

rajaviesti

rajanylityspaikoilla - maastossa - merellä - ilmassa - tukitoiminnoissa

Hyvää Rajavartiolaitoksesta!

RTU hankki mökin Saimaalta

TEEMA: Liikkumalla hyvinvointia

Millog

Toivotamme kaikille asiakkaillemme
ja yhteistyökumppaneillemme
rauhallista joulua ja
turvallista uutta vuotta!

www.millog.fi

Lahjoitamme joulutervehdyksiin tarkoitetut varat Kehitysvammaisten Tukiliitto ry:lle, lasten ja nuorten sekä kehitysvammaisten toiminnan tukemiseen.

Turun Sanomat on enemmän kuin yksi lehti

Tilaa lehti omaksi tai lahjaksi osoitteesta: tilaa.ts.fi

Turun Sanomat | ts.fi

sisällys

Pääkirjoitus	3
Hyvää Rajavartiolaikoksesta!	4
Luottamusmiespalsta: PLTM Juha Masalin	6
Sotilaseläke RVL:ssa	7
Pintapelastajien kokemuksia Suomesta Australiaan	8
Rajaviestin valokuvakilpailu 2012: Tulokset	10
Tehtävä 15: Lentomekaanikko	12
Luottamusmiesten yhteistoimintakurssi Lahdessa	14
AW 119Ke Koala	16
Saimaja - RTU:n mökki Saimaalla	18
LIIKUNTA: Elämäntapamuutoksella hyvinvointia	22
LIIKUNTA: Juoksukoulusta uutta tahtia lenkille	24
LIIKUNTA: Maastopyöräily rules!	26
LIIKUNTA: Kuntovalmentajalta järkeä ja tehoa	28
Rajan varrelta ja vuosien: Ikäisensä Jaakko	29
Helmi ja Hevi	29
Eräkontti: Lupamyynä uudistuu	30
Kaukopartiossa Rukajärven suunnalla	32
Lynx ja Ski-Doo 2013	36
Opiskelu-elämää Taiwanissa	38
Erämies rajan varresta	40
Kaksi kirjaesittelyä	43
Rajaviesti på svenska	44

rajaviesti

Päätoimittaja: Erkki Hirvonsalo, Seulanenkatu 4, 94100 Kemi, 040 752 1389, erkki.hirvonsalo@rtu.fi.
Toimitus: Olli Ranua, Vuotungintie 48, 93600 Kuusamo, 0400 830 040, rajaviesti@rtu.fi.
Painopaikka: KS Paino, Kajaani 2012.
Ilmoitusasiat: Myynti ja laskutus: Ilpo Pitkänen Oy, Insinöörinkatu 7, 00880 Helsinki, (09) 5868 300, fax. (09) 5868 3099.
Levikki: Lehti toimitetaan jäsenetuna kaikille jäsenille, ja mm. Rajavartiolaikoksen kaikkiin toimipisteisiin, liittojen sidosryhmille, ilmoittajille ja kansanedustajille.
Rajaviesti nro 1/2013: Artikkelien oltava toimituksessa viimeistään 01.03.2013.
Kansi: Janne Moilanen.
ISSN-L 1236-0104, ISSN 1236-0104 (Painettu) ja ISSN 2242-3737 (Verkkolehti)

pääkirjoitus

Vuosi 2012 alkaa olla loppuillaan ja on tullut aika katsoa taaksepäin mitä me ammattiliittoina olemme saaneet aikaan kuluneena vuonna. Yhdyntymishanke Rajavartioliiton ja Merivartioliiton jäsenten toimesta saatiin päätökseen 8-10.5.2012. Molemmat liitot pitivät edellä mainittuna ajanjaksona liittojensa ylimpien päättävien elinten kokoukset. Näiden kokousten päätösten pohjalta perustettiin Rajaturvallisuusunioni ry.

Unionin toiminta on lähtenyt hyvin käyntiin ja olemme palkanneet syyskuussa toimintamme tehostamiseksi toimistosihteeriksi Anneli Hangaslammen. Anneli työskentelee Ratamestarinkadulla sijaitsevassa toimistossamme.

Syksyllä ostimme jäsentemme käyttöön vapaa-ajanviettopaikan Taipalsaaresta. Paikka on nimeltään Saimaja. Vapaa-ajanviettopaikalla Kaakkois-Suomessa on ilmeisesti ollut kova tarve, sillä varauksia Saimajasta on tullut jo erittäin paljon. Unionilla on nyt neljä vapaa-ajanviettopaikkaa ja kaikki paikat ovat jäsenistömme ahkerassa käytössä.

Kevään aikana käytiin virkaehtosopimusneuvottelut, joissa ei valitettavasti saatu aikaan Rajaturvallisuusunionin jäsenten etujen mukaista neuvottelutulosta. Tämän takia hylkäsimme työnantajan tarjouksen minkä seurauksena neuvottelut ajautuivat perälautaan, eli kaikki Rajavartiolaikoksen työntekijät saivat samansuuruisen prosentuaalisen palkankorotuksen.

Syksyllä aloitettiin työaikasopimuksen muuttamista koskevat virkaehtosopimusneuvottelut, koska Rajavartiolaikoksella on tarvetta työaikajous-toihin joilla voitaisiin korjata Rajavartiolaikoksen henkilöstövajetta. Vaje on pahimmillaan Kaakkois- ja Etelä-Suomen rajatarkastustehtävissä. RVL:ssa edustettuina olevilla henkilöstöjärjestöillä on omat tavoitteensa neuvotteluissa ja tällä hetkellä neuvottelut ovat vaarassa päättyä tuloksettomina. Toivottavasti löydämme kaikkia neuvotteluosapuolia tyydyttävän ratkaisun, ja saamme aikaan neuvottelutuloksen.

Rajavartiolaikoksen toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2014–2017 ei valmistu tämän vuoden puolella. Joudumme siis roikkumaan löyhässä hirressä vielä ensi vuoden tammikuulle.

Kuluneena vuotena olemme yhdessä työnantajan kanssa etsineet kohteita joista voisimme säästää, sillä Rajavartiolaikoksen toimintamäärärahoihin kohdistuvat 29 miljoonan euron leikkaukset eivät ole mikään olan kohautuksella ohitettava asia. Rajavartiolaikoksesta joutuu vähentämään henkilötyövuosikehystään noin 300 henkilötyövuodella. Leikkauksia joudutaan tekemään tilanteessa, jossa rajanylityskululiikenne kasvaa koko ajan ja henkilöstöä tarvittaisiin lisää rajatarkastustehtäviin. Onneksi saimme kuitenkin lisää määrärahoja ensi vuodelle 40 uuden rajatarkastajan palkkaukseen. Tämä on hyvä alku.

Rajavartiolaikoksessa on aloitettu hanke rajatarkastusprosessin kehittämiseksi. RTU:n mielestä kehittämishankkeeseen pitää ottaa henkilöstö mukaan viimeistään tässä vaiheessa. Muissa Schengen-jäsenmaissa toimivat rajatarkastusmallit eivät välttämättä sovellu sellaisenaan Suomen ja Venäjän väliseen rajanylityskultanteeseen. Asiantuntemusta meidän olosuhteissamme toimivaan rajatarkastusmalliin löytyy omasta henkilöstöstämme, joka on ammattitaitoisesti tehnyt rajatarkastuksia rajanylityskultanteen jatkuvan kasvun paineen alla jo useita vuosia. Rajatarkastushenkilöstö on tietoinen muutostarpeista kasvavan liikennemäärän hallitsemiseksi ja valmis kehittämään toimintoja tulevia liikennemääriä vastaaviksi.

Toivotan Teille kaikille lukijoille Rauhallista Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta 2013!

Puheenjohtaja
Erkki Hirvonsalo

Hyvää Rajavartiolaitoksesta!

Positiivisen palautteen antaminen on useimmille meille varsin vaikeaa. Kuitenkin juuri se on palautteen saajalle paras palkinto hyvin tehdystä työstä. Hyvää palautetta, ja palautetta yleensäkin, voi antaa paitsi esimies, niin myös samaa työtä tekevä työkaveri. Hyvää palautetta pitää pystyä tarpeen mukaan antamaan myös esimiehelleen.

Rajaviesti-lehti haluaa antaa nyt positiivista palautetta Rajavartiolaitokselle Rajaturvallisuusunionin jäseniltä. Lehti järjesti RTU:n jäsenille kyselyn, jossa pyydettiin kertomaan pelkästään laitoksen hyviä puolia. Eli missä suhteessa Rajavartiolaitos on onnistunut, mitä hyvää se on onnistunut tekemään ja mitkä asiat se on hoitanut hyvin.

Vastausten perusteella meillä menee yleisesti ottaen Rajavartiolaitoksessa oikein hyvin. Aina laman tai taantuman aikana vakituinen työpaikka, vähintäänkin kohtuullinen palkka, mielenkiintoinen työ ja hyvät työskentelyolosuhteet nousevat arvoasteikolla entistä korkeammalle. Palataan takaisin perusasioihin ja -tarpeisiin.

Moni kehui hyviä työkavereita Rajavartiolaituksen parhaaksi asiaksi. Työnantajan kannattaakin aina aika ajoin muistuttaa itseään, että laitoksen suurin voimavara on edelleen henkilöstö.

Vastauksia ei ole eritelty hallintoyksiköittäin, joten joku asia jossain hallintoyksikössä ei varmasti ole yhtä hyvin jossain toisessa hallintoyksikössä. Eroja on jopa vartiostojen sisällä, eri työpisteiden välillä.

Seuraavassa otanta kyselyn vastauksista:

Eläkeikä, palkkaus, työsuunnittelu...

“Meillä on varsin alhainen eläkeikä muuhun väestöön verrattuna.”

“Palkka on ok.”

“Palkkaus ainakin samalla tasolla muihin valtion laitoksiin nähden.”

“Rajavartiolaitos on onnistunut henkilöstöpolitiikassaan siinä mielessä erinomaisesti, että vaikka rahat ovat olleet kutakuinkin loppu, niin irtisanomisiin ja pakkolomiin ei ole lähdetty. 90-luvun laman aikana ei ainakaan minulla tarvinnut kertakaan pelätä, että työt loppuvat. Pakkosiirtoja tuli, mutta ketään ei irtisanottu. Sama tilanne (onneksi) näyttää olevan nytkin.”

“Varma työpaikka, sillä irtisanomisiin ei ole ryhdytty organisaatiota muutettaessa.”

“Työsuunnittelu on joustavaa, jolloin jaksotyöaikaa tekeillä on mm. mahdollisuus useamman päivän pituisiin vapaisiin. Lisäksi vapaatoivomukset otetaan muutoinkin hyvin huomioon, jolloin työelämän ja vapaa-ajan yhteensovittamisella on

Kuva Topi Ylä-Mononen.

hyvä mahdollisuus onnistua.”

“Henkilöstö on työhön sitoutunutta, ammattitaitoista ja motivoitunutta. Parhaiten tämä näkyy talon ulkopuolelta.”

“Johtorakenne on tehokas. Tarpeen vaatiessa päätökset saadaan toimeen

nopeasti.”

“Talon sisäinen toimintakulttuuri on kehittynyt entistä avoimempaan suuntaan. Tiedotusta on parannettu ja henkilöstö nähdään voimavarana.”

“Oman työn arvostus on lisääntynyt.”

“Rajavartiolaitos on varsin tasa-arvoinen sukupuolten välillä. Samasta työstä maksetaan sama palkka riippumatta siitä tekeekö sitä mies tai nainen. (Tosin tämä tasa-arvo ei ihan toteudu henkilöstöryhmien välillä, sillä upseerille maksetaan parempaa palkkaa kuin muun koulutuksen omaavalle, vaikka ne tekisivät samaa työtä. Mutta tämä ei olekaan tasa-arvoa).”

“Ainakin tähän saakka RVL on tarjonnut jokaiselle vakituiseen työpaikan. Irtisanomisista ei ainakaan toistaiseksi ole ollut pelkoa.”

“Rajavartiolaitoksessa maksetaan suhteellisen hyvää palkkaa.”

“Rajavartiolaitoksessa on mahdollista kehittyä ja päästä urallaan eteenpäin. Tosin se vaatii upseereita lukuun ottamatta muissa henkilöstöryhmissä erittäin kovaa työtä ja paljon opiskelua.”

“Rajavartiolaitoksessa on todennäköisesti työntekijän kannalta paras työaikasopimus (jota tosin työnantaja pyrkii parhaansa mukaan heikentämään).”

“Työpaikoissa on todennäköisesti suhteellisen hyvä henki. Tosin ammattilypeyttä voisi olla enemmänkin, joka näkyisi ulospäin esim. siistimpänä pukeutumisena jne...”

“Työssä hyvin vaihtelevuutta.”

“Palkallinen koulutusaika.”

“Mahdollisuus virkamieskiertoon ja ulkomaanpalvelukseen.”

“Peruskoulutus maksutonta, kuten myös osa jatkokoulutuksesta.”

“Työn ohessa opiskeluvien ei tarvitse irtisanoutua.”

“Entistä paremmat mahdollisuudet edetä uralla vaativampiin tehtäviin.”

“Virastotyöaika tekevillä liukuva työaika.”

“Puskurivapaiden käyttömahdollisuus.”

Kuva Topi Ylä-Mononen.

Varusteet, välineet, huolto...

“Työolosuhteet ovat kunnossa. Riittävä ja hyväkuntoinen kalusto.”

“Nykyisin työvaatetus ei maksa enää mitään.”

“Kentältä tulevat varustehankintaesitykset on toteutettu aika hyvin.”

“Hyvät sekä uudenaikaiset kalusteet, tilat ja työvälineet, eikä ergonomiasta ei ole tingitty.”

“Uusi varusteudistus ollut todella hyvä asia.”

“Virkavaatteet kustantaa työnantaja.”

“Ruokahuolto pelaa Rajavartiolaitoksessa hienosti.”

“TA:n työpaikkaruokailun kustannuksiin osallistuminen.”

“Maksuton (työ)terveydenhuolto ja

määräaikaistarkastus koko henkilöstölle.”

“TYHY-toiminta on hyvää.”

“Mahdollisuus ASLAK-kuntoutukseen ja kuntoremonttitukeen.”

“Päihdeongelmaiset pyritään kuntouttamaan.”

“Kuntosalin käyttömahdollisuus.”

“Kentäkelpoisuustesteihin osallistumismahdollisuus myös siviileillä.”

“Työtatapaturmavakuutus”

“Henkivakuutus”

“Maksuttomat flunssarokotteet”

“Rajavartiolaitoksessa on käytössämme erittäin hyvät varusteet ja työvälineet.”

Turvallisen navigoinnin puolesta

STANDARD HORIZON

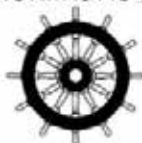
HX851E

Kannettava meriradio jossa GPS ja DSC

www.merikartat.fi

FUJINON

Maailman parhaat 7x50 venekiikarit
Kiikarit kuvanvakaimella
Kiikarit valovahvistimella
Suurtehokiikarit jalustalla

JOHN NURMINEN
MARINE

OCEAN SAFETY®

Pelastuslautat
Pelastusliivit 150N/275N
Pelastusliivien valot
MOB laitteet
SOLAS tuotteet

Teksti ja kuva Juha Masalin

Virkaehtosopimusneuvottelut työaikajoustoista

Marraskuun puolivälissä saimme työnantajan tarjouksen työaikajoustoihin liittyen. Asiasta käytiin rakentavat neuvottelut, mutta asiassa ei päästy ainakaan vielä yhteisymmärrykseen. Tarjous sisälsi muutoksia koulutuksen työaikaan, jolla nykyisiä taulukkovajausten vaikutuksia olisi voitu vähentää. Tarjous sisälsi myös kollektiivisen tasoitusvapaajärjestelmän sekä ns. 6-viikoistyövuorosuunnittelun.

Lisäksi sopimuksessa olisi ollut vapaaehtoisuuteen perustuva järjestelmä työaika-korvausten vaihtamisesta vapaaksi ja eräitä yksilöllisiä työaikajärjestelmiä lähinnä asiantuntijatehtäviin liittyen. Sopimus olisi sisältänyt myös uuden varallaolomuodon, jossa ei olisi ollut saapumisvelvoitetta virkapaikalle.

Rajaturvallisuusunioni ei voinut hyväksyä kyseistä sopimusta, koska kyseisessä tarjouksessa oli sellaisia työnantajan esittämiä asiakokonaisuuksia joihin emme voineet sellaisenaan yhtyä. Suurin ongelma oli mielestämme siinä, että tasoitusvapaajärjestelmän korotusosan vaihtaminen vapaaksi olisi pitänyt perustua myös virkamiehen vapaaehtoisuuteen, eikä työnantajan päätöksellä kuten se sopimusluonnoksessa oli kirjattu. Työaika-perusteisten korvausten vaihtamisessa vapaaksi ei ollut myöskään kirjattu sellaista menettelytapaa jonka olisimme kysyneet hyväksymään. Kyse oli lähinnä siitä, mitä kyseisten korvausten osalta tapahtuu virkamiehen sairastuessa ko. vapaita pidettäessä. Neuvottelujen jatkosta ei tässä vaiheessa ole vielä tietoa.

Sopimustoiminnan seuranta- ja kehitystyöryhmälle olemme esittäneet jatkokehittelyn kohteiksi mm. työaika-sopimukseen liittyen seuraavia asiakokonaisuuksia: matkustamiseen käytetty työaika, vajaiden tuntien takaisin teettäminen sekä sairastumisen vaikutus työaikaan.

Erimielisyysasioista

Erimielisyysasiat on tutkittu ja osa niistä on päätetty jättää lopulta viemättä työtuomioistuimen käsittelyyn. Osa vastaavasti

on sinne lähetetty. Unionin kotisivujen jäsenosiosta löytyy tarkemmat selostukset erimielisyysasioiden perusteluista.

Kesken olevista erimielisyysasioista lähetetään paikallisneuvottelupyynnöt RVLE:lle vielä joulukuun aikana. Edelleen on myös kaksi isohkoa erimielisyyttä kesken ja hallitus tekee joulukuun kokouksessa niiden osalta päätöksen mitä niiden kanssa tullaan lopullisesti tekemään. Nämä erimielisyydet liittyvät vuoden 2011 virkaehtosopimuksen jälkipyykkiin.

TS 2013 ja TTS 2014 – 2017

Tarkennetun suunnitteluaineiston perusteella on Rajavartiolaitoksen säästötavoite edelleen pysynyt noin 30 milj. eurossa.

Rajavartiolaitoksen jäädessä ilman lisämäärärahaa joutuu RVL vähentämään tulevan suunnittelukauden aikana henkilötyövuosikehystä ko. aineiston perusteella n. 300 henkilötyövuodella.

Järjestöt eivät ole saaneet vielä tustuttavaksi sellaista TS ja TTS materiaalia, joista ilmenee säästövelvoitteiden aikaansaamiseksi tehtävät toimenpiteet. Laitoksen johto tekee lopulliset päätökset tulevista toimenpiteistä ensivuoden alussa, jolloin vasta siis on tiedossamme lopulliset toimenpiteet, suunnitteluaineistoon pääsemme toivottavasti lausumaan hyvissä ajoin ennen lopullisia päätöksiä.

Rajavartiolaitoksella on tulevaisuuden suurimpana haasteena kasvavan rajanylitysliikenteen hallinta johon laitos tarvitsee suunnittelukaudella vuosittain noin 15 miljoonaa euroa lisämäärärahaa, saadakseen nykyiset toimitilat, liikennejär-

jestelyt, henkilöstön määrän ja tarpeelliset varustehankinnat sellaiselle tasolle, että voimme vastata kyseiseen tulevaisuuden haasteeseen riittävän tehokkaasti.

Sisäasiainministeriön kotisivuilta löytyy myös rajavartiolaitoksen laatima kattava selvitys, jossa arvioidaan kasvavan rajaliikenteen hallinnan vaikutuksia rajainfrastruktuuriin, viranomaisyhteistyöhön, liikenneväyliin ja elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksiin, sekä Rajavartiolaitoksen voimavaratarpeisiin ja toimintaan suunnittelukaudella.

Muita asioita

Muistutuksena matkalaskujen suhteen kerrottakoon, että virkamatoista on tehtävä matkalasku viimeistään kahden kuukauden kuluessa omaan hallintoyksikköön, siitä kun virkamatka on suoritettu. Jos matkalaskua ei ole kahden kuukauden sisällä tehty, ei työnantaja ole enää velvollinen noita kuluja välttämättä korvaamaan. Hallintoyksikön päälliköllä on kuitenkin erillisestä perustelusta syystä mahdollisuus maksaa virkamatkakorvaukset myös määräajan jälkeen.

Matkapäiväkorvauksesta on myös joissain hallintoyksiköissä syntynyt epätietoisuutta. Matkapäiväkorvaukseen on siis oikeutettu, mikäli virkamies on määrätty matkustamaan sellaisena lauantaina, sunnuntaina tai työajoista tehdyn valtion virka- ja työehtosopimuksen 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuna arkipyhänä tai muuna päivänä, joka muutoin olisi hänen vapaapäivänsä, tahi viikko- ja jaksotyössä työvuoroluettelon mukaisena vapaapäivänään siten, että yksinomaan matkustamiseen käytetty aika on vähintään viisi tuntia, maksetaan hänelle matkapäiväkorvausta. Matkapäiväkorvauksen suuruus on kotimaan virkamatoilla 55 euroa ja ulkomaan virkamatoilla 150 euroa. Matka-aikaa ei lueta työajaksi.

Korvausta ei makseta työajoista tehdyn virka- ja työehtosopimuksen 18 §:n 3 momentissa tarkoitettulle johtavalle virkamiehelle eikä virkamiehelle, joka itse päättää virkamatkan ajankohdasta ja siihen liittyvistä työ ja vapaa-ajan järjestelyistä. Korvausta ei myöskään suoriteta, mikäli edellä sanotulta vuorokaudelta kertyy työajaksi luettavaa aikaa tai matkustamista erityisten määräysten perusteella korvataan muulla kuin virkaehtosopimuksessa sovitulla tavalla.

Sotilaseläke Rajavartiolaitoksessa

Sotilaseläkkeet lasketaan ns. päivätekniikalla. Päivittäin kertyvä karttuma mahdollistaa sen, että erilaisten palkattomien keskeytysten tuottama eläketurva voidaan erottaa varsinaisesta sotilaseläkkeestä. Sotilaseläkkeen karttuminen edellyttää 15 492 euron (vuoden 2012 tasossa) keskimääräistä vuosiansiota.

Eläkkeen perusteena oleva ansio määräytyy kymmenen sotilaseläkkeen alkamista edeltävän vuoden ansioiden perusteella. Jos jää eläkkeelle vuonna 2012, niin eläkepalkan laskentavuodet ovat 2002–2011. Ansioina huomioidaan tulot sotilasvirasta. Ansiot lasketaan yhteen ja jaetaan tarkasteluajan sotilaseläkkeeseen oikeuttavien päivien lukumäärällä ja luku kerrotaan 30:lla.

Vuoden 2005 säännösten mukaan myönnettyjä sotilaseläkkeitä ei yhteen soviteta. Eläkkeen enimmäismäärä (60–66 %) kuitenkin säilyy. Mahdolliset liikenne- ja tapaturmakorvaukset vähennetään sotilaseläkkeestä.

Palkkakerroin on samanlainen kuin muillakin. Eläkkeen perusteena olevaan ansioon vaikuttavaa vuosiansiota korotetaan palkkakerroimen tasoisella indeksillä jo ajalta ennen 1.1.2005. Työntekijän eläkemaksu on samansuuruinen sotilailla ja siviilihenkilöillä. Tulevan ajan laskentatapa on muuten sama paitsi sotilaiden tulevan ajan karttumaprosentti, joka karttuu kuten työstä 50 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun.

Jäädessäsi eläkkeelle sinun kannattaa pyytää eläkeikälaskelma hyvissä ajoin KEVA:sta. Tarkempia tietoja löytyy mm. osoitteesta www.keva.fi.

Sotilaseläkkeen tarkistaminen elinaikakertomella

Vuoden 2010 alusta otettiin käyttöön elinaikakerroin. Elinaikakertoimen tarkoitus on sopeuttaa alkavien työeläkkeiden tasoa ja eläkemenoa sen mukaan, miten ihmisten odotettavissa oleva keskimääräinen elinikä muuttuu. Elinaikakerroin koskee vuonna 1948 ja sen jälkeen syntyneitä. Sosiaali- ja terveysministeriön vahvistama elinaikakerroin vuodelle 2012 on 0,98351.

VaEL:n sotilaseläkejärjestelmään kuuluviin sotilaisiin elinaikakerrointa sovelletaan siten, että sotilaan vanhuuseläkkeen alkaessa eläke muunnetaan eläkkeen alkamisvuodelle vahvistetulla elinaika-kertomella. Elinaikakerrointa sovelletaan sotilaalle karttuneeseen vanhuuseläkkeeseen ennen eläkkeen tavoitekarttumaprosentin enimmäismäärän rajausta.

Elinaikakerrointa ei sovelleta lainkaan sellaiseen sotilaaseen, jonka oikeus vanhuuseläkkeeseen on syntynyt viimeistään 30.11.2009 mennessä, ja jonka eläke olisi voinut alkaa ennen 1.1.2010.

Jos sotilaalle myönnetään työkyvyt-

Kuva Mikael Rehn.

tömyyseläke, muunnetaan työkyvyttömyyden alkamiseen mennessä karttunut eläke työkyvyttömyyden alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertomella.

Elinaikakertoimen vaikutuksesta voit tehdä suuntaa antavia laskelmia unionin kotisivuilta löytyvällä laskurilla!

Työskentely sotilaseläkkeellä ollessa

Eläkkeen rinnalla tehdystä työstä on karttunut uutta eläkettä 1.1.2005 alkaen. Karttumaprosentti on 1,5 % kaikkien työeläkelakien alaisista vuosiansioista. Vanhuuseläkkeellä tehdystä valtion työstä karttuneen eläkkeen saa hakemuksesta 68 vuoden iässä ja muiden työeläkelakien alaisista palveluksista 63 vuoden iästä.

Työkyvyttömyyseläkkeellä tehdystä työstä karttuneen eläkkeen saa, kun eläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi. Eläkkeellä tehdystä työstä on maksettava myös eläkevakuutusmaksut.

Eläkeoikeus palvelusvuosien perusteella

Ns. vanhat upseerit ja opistoupseerit voivat saada eläkeoikeuden palvelusvuosiensa perusteella. Vanha sotilas voi jäädä eläkkeelle palvelemaansa sotilaseläkeajan perusteella ennen eroamisikää, mutta viimeistään eroamisikä. Sotilaseläkkeeseen vaadittava palvelusaika määräytyy sen mukaan, kuinka kauan henkilö on palvellut sotilasvirassa vuoden 1994 loppuun mennessä. Sotilaseläk-

keeseen vaadittava palvelusaika lasketaan 23 ikävuoden täyttymisestä eteenpäin.

Vanhalla erikoisupseerilla ja sotilaspapilla on oikeus sotilaseläkkeeseen 55 vuoden iässä, jos loppukarenssiehdot täyttyvät ja jos hänellä on palveluksen päättyessä eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa vähintään 30 vuotta puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen sotilasvirassa

Uusi merivartija

Uusi merivartija on tullut merivartijan tehtävään 1.1.1993 tai sen jälkeen ensimmäisen kerran tai uudelleen katkoksen jälkeen.

Eroamisikä on 55 vuotta. Vuoden 2005 alusta alkaen eläkeajaksi ja sotilaseläkeajaksi lasketaan palvelus, joka on jatkunut vähintään yhden kuukauden 18 ikävuoden täyttymisen jälkeen. Tätä ennen palvelukseen tullee ikäraja on 23 vuotta eikä alemmaa ikärajaa sovelleta taannehtivasti.

Ennen vuotta 2005 eläkekarttuma oli 1,5% vuodessa, ja vuodesta 2005 lähtien 1/180% päivässä, eli 2% vuodessa.

Vanha merivartija

Vanha merivartija palveli merivartijan virassa 31.12.1992.

Eroamisikä on porrastettu 53 ja 55 ikävuoden välille sen mukaan, paljonko palvelusta oli kertynyt 31.12.1994 mennessä. Eläkeajaksi lasketaan palvelusaika 23 ikävuoden täyttymisestä alkaen.

Eläkkeen tavoitetaso on 61 - 66 %.

... jatkuu seuraavalla sivulla...

Katso oheisesta taulukosta eroamisiän ja tavoitetasen porrastus.

Ennen vuotta 2005 eläkekarttuma oli 2,2% vuodessa, ja vuodesta 2005 lähtien 1/180% päivässä, eli 2% vuodessa.

Uusi rajavartija

Uusi rajavartija on tullut rajavartijan virkaan ensimmäisen kerran 1.1.1993 tai uudelleen katkoksen jälkeen. Uuden rajavartijan eroamisikä on 55 vuotta. Eläkkeen tavoitetaso on 60 %.

Vuoden 2005 alusta alkaen eläkeajaksi ja sotilaseläkeajaksi lasketaan palvelus, joka on jatkunut vähintään yhden kuukauden 18 ikävuoden täyttymisen jälkeen. Tätä ennen palvelukseen tullee ikäraja on 23 vuotta eikä alempaa ikärajaa sovelleta taannehtivasti.

Ennen vuotta 2005 eläkekarttuma oli 2% vuodessa, ja vuodesta 2005 lähtien 1/180% päivässä, eli 2% vuodessa.

Vanha rajavartija

Vanha rajavartija oli rajavartijan virassa

31.12.1992. Eroamisikä on porrastettu 31.12.1994 mennessä kertyneen palvelusajan perusteella 50 ja 55 ikävuosien välille ja eläkkeen tavoitetaso on 66–61 %.

Eläkeajaksi lasketaan palvelusaika 23 ikävuoden täyttymisestä alkaen.

Oheisessa taulukossa eroamisiän ja tavoitetasen porrastus.

Ennen vuotta 2005 eläkekarttuma oli 1,5% vuodessa, ja vuodesta 2005 lähtien 1/180% päivässä, eli 2% vuodessa.

Vanhalle rajavartijalle karttuu eläkettä 31.12.1994 saakka 2,64 % vuodessa työssäoloajalta, jos rajavartijana palveltua aikaa on palveluksen päättyessä vähintään 15 vuotta.

1.1.1995 alkaen 2,44 % vuodessa työssäoloajalta, jos eläkeikää on 31.12.1994 mennessä 16 vuotta ja rajavartijapalvelusta vähintään 20 vuotta palveluksen päättyessä. Karttumisprosentti on 2, jos eläkeikää 31.12.1994 mennessä alle 16 vuotta.

Jos rajavartijapalvelusta on palveluksen päättyessä alle 15 vuotta, eläke karttuu 2,2 % vuodessa 31.12.1994 saakka ja 2 % vuodessa työssäoloajalta 1.1.1995 alkaen.

HUOM! Jos VaEL- eläkeikää on 16

vuotta 31.12.1994 mennessä, eläke karttuu vähintään 2,2 % vuodessa koko työssäoloajalta.

Siviilihenkilöstön eläke Rajavartiolaitoksessa

Valtion eläkelakia (VaEL, 1295/2006) sovelletaan rajavartiolaitoksessa työskentelevään siviilihenkilöstöön. Siviilihenkilöstön eroamisikää koskevat säädökset ovat alun perin rajavartiolaitoksen asetuksessa 1026/1994. Säädökset siirtyvät 15.6.2010 voimaantulleella lainmuutoksella rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain 5.7.2005/577 35 a §:n.

Tästä
artikkelista
NETTIJATKO
osoitteessa
www.rajaviesti.fi

Teksti ja kuvat Juha Eteläinen

EURORSA aloitti kollegatapaamiset Tanskassa

Pintapelastajien kokemuksia Suomesta Australiaan

Suomalaisten Rajan Pintapelastajien aloitteesta perustettu Euroopan laajuinen ”pinturiyhdistys” aloitti kollegatapaamiset Tanskan ilmavoimien isännöimänä. Joukko saatiin kuin saatiinkin koolle juuri vappuna, vaikka ajoitus olisi pohjoismaisesta vinkkelistä voinut olla toisenlainenkin.

Edustajat saatiin paikalle Australiasta, Yhdysvalloista, Kanadasta, Portugalista, Espanjasta, Tanskasta, Norjasta, Ruotsista, Virosta ja Suomesta. Koolla oli 32 pintapelastajan lisäksi myös noin 20 varustevalmistajien ja median edustajaa.

Suomea edustivat allekirjoittaneen

lisäksi Juha Sankala, Sami Ollila, Risto Leino ja Kai Jahnnson.

Kolmipäiväisen tapahtuman tiukin anti oli esityksissä, joissa kukin osallistujamies sai esitellä kokemuksiaan, käytänteitään ja vaaratilanteita vuosien varrelta. Pisimmältä saapuneiden vieraiden viesti olikin,

että EURORSA:n (European Rescue Swimmers' Association) tapaaminen oli käytännönläheisyydessään ainutlaatuinen. Käytännössä olimme Tanskan Ilmavoimien ylläpidolla reissumme ajan matkakuuluja lukuunottamatta.

Jenkit ahkeroivat öljyturmissa

Kollegoista jäi erityisesti mieleen ”kaiken kokenut” amerikkalainen Butch Flythe, joka on ollut ensimmäisiä pintapelastajia US Coast Guardissa ja pääarkkitehti heidän koulutuksensa ja menetelmiensä kehittämisessä vuodesta 1983. Toinen Amerikan ihme tapaamisessa oli Bob Watson, joka on tuttu elokuvasta The Guardian.

Heistä Flythe painotti meille ajatusta avoimista silmistä. Hänen mukaansa millä tahansa organisaatiolla on suuri vaara taantua, jos hommia tehdään vain omassa

Tapaamisen yhteydessä päästiin myös Tanskan EH-101 helikopterin kyytiin.

porukassa eikä edes harkita esimerkiksi uusien menetelmien käyttöönottoa.

Lisäksi saimme kuulla viime vuosien suurimpien operaatioiden, ml. hirmumyrsky Carolina ja Meksikonlahden öljykatastrofi, aiheuttaneen keuhko- ja ihovaivoja erityisesti pintureille, syynä operaatioiden likainen tai öljyinen vesi.

Merkillepantavana yksityiskohtana mainittiin, että noin 300 pintapelastajan organisaatioissa ei ole menehtynyt yhtään pintapelastajaa vinssausoperaatioissa 27 vuoteen.

Myös Australian Helicopterin kaverit jakoivat tietoa onnettomuuksistaan ja ongelmistaan mm. hälytysjärjestelmien osalta.

Ruotsissa pelastuslentotoiminta on palannut valtion alaisuuteen alkuvuodesta, jolloin Maritime Administration osti Norrlandsflygin. Suomalaisesta näkökulmasta eniten vaikuttava seikka lienee pohjoisimman yksikön siirtyminen Skellefteåsta pari sataa kilometriä etelään Uumajaan kutakuinkin Vaasan leveyksille.

Lähes kaikkien muidenkin mukana olleiden organisaatioiden viesti oli menetelmien tärkeys. Välitön lähtövalmius kaikissa osallistujamaissa Suomea lukuun ottamatta oli 24 tuntia vuorokaudessa.

Kylmä kangistaa – ja pelastaa

Faktana Aalborgin osallistujille kerrottiin Tanskan Ilmavoimien päivystysringissä toimivan vanhemman lääkärin hypotermiatutkimuksesta. Hän oli demonnut kylmän vaikutuksia selviytymiseen muun muassa tekemällä kokeita sioilla, joita kasvatettiin ilmavoimien tukikohdan lähistöllä tätä tarkoitusta varten (!) ja jotka toki sittemmin päätyivät lähiruoaksi. Hätkähdyttävää on, että erittäin nopeasti kylmettyvän uhrin mahdollisuudet palautua pitkänkin hukuksissa olon jälkeen ja saavuttaa normaali toimintakykynsä takaisin ovat luultua paremmat.

Tulokset ovat lääkärin mukaan maailmanlaajuisestikin hämmästyttäviä. Kaiken huipuksi hän totesi tiimensä ”herättäneen henkiin” lukuisia kertaalleen kuolleiksi todettuja ja hukuksissakin olleita uhreja yllättävän pitkällä viiveillä. Hänen mukaansa uhrin oli pelastamisensa jälkeen hoidettu täysiin voimiin tanskalaisten toimesta.

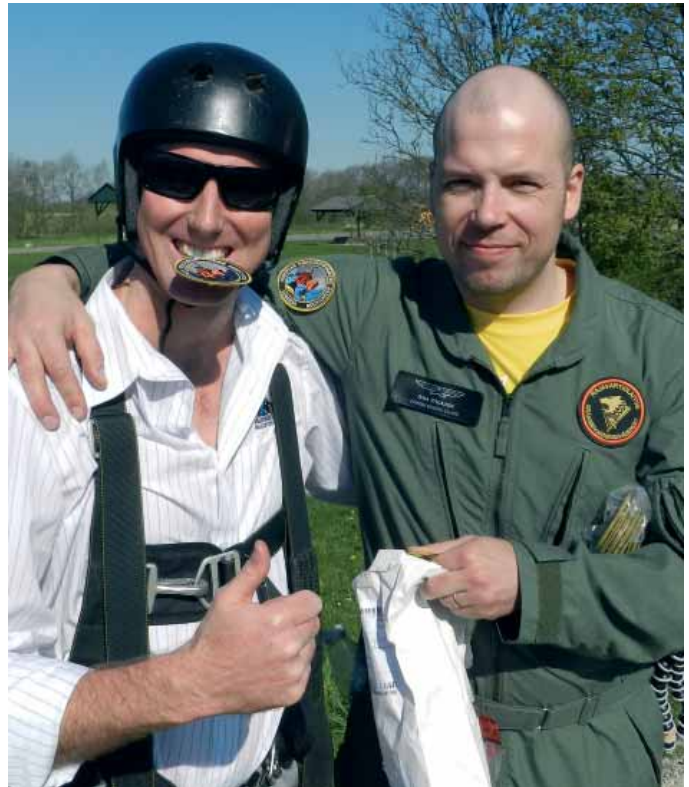
Käytännössä lääkäri on tiimensä kanssa kehittänyt kehon lämmityslaitetta ja hoitoprotokollaa, jossa avainasia on ollut aivojen jäähtyminen riittävän nopeasti suhteessa elintoimintojen hiipumiseen.

Kehitystyön kärjestä siis näitä esimerkkejä, mutta mukana olleista organisaatioista osa oli melko alkeellisella tasolla. Suomen Rajavartiolaitoksen lentotoiminta vaikuttaa olevan erittäin hyvissä kantimissa tämän vertailun perusteella. Ainoa asia,

missä me olemme jäljessä, vaikuttaisikin olevan valmius. Olimme ylpeitä huomattessamme, miten paljon asioita olemme tehneet oikein. Tiiviin ja hyvän esityksen videoineen meidän toiminnastamme piti Risto Leino Turusta.

Seuraavat isäntämaat Espanja ja Portugali

Tutustuminen eri maiden käytänteisiin jatkuu seuraavassa EURORSA-tapaamisessa Espanjassa ja Portugalissa toukokuussa 2014. Pintapelastajien yhteiset tempaukset kuitenkin jatkuvat sitä ennen Itämeri-uinnilla kesällä 2013. Kymmenen maan pintapelastajien uintiviesti Helsingistä Tal-

Ben Darlington (AUS) ja ansaittu yhdistyksen hihamerkki. Merkin ojensi Juha Eteläinen. (Kuva Sami Ollila)

linnaan tavoittelee näkyvyyttä Itämeren nykytilan saastuneisuuden parantamiseksi.

EURORSA lyhyt historiikki

Pintapelastajien maan rajat ylittävä yhteistyö sai alkunsa 2004, kun Herakles-Bulkin pelastustehtävissä Super Puuman vinssin vajjeri katkesi ja ruotsalaiset pelastivat merestä meidän pintapelastajamme ja laivan kapteenin.

Kului vuosia, kunnes 2009 Rajan Pintapelastajat ry järjesti yhdessä virolaisten kollegoidensa kanssa tapaamisen eri maiden pintapelastajille Lohjalla ja Tallinnassa.

Tapaamisen yhteydessä päätettiin perustaa Euroopan laajuinen järjestö yhteistyön kehittämiseksi ja erityisesti kollegiaalisen tietotaidon jakamista vauhdittamaan.

Ensimmäisessä tapaamisessa osallistujia oli viidestä maasta, ja nyt jäsenistöön kuuluu pintapelastajia 17 maasta ja neljältä mantereelta.

Yhdistyksen perustajajäsenet ovat suomalaisia: Kai Jahnsson, Sami Ollila ja Juha Eteläinen. Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki.

Puheenjohtajana toimii tällä hetkellä merivarti Eteläinen, Jahnssonin toimissa sihteerinä ja Ollilan vastatessa

yhdistyksen graafisesta ilmeestä mm. logon ja nettisivuston www.eurorsa.com ulkoasusta.

Yhdistyksen sisäinen viestintä tapahtuu pääosin Facebookin suljetussa ryhmässä. Lisäksi kuka tahansa voi tutustua toimintaan tarkemmin mm. sivustolla www.facebook.com/eurorsa tai osoitteessa www.eurorsa.com.

Teksti Olli Ranua

Rajaviestin SUURI VALOKUVAUSKILPAILU II

“Liikauttaa jotain täällä sisällä!”

Rajaviesti-lehti järjesti Rajaturvallisuusunionin jäsenille järjestyksessään toisen valokuvauskilpailun. Edellinen järjestettiin kaksi vuotta sitten. Tällä kertaa kilpailuun osallistui reilut 50 kuvaa. Kilpailun taso oli amatöörivalokuvauskilpailuksi kohtalaisen hyvä, aivan kuten viimeksikin.

Kilpailun tuomarina toiminut luontokuva-
uksen “Grand Old Man” Hannu Hautala
Kuusamosta kertoi otsikon mukaisesti
neljällä sanalla hyvän kuvan reseptin.
Jokin kuva vaan on hyvä, ja joku toinen ei.
Toisena tuomarina toimi päätoimittaja Pasi
Määttälä Kuusamosta. Kuten Hautala,

myös Määttälä on kuvannut ammatikseen
koko ikänsä.

— Nykyään haetaan erikoisuutta likaa.
Pelkkä hyvä kuva ei enää riitä, kertoo
Hannu Hautala.

— Tällä kertaa oli useammin menty
riittävän lähelle aihetta, mutta keskipäivän

kovaa valoa pitää aina muistaa varoa,
kertoivat tuomarit yhdestä suusta.

Pasi Määttälä muistuttaa, että mitä sur-
keampi sää, sitä parempi valokuvaussää
se on.

— Ja huonolla säällä on vähemmän
kilpailijoita, kuvaajia. Ehkä ensi kerralla
näemme hienon lumipyrykuvan, toivoo
Hannu Hautala.

Hautala kannustaa myös ottamaan
kameran useammin mukaan töihin ja
partioon. Sopivissa olosuhteissa jopa kän-
nykkäkameralla saa otettua hyviä kuvia.

— Aina ei tarvita huippukalliita varusteita,
vaan usein tilanne on se ykkösjuuttu.
Nykypäivän kuvatulvassa moni kuvaaja
on usein sokea omille kuvilleen, joten
rohkeasti vaan tuomaan niitä esille, toteaa
Hautala.

Hautalan ja Määttälän mielestä muu-
tammat kahden ensimmäisen Rajaviestin
Suuren valokuvakilpailun kuvat taistelisivat
esimerkiksi Kamera-lehden kilpailuissa
sijoituksista.

Tuomarit myös antoivat viidelle parhaalle
kuvalle omasta mielestään sopivat nimet.

I palkinto 500 euroa – Kelirikko

Jukka Karhapään kuva (oikealla ylin) oli varsinkin Hannu Hautalan mielestä hieno. Kuva hyväksyttiin mukaan, vaikka pikselimäärä ei täyttänyt kilpailun vaatimuksia.

Hautala: "Aito tilanne. Tyynesti pitää kahlata. Kuvasta ei löytynyt mitään vikaa. Aitoa rajamiehen työtä."

Määttä: "Huumori pursuaa. Sommitelma hyvä. Pieni utu."

II palkinto 300 euroa – Luottamus

Marko Parviaisen kuva (viereisellä sivulla ylhäällä) lämmitti erityisesti Pasi Määttälän sydäntä.

Hautala: "Uskomaton tilanne. Onko tämä totta?" Kotka syönyt juuri tai ehkä märkä ja tavannut usein ihmisiä, jonka vuoksi päästää lähelle ennen kuin lähtee lentoon."

Määttä: "Rauhallisuus huokuu kuvasta. Puhki palanut taivas toimii päin vastaisena efektinä kotka erottuu hyvin. Kuvaushetken sävyt ja hetki vangittu hyvin."

III palkinto 200 euroa – Täältä tullaan!

Vesa Seppäsen kuvassa (oikealla toinen ylhäältä) oli käytetty taitavasti lyhyen matkan terävyyttä.

Hautala: "Toimintaa ja liikettä. Loistavaa terävyydsalutteen hyväksikäyttöä. Tasapainoinen sommitelma ja loistava toteutus."

Määttä: "Vauhdikas. Loistava tekninen toteutus. Vaikkakin kävi mielessä kuvamanipulaation mahdollisuus."

IV palkinto 100 euroa – Hukkuneet kihlat

Petri Kettusen kuva (oikealla alhaalla) sisälsi hienoa symboliikkaa. Vaikka kuvan pikselimäärä ei täyttänyt kilpailun vaatimuksia, päätettiin kuva palkita.

Hautala: "Kuva jossa on ideoita. Vähistä aineksista kuvaaja on saanut otettua mielenkiintoisen kuvan. Tekninen toteutus on hyvä. Oikean yläkulman epätarkka korsi on ainoa moitittava asia."

Määttä: "Ensimmäinen ideointi. Sitten toteutettu. Diagonaali sommitelma."

V palkinto 100 euroa – Mehevä juttu

Topi Ylä-Monosen, Räkänauraksi itsensä nimeämä kuvaan (kuva löytyy sivulta 5) oli tilanne vangittu taitavasti.

Hautala: "Pienet yksityiskohdat hienoja: ilme, hanskat ja tupakka. Yksityiskohtien rikkaus. Hyvä rajausta."

Määttä: "Sävy maailma kohdillaan. Hyvä terävyys. Aurinko tuo valoa sopivan pehmeästi."

Kunniamaininta – Varovasti

Janne Moilasen kuva (viereisellä sivulla alhaalla) kertoi arkisesta tilanteesta rajan varressa.

Hautala: "Jäätä rikkomalla eteenpäin. Hyvä sommitelma."

Kahdeksan kuvan finaaliin valittiin myös toinen kuva Jukka Karhapäältä ja kuva Mikael Rehniltä. Kuvakilpailukuvia löytyy tästä ja seuraavista Rajaviesteistä.

Varmuuden maksimointia

Viime yön pimeimpiin tunteihin jatkuneista etsinnöistä johtuen hieman väsyneen oloinen lentokonemekaanikko Henry Meltaus viimeistelee mekaanikkokollega Pekka Honkalan kanssa päivätarkastusta HotelVictorDeltalle Rovaniemen Vartiolentueen hallissa.

Henry Meltaus tuli 1992 Rajavartiolaitoksen palvelukseen Rovaniemelle. Sitä ennen hän oli kolme vuotta töissä Tampereella siviilipuolella ilmailuhuoltoyrityksessä. Henry sai vinkin entiseltä rajan mekaanikolta, että Rovaniemelle perustetaan vartiolentue. Rakennettavaan toimitalaan yhdistettäisiin Kajaanin, Ivalon ja Rovaniemen lentoryhmät. Rovaniemeltä kotoisin olevalle Meltaukselle mekaanikon paikan saaminen kotikaupungista oli enemmän kuin mieluisaa.

Lentueessa määräaikaisena teknisen ryhmän johtajana vastikään toiminut Meltaus kouluttautui lentokoneasentajaksi Rovaniemellä, kuten kaikki muutkin Rovaniemen lentueessa mekaanikkona työskentelevät. Tällä hetkellä Rovaniemellä on Henryn lisäksi neljä mekaanikkoa.

“Alun perin ajatus lentokoneasentajan ammatista virisi autopuolen perusjaksolla” Henry kertoo. “Olin valittuna myös autopuolen Tekuun, mutta lentokonepuoli alana kiinnosti enemmän. Raskaan puolen tekniikka oli tullut tutuksi jo nuorena isäni omistaman metsäkoneyrityksen myötä. Siihen verrattuna nykyinen korjaamotyöskentely on kuin

Erityistarkastuksen kohteena pyörivät ja kuluvat osat.

laboratoriossa”, Henry toteaa hymyillen. Ilmailuhuollossa kulunut toteamus niin puhtaasta lattiasta, että siltä voisi vaikka syödä, pitää todellakin paikkansa.

Tampereen aikana Henry kävi tyypikoulutuksen jo kalustosta poistuneeseen 206 JetRangeriin. Tällä hetkellä Rovaniemellä palveleviin helikoptereihin, AB412 ja AW119 (Koalaan), tyypikoulutukset ovat tulleet työnantajan puolesta. “Koalan tyypikurssi käytiin Agusta Westlandin tehtaalla Italiassa. Oli mielenkiintoista nähdä koneiden kokoonpanolinjat, tosin Rajavartiolaitokselle tulleet koneet koottiin ja koelennettiin Yhdysvalloissa”, Henry mainitsee.

Mekaanikon perustehtäviin kuuluu katsoa, että koneet ovat rivissä eli käytettävissä. Jos jossakin koneessa on huoltoa tai korjausta, on se ykköspriorisoituna ja silloin toimitaan Malmin korjaamon ohjeiden mukaisesti.

Päivätarkastus on yleistarkastus koneelle ennen lentoa ja siinä kone tarkastetaan öljy- ja hydraulivuotojen varalta

Työkalut ovat tiptop-järjestyksessä.

sekä tehdään pyörivien ja kuluvien osien erityistarkastus näkyviltä osin.

Tämä tarkastus on voimassa vuorokauden. Poikkeuksena on päivystyskone, jonka “päivis” on voimassa kolme vuorokautta, jos koneella ei lennetä.

Normaali huoltojako on sata lentotuntia joka jakaantuu 25 tunnin pätkiin (Koalalla 50 h).

Rovaniemellä huolletaan 25h huollot ja Malmilla tehdään 100h huolto. Malmille tulevan uuden lentokaluston myötä tilanne todennäköisesti tulee muuttumaan niin, että Rovaniemellä suoritetaan koneille myös suurempia huoltoja. Tällä hetkellä kuitenkin mennään nykyisten määräysten mukaisesti.

Esimerkiksi AB412 kahdenkymmenen viiden tunnin huoltoon kuuluvat päivätarkastuksen lisäksi erilaiset rasvaamiset ja ahtimien pesu. Viidenkymmenen tunnin huoltoon tulee näiden lisäksi ejektoriputkien tarkastus ja kolmoishydrauliikkapumpun akselin tarkastus ja rasvaus, jos kyseessä on hydraulivinsillä varustettu kone. Koala huolletaan 50 h välein oman

huolto-ohjelman mukaan.

“Ammattitaito perustuu aikaisemmin hankittuun kokemukseen, koulutukseen ja tarkkoihin ohjeisiin jotka löytyvät konekohtaisista manuaaleista. Ne tietenkin ovat englanniksi.” Henry kommentoi. Englannin kielen taitoa tarvitaan teknisen sanaston ymmärtämiseksi ja muutenkin kansainvälisenä ilmailukielenä.

“Hyvänä kielikylpynä toimi käynti Italiassa Frontexin järjestämässä SeaSurvival -yhteisharjoituksessa. Harjoituksen tarkoituksena oli todentaa ja nähdä, kuinka yhteneväisiä toimintatavat ovat yhteistyömaiden välillä esimerkiksi veteen tapahtuvassa pakkolaskussa.”

Miehistö käy kerran kolmessa vuodessa pakkolaskuharjoituksen veteen. Suomessa tämä toteutuu Meriturvan koulutuskeskuksen allasimulaattorissa Lohjalla. Myös Norjassa on käyty harjoittelemassa.

Mekaanikon muut tehtävät lentotoiminnassa

Vinssaaajana toimiminen on mekaanikon vaativimpia töitä pelastustoiminnan aikana. Kyseinen työ on miehistöyhteistyötä parhaimmillaan.

Lisäksi mekaanikolle kuuluu tähystämisen, potilaan hoitaminen pintapelastajan apuna ja mekaanikko toimii myös matkustamon vanhimpänä, jos mukana on mat-

kustajia. Koalalla lennettäessä mekaanikko toimii ”lentoavustajan” ominaisuudessa. Tämä sisältää navigointia, POKEN käyttöä ja tarvittaessa radioliikenteen hoitamista.

Mekaanikko hoitaa koneiden tankkaukset ja OTO-tehtävinä on myös kiinteistön lumityöt ja muut pienet huollot/korjaukset, sekä lentopolttoainetilaukset ja täydennykset lentueeseen sekä maakuntaan ilma-voimien suorittamana. Helikopterihuollon varaosien ja materiaalin hankinnat ja tilaukset Malmin korjaamolta kuuluvat myös mekaanikon toimenkuvaan Rovaniemellä.

Lentueen hyvä yhteishenki on helposti aistittavissa Rovaniemen vartiolen- tueessa. Henryn mukaan lentueen päälliköllä on tärkeä rooli yhteishengen luomisessa. Myös työtehtävät onnistuessaan palkitsevat, kun etsintä ja pelastustyö saa onnellisen päätöksen. Joskus työtehtävä valitettavasti päättyy pelastettavan osalta kuitenkin traagisesti, kuten kävi edellisenä yönä, kun etsittävä löytyi menehtyneenä.

Positiivisia asioita Rajavartiolaitoksesta kysyttäessä Henry mainitsee, että Raja on vielä varma työnantaja. Huolimatta rajatuista ja tulevaisuudessa yhä niukemmista määrärahoista, työn laadusta tai lentoturvallisuudesta ei silti lähdetä tinkimään.

Vapaa-ajan harrastuksista Henry mainitsee musiikin, niin heavyn kuin oopperankin, sekä metsänhoidolliset työt. Raudanjoen viimeisessä uitossakin olleelle

Henry Meltauksen unet jäivät vähiin viime yön etsinnän takia.

Henrylle harrastus on tullut verenperintönä. “Olisin jatkanut todennäköisesti metsäkonealalla isän yrityksessä, mutta hän suositteli hankkimaan “kunnon ammatin”, eikä tähän mennessä ole tarvinnut katua tuon suosituksen noudattamista!”

Sonera

Luottamusmiesten yhteistoimintakurssi Lahdessa 27.-28.9.2012

Yhteistyöllä eteenpäin!

Rajaturvallisuusunionin luottamusmiehet kokoontuivat ensi kertaa yhteen Lahdessa 27.-28.9.2012. Päivillä tutustuttiin uuteen luottamusmiesorganisaatioon, keskusteltiin Rajavartiolaitoksen edunvalvonnasta ja tehtiin tulevaisuuden kehitysehdotuksia. Keskeiseksi asiaksi muodostui yhteistyön edelleen tiivistäminen.

Tervetulosanoissa unionin puheenjohtaja Erkki Hirvonsalo toi esille Lahdessa samaan aikaan järjestettävät Puolustus- ja turvallisuusalan messut, jossa esittäytymässä oli myös Rajaturvallisuusunioni.

Hirvonsalo kehotti luottamusmiehistöä jakamaan kokemuksia edunvalvonnasta sekä miettimään yhdessä kehitysideoita jatkoon suhteen.

Luottamusmiesorganisaatio kuntoon

Hirvonsalon johdolla käytiin aluksi läpi uutta RTU:n luottamusmiesorganisaatiota. Hallintoyksikkö kerrallaan tuotiin esille nykyisen luottamusmiessopimuksen mukainen tilanne ja ajankohtaiset kuulumiset. Luottamusmiehet esittelivät samalla edustuksensa hallintoyksiköiden yhteistoimintaelimissä: palkkatiimissä, yt-lautakunnassa ja työsuojelutoiminnassa.

Nuorta ja vanhempaa edustajaa

Tämän hetken organisaatioon mahtuu mukaan niin kokemusta kuin uutta vertakin. Unionin päätoimisena pääluottamusmiehenä toimii entinen Merivartioliiton pääluottamusmies Juha Masalin Helsingistä, pääluottamusmiehenä ja unionin puheenjohtajana Erkki Hirvonsalo Kemistä, varapääluottamusmiehenä Jouni Kurttila Kaakkois-Suomesta (K-SR). Hallintoyksiköiden luottamusmiehinä toimivat Petteri Seppänen (LR), Mika Kaikkonen (KR), Tapio Hiltunen (P-KR), Jouni Kurttila (K-SR), Juha Huomo (K-SR), Pasi Kerkkänen (SLMV), Antti Kyllönen (SLMV), Markku Väänänen (RVLE), Peter Sandvik (Ahvenanmaa), Juha Sankala (VLLV) ja Ilpo Pietiläinen (LSMV).

Päivitetyn luottamusmiessopimuksen mukaisesti hallintoyksiköissä ja esikunnissa toimii varsinaisten luottamusmiesten lisäksi joukko luottamusmiesten varamiehiä sekä varaluottamusmiehiä, joista neuvottelupäiville olivat päässeet mukaan Kimmo Kiiskinen (SLMV), Sami Hintsala (SLMV), Tuomas Vihanta (LR), Jussi Kämppi (K-SR), Maarit Kivioja (LSMV), Sven-Bertil Nygård (Ahvenanmaa), Joona Mäki (P-KR) ja Mika Ahola (LSMV).

Keskustelu ajankohtaisista asioista

Keskustelussa oltiin huolissaan mm. hallintoyksiköiden roolien kaventumisesta. Yhä useammin RVLE:n kanta näyttää olevan myös hallintoyksikön kanta. Toisaalta nähtiin positiivisia merkkejä paikallisten erityispiirteiden huomioonottamisesta.

Palkkausjärjestelmään liittyen nostettiin esille vautiluokkien muuttuminen nimikepohjaisiksi. Keskustelussa kysyttiin, kuuluuko palkka sille, joka työstä vastaa vai sille joka työn oikeasti tekee?

Ajankohtaisten toiminta- ja taloussuunnitelmien osalta todettiin, että osassa hallintoyksiköitä aineistoon tutustumis- ja lausuntoaikaa oli jätetty aivan liian vähän. Parhaimmillaan aineiston valmistelu tapahtuisi yhteistyössä järjestöjen edustajien kanssa.

Kanssakäymistä korostettiin myös muissa asioissa. Vaikka tänä päivänä asiat nousevat esille "neukkarin kalentereissa", tarvitaan kuitenkin yhteisiä kokoontumisia joissa asioita käsitellään aidosti.

Yhteistoimintaan liittyen tehtiin ehdotus, että Rajaturvallisuusunionissa huolehdittaisiin pöytäkirjojen lukemisesta ja niiden kokoamisesta yhteen paikkaan. Esitys sai kannatusta. Muutenkin keskusteltiin yhteistoimintakokousten merkityksestä.

Keskeneräisiä asioita ja kehittämistarpeita

Kokouksessa käytiin läpi hallintoyksiköiden erimielisyysasioita. Avoimena olevat asiat liittyvät mm. rajatarkastuspalkkioihin, Allegro- junan työvuoroihin, operatiivisen työajan teettämiseen, sitovaan työvuoroluettelolistaan, puskurivapaalla sairastamiseen, osa vanhoihin erimielisyyksiin, keskeytysajalla tapahtuvaan koulutukseen, elektroniikka-asentajien kokemusosaan, ateriakorvauksiin ja vautiluokkiin. Osa asioista näyttää pääluottamusmies Masalinin mukaan etenevän työtuomioistuinkäsittelyyn, osan käsittely on vielä selkeästi kesken.

Työpaikkakiusaamisasioita on tullut myös esille, samoin kurinpito- ja takaisinperintäasioita. Avointen juttujen määrän

takia keskusteltiin erimielisyysasioiden kirjaamisen ja seurannan tärkeydestä. Luottamusmiehet toivoivat asioiden selkeämpää kirjanpitoa ja parempaa palautetta niiden kehittämisestä.

Samaan aikaan puhuttiin myös luottamusmiesten keskinäisestä yhteydenpidosta. Yleisesti oltiin sitä mieltä, että yhteydenpitoa tulee parantaa ja tiivistää esim. luottamusmiesneukkarin tai keskustelupalstan kautta.

Aktiivisuutta tarvitaan

Parikymmentä luottamusmiestä eri puolilta Suomea oli saapunut Lahden neuvottelupäiville. Tunnelma päivillä oli välitön ja lämmin, vaikka oltiin ensimmäistä kertaa koolla uudella kokoonpanolla. Joukossa nähtiin paljon tuttuja kasvoja, mutta myös muutamia uusia. Mieltä lämmitti nähdä eri ikäisten rajavartiomiesten- ja naisten aktiivisuus. Kaiken kaikkiaan päivät olivat onnistuneet ja herättivät mukavasti toivoa tulevan edunvalvonnan suhteen, vaikeinakin päivinä. Ilman aktiivista otetta ei kuitenkaan asioita edistetä.

MERITURVA

PYSY PINNALLA!

Meriturvan yksiköt tarjoavat korkealaatuista turvallisuuskoulutusta ammattitaitoisten kouluttajien johdolla. Ota yhteyttä, niin suunnitellaan yhdessä ryhmällesi sopiva koulutuskokonaisuus!

Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus
puh. 019 - 2876 600 • www.meriturva.fi

Workboats for professionals.

MARINE ALUTECH
OY AB

Marine Alutech Oy Ab
Telakkatie 47, FIN-25570 Teijo, Finland
tel. +358 2 728 8100
info@marinealutech.com
www.marinealutech.com

NAVIGOINTI / KOMMUNIKAATIO / VALVONTAJÄRJESTELMÄT

FURUNO

www.furuno.fi

SUOMUSSALMEN

OSUUSPANKKI

www.op.fi
Keskuskatu 3, Suomussalmi

KUHMON

OSUUSPANKKI

email: kuhmon@op.fi
Koulukatu 10, 88900 Kuhmo

AW 119 Ke Koala

Rajavartiolaitos hankki viime ja toissa vuonna käyttöönsä neljä kappaletta uusia AW119 Ke Koala -helikoptereita. Koala -helikopterit korvasivat aiemmin Rajavartiolaitoksen käytössä olleet yksimoottoriset AB 206 -helikopterit. Suorituskyvyltään uusi helikopteri on merkittävästi entistä parempi.

— Koala on vakaa, siinä on hyvät ohjausjärjestelmät, se on kohtalaisen näppärä ja se menee pitkillä matkoilla kuin juna, vuonna 2010 ohjaajaksi valmistunut luutnantti Juho Tähtinen Vartiolentolaivueesta Rovaniemeltä kertoo.

— Koala on myös selvästi monipuolisempi kuin AB 206, se kykenee useampiin erilaisiin tehtäviin. Tämän lisäksi sen tehoavat ovat riittävät, jatkaa Tähtinen.

AW 119 Ke Koala -koptereita on hankittu yhteensä neljä kappaletta. Niiden sijoituspaikkoina ovat Rovaniemi ja Helsinki.

Videokuvaa marraskuussa 2012 Kortesalmen rajavartioasemalla järjestetystä koelennosta löytyy osoitteesta www.rajaviesti.fi.

Faktaa

- Miehistö 1-2 Henkilöä
 - Matkustajaluku 6 henkeä (pelkällä ohjaajalla max 7)

- Max lentoonlähöpaino 2850kg/3150 kg ulkopuolisella kuormalla
- Nopeus 250 km/h
- Toimintamatka 800 km
- sairaankuljetusparit
- metsäpalonsammutusvälineistö, 1000 litran sammutuspussi
- pimeänäkölaitteet
- viranomaisradio ja taktinen tietokone
- ulkopuolisen kuorman koukku
- Fast Rope-köysilaskeutumisjärjestelmä

Tästä
artikkelista
NETTIVIDEO
osoitteessa
www.rajaviesti.fi

Vanhempi rajavartija Pekka Honkala kertoo Koalasta luutnantti Juho Tähtisen kuunnellessa.

Eipä taitaisi saada tätä ilmaan vaikka yrittäisi, mieltii Lasse Karjalainen.

Eläkeläisjäsenet huomio!

Rajaturvallisuusunionin liittovakuutus sisältää: tapaturmavakuutuksen, matkustajavakuutuksen ja matkatavaravakuutuksen. Vakuutuksen numero on 201–2038121. Liiton jäsenkorttiin on painettu vakuutuksen tiedot, joten se toimii matkustajavakuutuskorttina matkalla.

Vakuutettuina ovat:

- Rajaturvallisuusunionin alle 68-vuotiaat jäsenet, jotka asuvat vakinaisesti kalenterivuositain yli kuusi kuukautta Suomessa, joiden vakinainen kotipaikka on Suomessa ja jotka kuuluvat Suomen sairausvakuutuslain piiriin.
- Jäsenyys määräytyy liiton sääntöjen perusteella. Liitto vahvistaa pyydetessä, että korvauksenhakija on kuulunut vahinkotapah-tuman sattuessa tämän vakuutuksen piiriin.
- Vakuutusturva on sidottu järjestön jäsenyyteen. Jos jäsen eroaa tai erotetaan järjestöstä, vakuutusturva päättyy välittömästi.
- Kun vakuutettu täyttää 68 vuotta, vakuutusturva päättyy kuluvan vuoden lopussa.

PALVELEVA PUUTUKKU

STRONG WOOD

PÖLKKY

www.polkky.fi

*H yvää J oulua ja
Onnellista Uutta V uotta 2013*

Toivottaa Tulliliitto ry

Putkiremontti, työkeikka tai
paikanvaihdos? Kalustetun
asunnon saat **Forenomilta**

www.forenom.fi

FORENOM
for easy housing

Kotihotelli

***Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!***

Heikki Ikävalko Oy

Varikkokuja 5 • 55100 Imatra
puh. 0400 453 107 • www.ikavalko.fi

- Teräsrakenteet ja peltityöt
- Peltikatot ja saneeraustyöt
- Sähköalantyyt
- Pienkonekorjaukset
- Pumppuhuolto

Parasta Pyhärintasta!

Pyhärinta tarjoaa luonnonläheistä asumista ja
hyvät peruspalvelut, kivenheiton päässä kaupungista.

Myytävänä omakotitontteja Reilassa, Ihodessa, Rohdaisissa
ja Pappilan palstoitusalueella. Pinta-alat 1080–3060 m².
Hinnat 0,84–2,00 e/m².

Upea tontti n. 1448 m² merinäköalalla Rohdaisissa,
hinta 3,50 e/m².

Lisätietoa: kunnanjohtaja Pauliina Sarilo puh. 044 7383
413 tai rakennustarkastaja Olli Lahtonen puh. 044 7383 417.

www.pyharanta.fi, etusivun valikosta löydät Myytävät tontit.

Forensic-Swab

SARSTEDT

myynti@sarstedt.fi

**PORVOON
TELAKKA OY**

Tukikohta Suomenlahden rannalla

Saimaja – RTU:n mökki Saimaalla

Rajaturvallisuusunioni on hankkinut jäsentensä käyttöön mökin Kattelussaaresta Suur-Saimaalta Taipalsaarelta. Mökissä on reilut 100 neliötä: tupa, keittiö, 3mh, wc, kph/khh ja sauna. Lisäksi 25 neliön rantasauna, autotalli/varasto, puuvaja ja grillikatos. Mökillä on täydellinen irtaimisto petivaatteineen. Sängyt löytyy tällä hetkellä kuudelle mökistä ja kahdelle rantasaunalta. Osoite on Koinsilmäntie 85, Taipalsaari.

Lisäksi kesällä on käytössä Buster M vene 50hv nelitahtikoneella. Veneen lisävarusteina on kaiku, takila, virvelit, vesisukset, vetorengas sekä wakeboard. Myös soutuvene löytyy.

Mökin vuokrausperiaatteista hallitus päättää seuraavassa kokouksessa 13–14.12.2012, toistaiseksi mökkiä voi vuokrata 50€/vrk hintaan. Mökkiä voi varata RTU:n jäsensivuilla olevasta varauskalenterista.

Päihäniemi

Kattelussaaren etelärannalla, parin kilometrin päässä mökistä, sijaitsee suosittu retkeilykohde Päihäniemi. Päihäniemen retkeilyalue Kattelussaaren Satamahiekassa (etelärannalla) tarjoaa retkikohteen maitse autolla tai pyörällä tuleville. Vesitse rantautuminen hiekkarannalle onnistuu veneellä parhaiten rannan keskiosaan. Päihäniemen alue on laaja, rantaviivaakin virkistysalueella on yli kilometri! Alueella on korkealla rantatöyräällä hieno näköalapaikka, jolle voi kiivetä puuportaita pitkin. Lisäksi alueelta löytyy Salpalinjan käytäväkaivantoja ja koululaisten tekemä luontopolku, kolme nuotiokatosta ja käymälät (myös inva).

Satamosaari

Satamosaari on kuin tehty veneilijän suo-

jaiseksi retkisatamaksi. Satama sijaitsee laguunin sisällä jonne johtaa pohjoisesta viitoitettu väylä. Laguunia ympäröi vehreä hiekkapohjainen saari keskellä Suur-Saimaata. Satamosaarella on hyvät laiturit, jonne on turvallista kiinnittyä. Saaressa sijaitsee myös kaksi tilavaa, siistiä saunaa sekä grillikatokset ja nuotiopaikat rannalla. Polttopuita löytyy varastoista.

Ilkonsaari

Ilkonsaari sijaitsee Suur-Saimaalla selkien keskellä. Saaressa on kaksi retkisatamaa, kalliorantainen eteläpään ranta ja hiekkainen lahti keskiosan kannaksella. Ilkonsaaren nähtävyyksinä ovat ortodoksiset tsasounat. Ilkonsaaren maasto on hyvin vaihtelevaa: etelä- ja pohjoispää ovat kivistä ja kallioista kuivaa kangasmetsää, kun taas keskiosa on alavampaa tuoretta kangasmetsää.

Muita retkikohteita ja aktiviteetteja

Noin puolen tunnin venematkan päässä on viihtyisä Lappeenrannan satama, jossa on kesällä paljon elämää, torikahviloita, ravintolalait, hiekkalainna huvilaitteineen jne...

Samalla etäisyydellä on Joutsenon Rauhasa myös uusi Saimaa Gardens / Holiday Club Saimaa, josta löytyy viihdekylpylä, golfkenttä, Angry Birds teemapuisto (2013 alkaen) ym. vapaa-ajan toimintoja.

Tervämäen ratsastustalli

Noin kymmenen kilometrin päässä mökiltä on Tervämäen ratsastustalli.

Tervämäki on harrastetalli Vehkataipaleella, joka on suunnattu kaikenlaisille ja -ikäisille ratsastajille, jotka arvostavat maalaistallin rauhaa ja yksilöllistä palvelua.

Golfajalle

Mökiltä 15km Lappeenrannan suuntaan löytyy Tuosasta Viipurin golfin uusi 18 reikäinen golfkenttä.

Uusi kenttä on rakennettu karulle ja kallioiselle Saimaan saarelle.

Sopivan mittaiset ja hyväkuntoiset väylät sekä liukkaat ja loogiset ja tasaiset viheriöt pitävät peli-ilon korkealla koko kierroksen ajan.

Kentän harjoittelualueet ovat hyvät: Rangen, jossa voi lyödä nurmelta tai matolta. Myös 5-paikkainen lyöntikatos on pelaajien käytössä. Puttiviheriöitä on kaksi. Lisäksi on viheriö chippi- ja bunkkerilyöntiharjoitteluun.

*R auhaisaa J oulua ja
Onnellista Uutta V uotta 2013*

Helsingin Sotilaskotiyhdistys

RAUHALLISTA JOULUA
ja **Siunattua vuotta 2013**

Tervetuloa laulamaan kauneimpia
joululauluja sekä hiljentymään
joulunpyhinä joulukirkkoon!

KIRKKO PORISSA

Ajat ja paikat: www.porievl.fi

TOHMAJÄRVEN KUNTA
Rajattomat mahdollisuudet

Hyvä paikka asua ja elää! Tonteista on vara valita. Talojakin tarjolla.
Lisätietoja puh. 040 105 4015/Laasonen, www.tohmajarvi.fi

NK-Marine Ab Oy

Telakkatoimintaa ja venekorjaukset
Alholmintie 72, 68600 PIETARSAARI • www.angersman.com

— — **Asesepänliike BR-Tuote Oy —**

Sahamylynkatu 33, 80170 JOENSUU
puh./fax 013-896 862
markku@brtuote.fi
www.brtuote.fi

 Global Blue
TAX FREE

Trusted partner of the
world's best brands.
www.global-blue.com

KELAN POJAT

Kurvisentie 134 A, Kuusamo
Puh. 040 549 4061

Kirkkotie 1
82600 TOHMAJÄRVI
Puhelin 013-622 643

Nakarin Kalanviljelylaitos Ky

Ruonaantie 19, 49900 Virolahti
Puh. 05-3573 107, 0400 754 554
nakari@kymp.net
Vaalimaan Kalakauppa
Somerin Kala Oy

Hyvää Joulua!

Kuljetusliike Kai Toropainen Oy

Kultasirkankuja 1, Joensuu
Puh. 0400-852 042

OK-Sähkölaitehuolto Oy

KORJAAMME JA HUOLLAMME: ↑

- Antennityöt - Radiot - TV:t ja videot - Kodin piensähkölaitteet

Puh. 0400 352 331 Koskijaakonkatu 77, Lieksa

Maalaus- ja Tasoitetyöt Pehkonen Ky

Pitkävaara 2, 81700 Lieksa

Puh. 0400 175 977

jouni.pehkonen@pkarjala.net

Hyvää Joulua!

UTSJOEN KUNTA

PL 41, 99981 UTSJOKI

Vaihde 040 1886 111

e-mail: etunimi.sukunimi@utsjoki.fi,

www.utsjoki.fi

Pohjolankatu 16 B 20
KAJAANI

p. (08) 622 616

Ajanvaraukset sopimuksen mukaan.

Muovitehdas ABSO Oy

Kuljettajankatu 7-9, 20780 Kaarina

Puh. 02 284 4700

TAKALAPIN POJAT

Kari Piirainen

Markku Suonnansalo

Kari Virta

lukkoseppä

kylmälaitehuoltaja

puh. 040 589 4520

puh. 040 755 5245

puh. 040 173 4615

Hyvää Joulua!

Wanhan Kalevan Baari

Kainuuntie 24 SUOMUSSALMI

Puh. 04577 325 990

● A-OIKEUDET ● VEIKKAUS

Rauhallista Joulua!

Konetyö Jauho Oy

Kiveläntie 17, Joutseno

Puh. 0400 557 680

Hyvää Joulua!

Noljakan Kiinteistöhoito Ari Karhunen Ky

Puntarikaari 2, 80510 Onttola

Puh. 0400 576 375

Porokylänkatu 18

75530 Nurmekse

Puh. (013) 480 019

045 8966 501

Konetyö Lassi Malinen T:mi

Ratatie 21, 88600 Sotkamo

Puh. 0440 380 150

Kaivuutyö - Maanrakennustyöt

Rakennusliike Kuura

Litkantie 20, Kuusamo

p. 0400 682 434

POSITIIVISTA ENERGIAA

PARIKKALAN VALO OY

www.parikkalanvalo.fi

HOLLMING OY

IMATRAN Seudun Sähkö

ski-doo

LYNX

SEA-DOO

can-am

ELÄMÄSI PARASTA

VAPAA-AIKAA

Me BRP:llä tiedämme, että vapaa-aikasi on sinulle äärimmäisen arvokasta ja haluamme tarjota sinulle unohtumattomia ja jännittäviä kokemuksia ympäri vuoden sekä maalla että vesillä. Arvostamme ympäristöä ja olemme omistautuneet sen suojeluun. Innovatiivisten ja ajamisen intoa herättävien tuotteiden kehittämisen lisäksi kannustamme ihmisiä vastuulliseen ajamiseen, asettamaan oman turvallisuuden kaiken edelle. Haluamme sinun vapaa-aikasi olevan elämäsi parasta aikaa.

brp.com

© 2012 Bombardier Recreational Products Inc. (BRP). © TM and the BRP logo are trademarks of BRP or its affiliates. BRP reserves the right at any time to discontinue or change specifications, prices, designs, features, models or equipment without incurring obligation.

Teksti ja kuvat Isto Turpeinen

Elämäntapamuutoksella hyvinvointia

Ajattelin kirjoittaa tämän jutun sen vuoksi, että jos vaikka joku saisi siitä motivaatiota omalle elämäntapamuutokseen. Se olisikin tarpeen monelle rajamiehelle ja ehkä naisillekin, sillä aika ”vöyreitä” vatsoja ja vyötärönseutuja näkyy olevan yhdellä jos toisellakin.

Ollessani vuonna 2009 44 vuoden ikäinen, olin edelleen periaatteessa terve. Kuitenkin painoa oli kertynyt jo vähän yli sata kiloa ja verenpaineetkin olivat olleet koholla jo ainakin kymmenen vuotta. Liikuntaa en ollut harrastanut kovinkaan paljoa, mitä nyt kävelylenkkejä säännöllisen epäsäännöllisesti. Juosta jaksoin suunnilleen parisataa metriä, jonka jälkeen hengästyminen pakotti kävelemään. Olin aina suorastaan vihannut lenkkeilyä ja muuta suunnitelmallista lii-

kuntaa. Eipä siis ollut kovin kaksiset eväät lähteä aktiiviseen liikuntaharrastukseen.

Rajat kuntoon

Varsinaisen herätteen alkaa liikkumaan suunnitellusti ja aktiivisesti sain, kun kuulin keväällä 2009 alkaneesta ”Rajat kuntoon” -hankkeesta. Se oli suunnattu niille rajavartiomiehille, joilla oli kuntotestin tuloksena tyydyttävä tai heikko ja muutoinkin liikunnan puute ja kulutukseen nähden runsas energian saanti alkoi näkyä ulkomuodossa ja terveydessäkin. Hankkeessa pyrittiin motivoimaan ja aktivoimaan juuri minunlaisiani tyyppejä omaehtoiseen liikumiseen ja vastuun kantamiseen omasta terveydestämme. Jokaiselle oli nimetty tukihenkilö, joka seurasi ja tarvittaessa kannusti harrastuksessa eteenpäin. Liikuntapäiväkirjana ja liikunta-ohjelmana käytettiin Firstbeat-nimisen huipputekniikkayrityksen kehittämää Kuntovalmentaja-nimistä verkkopohjaista ohjelmistoa. Siitä enemmän toisessa jutussa.

”Rajat kuntoon” hanke aloitettiin minun osaltani toukokuussa 2009 tehdyllä terveystarkastuksella, hyvinvointianalyysillä ja kuntotesteillä. Hyvinvointianalyysi on em. Firstbeatin kehittämä ohjelmisto, joka analysoi parin vuorokauden ajalta tallennetuista sydämen syketiedoista ihmisestä monipuolisia tietoja, kuten esimerkiksi stressitasot, palautumisen päivän rasituksesta, liikunta-aktiivisuuden ja paljon muuta. Tätä ohjelmistoa käytetään monen

maailman huipulla olevan urheilijan tai joukkueiden valmennuksessa nimenomaan harjoittelun rasituksen ja siitä palautumisen seuraamiseen. Analyysi tehdään siten, että ensiksi tallennetaan sydämen syketietoja tauotta kahdesta kolmeen vuorokauden ajan. Tallennetut tiedot analysoidaan ohjelmistossa, joka kaivaa syketiedoista hämmästyttävän paljon hyvinvointiin liittyvää informaatiota. Sieltä näkyy erittäin hyvin milloin ja millä tasolla on stressi ja miten siitä palautuu, joka on se tärkein asia.

Alkutestien perusteella laadittiin Firstbeatin Kuntovalmentajaan kunto-ohjelma, joka tuntui alussa tosi helpolta – suoraan löysältä! Alussa oli siis kolme kertaa viikossa kävelylenkkejä, joihin lisättiin pikku hiljaa juoksua vähän kerrallaan. Ohjelmisto lisäsi harjoitusten vaativuutta melkein huomaamatta. Jo talvella 2009 pystyin hölkkäämään kymmenen kilometriä niin, että kävelin enää vastamäet.

Kun viime vuosina täällä Helsingissäkin on ollut kunnollisia talvia, niin hiihto on myös tullut mukaan kuvioihin. Jo vuonna 2009 pääsin hiihtämään jonkin verran, mutta vasta vuosina 2010 ja 2011 pääsin hiihtämään ihan kunnolla. Hiihto on kyllä erittäin hyvä kuntoilulaji, koska siinä saa treeniä niin jalat kuin kädetkin. Valitettavasti täällä Etelä-Suomessa se on joskus haasteellista huonon lumitilanteen vuoksi.

Kunto on kasvanut liikunnan lisääntymisen myötä tasaisesti. Sitä on mitattu pari kertaa vuodessa ergotesteillä normaaleissa PAK -kuntotestauksissa. Lisäksi minulle

tehtiin Jyväskylän yliopistolla suora maksimihapenoton testi juoksumatolla. Tämä yleensä urheilijoiden testaukseen käytetty testi on siitä hyvä, että sillä voidaan määritellä harjoittelun "säätämässä" käytettävät sykerajat tarkasti ja luotettavasti. Paranevat testitulokset ovat antaneet osaltaan lisää motivaatiota. Parasta palautetta ja motivaation parantajaa ovat kuitenkin olleet kokemukset Lapin vaelluksilla, kun vanhoilla reiteillä olleet tunturin rinteet eivät ole enää tuntuneet missään. Aikaisemmin nämä nousut olivat tosi rankkoja ja rinteen päällä vaatteet olivat hiestä likomärkinä. Samoin tulee mukava fiilis, kun joskus joutuu juoksemaan pienen spurtin ratikkaan tai bussiin, eikä sen päälle tarvinnut huohottaa "kuoleman kielissä".

Kun rajat kuntoon projekti päättyi syksyllä 2011, niin siitä oli hyvä pohja jatkaa harrastusta eteenpäin. Projekti ei ehkä onnistunut kaikkien osalta niin hyvin kuin minulla. Moni olisi varmaan tarvinnut vielä enemmän aktiivista ja osallistuvaa ohjaamista. Valitettavasti siitä vastanneilla henkilöillä oli paljon muutakin työtä, joten ohjaamiseen ei pystytty panostamaan riittävästi.

Myönteisiä terveysvaikutuksia

Tämä elämäntapamuutos on tuonut myös muutakin hyvää parantuneen mäennousukyvyn ja helpompia bussispurttien lisäksi. Paino on pudonnut noin viisitoista kiloa ja verenpaineet ovat suorastaan romahtaneet! Nyt voi todeta, että painon pudottaminen ja liikunnan lisääminen ihan oikeasti pudottaa verenpaineita. Tosin se ei tapahdu ihan heti. Minulla kesti melkein kaksi vuotta, ennen kuin selvät tulokset alkoivat näkyä. Koholla oleva verenpaine lisää merkittävästi aivohalvauksen riskiä, joten sen aleneminen on tosi toivottava juttu. Kolesteroliarvoihin liikunta ei ole ainakaan minulla juurikaan vaikuttanut. Näyttää siltä, että niihin vaikuttaa eniten eläinrasvan määrä ravinnossa.

Muutoinkin liikunta on kyllä parantanut yleistä hyvinvointia. Olotila on yleensä melko pirteä ja energiaa riittää muuhunkin kuin työhön. Samoin flunssia tai muita arkipäivän sairastumisia ei ole juurikaan ollut.

Liikunnallinen elämä jatkuu

Näyttää siltä, että tuo liikuntaharrastus

alkaa pikku hiljaa muuttua elämäntavaksi. Siitä huolimatta joskus joutuu käskemään itsensä ulos. Kuten kaikki tietävät niin sohva on työpäivän jälkeen paras paikka. Mutta kun siitä nousee ja lähtee lenkille, niin lenkin jälkeen on voittajan fiilis.

Olen jo osallistunut muutamaan liikuntatapahtumaan. Näyttää siltä, että ne ovat tuoneet uutta väriä harrastukseen. Samoin kuluneen vuoden aikana on tullut harjoiteltua jo vähän systemaattisemmin. Osallistuin nimittäin Rajan urheilijoiden järjestämään juoksukouluun. Raja- ja merivartiokoululla työskentelevän Jari Virtasen tosi hyvän asiantuntemuksen ja opastuksen ansiosta alkoi juoksuunkin löytyä lisää vauhtia.

Uusimpana aiheena liikuntapuolella on tullut syksyllä aloitettu työmatkapyöräily. Se onkin yllättävän hyvä tapa hankkia helposti liikuntatunteja. Lisäksi täällä ruuhkaisella pääkaupunkiseudulla näkyy polkupyörä olevan kaikista kätevin ja tietyissä olosuhteissa jopa kaikista nopein kulkuneuvo työmatkalle.

Mitä neuvoksi aloittelijalle?

Jos tuntuu siltä, että liikuntaa voisi alkaa harrastamaan, niin täytyy muistaa, että hiljaa hyvä tulee. Ei siis kannata alkaa ryntäilemään, vaan aloittaa rauhallisesti vaikka kilometrin kävelylenkeillä. Pahin virhe on se, että vetäisee kovan ja pitkän juoksulenkin ihan kylmiltään. Sen jälkeen on paikat täysin jumissa ja kipeänä. Motivaatio loppuu yleensä tähän.

Harrastus kannattaa siis aloittaa muutaman kerran (3–4) viikossa tehtävillä melko rauhallisilla kävelylenkeillä. Kävelyvauhtia kannattaa lisätä niin, että alkaa tulla jo reilusti hiki ja vastamäissä vähän hengästyttää. Muutaman viikon päästä voi jo kokeilla vähän hölkkäämistäkin. Alussa sekin kannattaa tehdä niin, että kävelee valtaosan lenkistä ja hölkkää hissukseen muutaman puhelinpylvään väliin. Siitä vaan sitten pikku hiljaa pidentää lenkkejä ja juoksumatkoja. Jos toimii näin, niin varmasti jaksaa juo vuoden päästä kevyesti juosta kymmenen kilometriä.

Lenkkeilyn ohessa kannattaa myös muuttaa vähän ruokailutottumuksiaan, jos tuntee siihen olevan aihetta. Tärkeintä on syödä riittävän usein, eli lounaan ja päivällisen välissä tulee ehdottomasti syödä välipala. Pahin virhe on olla koko päivä nälässä ja syödä sitten illalla maha niin täyteen kuin mahtuu. Silloin tulee aina syötyä liikaa. Sen voin myös kokemuksestani mainita, että pelkästään liikkumalla painoa ei saa merkittävästi pudotettua. Sitä ei kerta kaikkiaan jaksaa eikä ehdi liikkumaan riittävästi. Syödyn ruoan määrää kannattaa siis vähentää ja katsoa myös syömistensä energiasisältöjä. Jos juo paljon virvoitusjuomia, syö karkkia, perunalastuja ja pullaa niin näiden poisjättämisellä alkaa paino tippua takuuvarmasti. Kun harrastaa liikuntaa, niin edellä mainittujakin herkkuja voi silloin tällöin kuitenkin hyvällä omalla tunnolla syödä.

Ei muuta kuin tsemppiä liikuntaharrastuksen aloittamiseen.

Rajaviestimaratton 2013 Kuopiossa

Järjestyksessään kuudes Rajaviestimaratton kävellään, juostaan, rullaluistellaan ja sauvarullaluistellaan ensi vuonna Kuopiossa. Syyskuun ensimmäisenä lauantaina 7.9.2013 juostava Kuopio Maraton vetää vuosittain noin 2 500 kuntoilijaa ja urheilijaa liikkumaan. Ensi vuonna siis myös Rajaviestimarattonille osallistuvat pääsevät nauttimaan Kuopion maisemista ja tunnelmasta. Rajaviestimaratton toivookin runsasta osallistujajoukkoa ensi vuoden tapahtumaan, aivan kuten tänä vuonna Levillä!

Teksti ja kuvat Isto Turpeinen

Juoksukoulusta uutta tahtia lenkille

Rajan Urheilijat ry. järjesti viime keväänä ja kesänä juoksu- ja maratonkoulun Imatralla ja Espoossa. "Koulunkäyntiin" osallistui molemmilla paikkakunnilla alussa suurempi ja lopussa pienempi, mutta sitäkin innokkaampi joukko. Tästä joukosta useimmat ylsivät tavoitteisiinsa, joka oli yleensä osallistuminen johonkin juoksutapahtumaan.

Tavoitteina oli myös oppia miten nopeutta ja kestävyyttä juoksussa voi kehittää ja samalla päästä tuloksiin ajallisesti vähemmällä harjoittelulla. Kukaan osallistuneista ei ollut harrastanut juoksua kovinkaan paljoa, vaan kaikki olivat korkeintaan tavallisia kuntoilijoita. Juoksu- ja maratonkoulun opettajina toimivat Espoossa Jari Virtanen ja Imatralla Matti Karjunen. Molemmat ovat kokeneita maratoonareita.

Raja- ja merivartiokoululla työskentelevän Jari Virtasen ideoiman juoksukoulun tarkoituksena oli tutustuttaa osallistujat juoksemisen — mukavan, helpon ja suosituksen harrastuksen pariin. Juoksukoulun ajateltiin myös helpottavan sitoutumaan pitkäjänteiseen ja säännölliseen liikuntaan. Lisäksi jo harrastuksen aloittaneille juoksukoulun arveltiin parantavan juoksuharrastuksen antamaa nautintoa, sujuvuutta ja parantavan turvallisuutta sekä tietysti kohottaa juoksukuntoa ja opastaa tavoitteelliseen harjoitteluun.

Juoksukoulun peruskonsepti tuli Suomen Urheiluliiton suunnittelemasta perusohjelmasta. Sitä oli täydennetty Jari Virtasen omien kokemusten perusteella. Valmentajan omien kokemusten kuunteleminen ja niiden perusteella kehitettyjen vinkkien saaminen olivat ehkä parasta antia osallistujille.

Ohjelma oli suunniteltu siten, että suunnitellun kerran viikossa oli yhteinen tilaisuus. Siinä käytiin ensin läpi juoksuun ja val-

mentautumiseen liittyviä asioita teoriassa. Lopuksi oli yhteisharjoitus urheilukentällä tai kuntosalilla. Yhteisharjoituksessa opeteltiin käytännössä erilaisia harjoitteita; vetoja, polvennostajuoksua, mäkijuoksua, kuntopiiriä, voimaharjoittelua jne. Jokaisen tuli suunnitella kotitehtävinä itselleen yksilöllinen harjoitusohjelma omien tavoitteidensa pohjalta. Harjoitusohjelmat käytiin sitten läpi ja tarvittaessa täydennettiin valmentajien kanssa. Jokainen harjoitteli sitten viikoilla itse laatimiensa ohjelmien mukaisesti.

Kurssin ohjelmaan kuului myös testijuoksut. Pääkaupunkiseudulla ensimmäinen juosti maaliskuussa Hakunilassa kymmenen kilometrin juoksuna. Tuloksen perusteella määritettiin jokaiselle yksilölliset harjoitusvauhdit peruskestävyyslenkille, vauhtikestävyyslenkille ja kovalle lenkille. Oikein määritellyt vauhdit harjoituksissa antavat parhaat eväät kehitymiselle ja mahdollistavat

riittävän vaihtelun harjoituksiin. Jos kaikki lenkit juoksee kuukaudesta toiseen samalla vauhdilla, niin pian ollaan tilanteessa, että minkäänlaista kehittymistä ei tapahdu. Vaihtelu virkistää tässäkin asiassa!

Espoon päässä oli alussa mukana toisatakymmentä henkilöä. Erinäisistä syistä johtuen porukka pieneni kuitenkin kevään aikana noin viiteen kuuteen henkilöön, jotka osallistuivat yhteisharjoituksiin kurssin loppuun eli elokuulle saakka. Sama tilanne oli ollut myös Imatran ryhmällä. Etenkin epä säännöllistä jaksotyöaikaa tekeville ja pienten lasten vanhemmille osallistuminen oli haasteellista. Lähes kaikki loppuun asti mukana olleet pääsivät osallistumaan loppukesästä tai syksyllä päätavoitteenaan olleeseen juoksutapahtumaan, joita olivat kokomaratoni tai puolimaratoni. Useimmat osallistuivat myös useampaan tapahtumaan.

Kurssi päätettiin pääkaupunkiseudun osalta lokakuulla ravintolapäivällisen merkeissä pidettyyn yhteiseen tapaamiseen. Siinä käytiin hyvän ruoan ääressä läpi juoksukoulun antia ja muisteltiin taakse jääneitä kokemuksia. Jokaisen mielestä koulu oli erittäin hyödyllinen harrastuksen kannalta ja siinä oli mukava yhdessäolon meininki. Tilaisuudessa luovutettiin myös pieni lahja kiitoksena opettajana toimineelle Jari Virtaselle. Luonnollisesti illan kuluessa tehtiin tulevaisuuden suunnitelmia ja syntyi myös päätös ensi kesän pääjuoksutapahtumaan osallistumiselle. Se on Tukholman Maraton 1.6.2013. Ryhmä haastaakin mukaan kaikki kynnelle kykenevät.

Hyvää Joulua!
Tunturisiika Oy

Ruostesuontie 14 b 1, Kuusamo
Puh. 0400-280 631

Talven parhaat voitelut
hiihtoladuille tarjoaa
www.vauhti.fi

ski wax
vauhti

Hyvää Joulua!
Molkentin Oy

Tapionkatu 12 • 55100 Imatra
www.molkentin.fi

Itähuolinta Oy

Kauppatie 4 A, 82675 Niirala
Puh. 013 285 170, fax 013 285 177
asiakaspalvelu@itahuolinta.fi

RAJAPALVELUT • KAHVIO • KAUPPA
Toivottamme Hyvää Joulua!

**POHJOIS-KARJALAN SAIRAANHOITO-
JA SOSIAALIPALVELUJEN KUNTAYHTYMÄ**

Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu
Puh. 013-1711, www.pkssk.fi

**Rautia
R. Hallikainen Ky**

Virojoentie 17 B, 49900 Virolahti
puh. 0103 205 300, fax (05) 741 0410

TAKSIBUSSI Timo-Jussi Oy

Puh. 0500 373 950
82600 Tohmajärvi
timo.miettinen@timojussi.inet.fi

Parikkalan kunta

Harjukuja 6, 59100 Parikkala
Puh. 0400 851 951
www.parikkala.fi

Port of Loviisa
77 KEHÄ III
★ Tehokas
★ Joustava
★ Palveleva
www.portofloviisa.fi

Hyvää Joulua!
Imatran Puunsiirto Oy

Tuulikallionkatu 7, 55100 Imatra
Puh. 0400 558 512

rajaseudun kala

Metsätähdentie 13, 82360 Onkamo
www.rajaseudunkala.fi

Hyvää Joulua!
Jari Mässeli Ky

Kirkontie 464 B, Virolahti
p. 0400 589 180

**INSINÖÖRITOIMISTO
A. MUSTONEN OY**
KAJAANI • KUUSAMO • VARKAUS
p. 0500 - 680 548 allan.mustonen@tutka.net

ERÄ-AITTA

www.era-aitta.fi

Tuomaankuja 4, 55100 Imatra
Puh. 040 140 6972

MJK Transport Oy

Varsapolku 18, Kajaani
Puh. 0500 282 009

**Hangon Auto- ja Venetalo
Jansson Ky**

Esplanadi 130, Hangö
p.019 267 6700 | www.hav.fi

Teksti ja kuvat Olli Ranua

Testissä Corratec X-Vert Motion Disc 2013

Maastopyöräily rules!

Maastopyöräily lisää tasaisesti suosiotaan vuosi vuodelta. Mikäli haluaa maastopyöräharrastuksen aloittaa, minkälainen pyörä aloittelijan kannattaa hankkia ja ylipäätään mitä hankinnassa kannattaa ottaa huomioon?

Onko maastopyöräksi edullisesta 600 euron jäykkäperäisestä maastopyörästä mihinkään?

Rajaviestin testiryhmä hankki testiin tämän vuoden kevään Tekniikan Maailman edullisten maastopyörien testin voittajan Corratec X-Vert Motionin. Koska tämän vuoden mallia ei ollut enää saatavilla, maahantuoja tilasi testiryhmälle ensi vuoden pyörät - yhteensä kuusi kappaletta.

Maastopyörään ja maastopyöräilyyn saa tunnetusti laitettua niin monta tuhatta euroa kuin haluaa. Testiin haluttiin kuitenkin ottaa edullinen, mutta hintaluokassaan parhaimmista oleva maastopyörä, jotta harrastusta aloittavan kynnyks hankkia pyörä ei muodostu liian korkeaksi.

Maastopyörät ovat perinteisesti olleet 26" renkailla varustettuja, mutta viime aikoina myös 28" ja 29" renkailla varustetut pyörät ovat yleistyneet. X-Vertissa on 26" renkaat, 27 vaihdetta ja valittavana viisi eri runkokoaa, joten jokaiselle löytyy sopivan kokoinen pyörä.

Maasto ja hieman tasaisempikin tie tuli syksyn ja alkutalven aikana eritasoisille testaajille tutuksi!

Komponentit

Lähes kaikissa maastopyörissä on nykyään levyjarrut, ja yhä useammassa vieläpä hydrauliset levyjarrut. Eikä muuta kannata oikeastaan nykyään enää harkitakaan. Testatussa X-Vertissa on nimenomaan hydrauliset levyjarrut, ja ne osoittautuivat käytössä erittäin herkiksi ja tehokkaiksi. Säättämällä jokainen sai itselleen sopivat jarrut.

Vaihteiden vaihtajissa kannattaa panostaa laatuun. Shimanon vaihtajia huonommista parempiin ovat Altus, Acera, Alivio, Deore ja SLX. X-Vertissa sekä etu- että takavaihtaja ovat paremmasta päästä, Deoret, toisin kuin useimmissa saman hintaluokan maastopyörissä. Komponenttien laatu korreloi suoraan toimivuuteen ja huollon tarpeeseen, joten hyviin komponentteihin kannattaa maastopyörässä aina sijoittaa.

Koska maastopyörää käytetään suurimaksi osaksi muualla kuin varsinaisesti

maastossa, renkaissa joutuu tekemään kompromisseja. Ottaako pitävät ja ei niin rullaavat maastorenkaat, vai paremmiin rullaavat mutta ei maastossa ihan niin pitävät renkaat, mutta jotka soveltuvat paremmin myös muualle kuin maastoon? X-Vertin vuoden 2012 mallissa oli Race-King renkaat, jotka soveltuvat paremmin muualle kuin maastoon, eli ovat hyvin rullaavat. Testatussa 2013-mallissa on X-King renkaat, jotka vastaavasti soveltuvat paremmin maastoon. Testaajat kokivat kuitenkin, että renkaat olivat riittävän rullaavat myös muualla kuin maastossa, jopa asfaltilla. Varsinaiset maastorenkaat ovat sitten vielä erikseen.

Laadukkaimmissa maastopyörissä (lue: 1 000 euroa ja yli maksavissa) vaijerit on usein piilotettu suojaan rungon sisään. Nyt testatussa hintaluokassa ne kulkevat poikkeuksetta rungon kyljessä, joko avonaisina tai suojattuna. Testiryhmä ei nähnyt asiaa suurena miinuksena, vaikkakin vaikeissa paikoissa pyörää olkapään päällä kannettaessa vaijeri voisi jollekin olla hieman "haittona".

Jäykkäperäisissä maastopyörissä on yksi iskunvaimentaja ja se sijaitsee etuhaarakassa. Täysvaimennetuissa (lue: yli 1 000 euron) maastopyörissä on iskunvaimennus myös takapäessä. Testin X-Vertissa etuis-kari on kohtalainen, mutta ei loistava. Se on lukittava ja pehmeä, mutta aggressiiviseen ajoon hieman liian löysä. Todella kovaan ajoon kannattaa hankkia tiukempi jousto keulaan ja iskari myös taakse, jolloin siis

puhutaan helposti yli 1 000 euron pyörästä. Keskimääräinen maastopyöräilijä kuitenkin pärjää pelkällä etuiskarilla - "hullut" alamäkiaajat ovat erikseen!

Maastopyörään kannattaa laittaa ns. lukkopolkimet, mutta myös perinteisimmillä polkimilla pärjää. Lukkopolkimilla tehoa saa polkemiseen huomattavasti enemmän, kun myös jalkaa ylös nostessa kampea voi tehokkaasti pyörittää. Lukkopolkimet vaativat myös erikoisengät, joten edullisesti harrastusta aloitteleva pärjää kyllä mainiosti ilman lukkopolkimia.

Kuraisilla keleillä ajaessa rapa tunnetusti roiskuu, mikäli pyörässä ei ole rapakaaria. Kiinteästi asennettavat lokasuojat saa alle 10 eurolla pari, ja pikakiinnityksellä olevista joutuu maksamaan muutaman kympin. Kuivalla kelillä ajaa kuitenkin mieluummin ilman lokasuojia, joten pikakiinnitys on kyllä paras ratkaisu.

Ajossa

Testaajilla oli, ajajien pituudesta johtuen, kolmea eri runkokokoa. Yhtenäinen havainto oli, että pisimpien suuret runkokoot olivat testaajille hieman liian pitkiä, jolloin paino oli liikaa käsien päällä. Kokeneempi ajaja olisi tästä aggressiivisesta ajoasennosta pitänyt, mutta vähemmän maastopyöräilyä harrastavalle se oli hieman liian matala. Vastaavasti

lyhyimmän testaajan pienin runko tuntui liian pystyltä. Keskimittaisille runko taas tuntui suoraan oikean kokoiselta.

Muiden kuin keskimittaisien piti vaihtaa joko lyhyempi tai pitempi stemmi eli ohjainkannatin, ihan teollista ajoasentoa hakiessaan. Hyvä ratkaisu olisi myös hankkia säädettävä stemmi, jolloin ohjauskorkeutta on helppo säätää eri tilanteita varten. Maastossa

nimittäin hieman makaavampi ajoasento tuo enemmän tehoa ja aggressiivisuutta. Toisaalta tasaisella sora- ja asfalttitiellä makaava ajoasento puuduttaa kädet ja painaa ikävästi hartioihin.

Ohjaus X-Vertissa on kevyt ja tarkka. Penkki tuntui aluksi pieneltä, mutta siihenkin totutti parin kerran jälkeen.

Lopuksi

Kuuden sadan euron maastopyörä on parhaimmillaan riittävän hyvä hieman

Pitävillä maastorenkailla voi huoletta ajaa myös talvella. Ei tarvita välttämättä nastarenkaita.

vaativammallekin harrastajalle. Hydrauliset levyjarrut, laadukkaat vaihtajat ja testaamalla viritetyt hyvät ajoasennot löytää em. hintaluokasta, mikäli osaa etsiä. Testattua Corratec X-Vert Motion Disc 2013 maastopyörää voi testiryhmä tähän tarkoitukseen lämpimästi suositella.

Loput rahat voi sitten käyttää muihin harrastuksiin!

Corratecia tuo maahan Suomen Polkupyörätukku.

GASUM LNG.
ITÄMEREN PUHTAIN POLTTOAINE.

Vihreä väylä on avattu Itämerelle. Gasumin nesteytetty maakaasu (LNG) täyttää tiukennetut rajoitukset rikki- ja typenoksidipäästöille. Tilaa tankki täyteen - tuomme LNG:tä mihin tahansa Suomen satamaan. **Katso lisää gasum.fi**

Gasum

KEVA

Omat eläketietosi aina ajan tasalla

Omat eläketietosi -palvelussa tarkistat kätevästi omat eläkkeeseen vaikuttavat työsuhde- ja ansiotietosi sekä tarvittaessa täydennät tietoja helposti. Voit myös katsoa arvion omasta eläkkeestäsi eri ikävaihtoehdoissa.

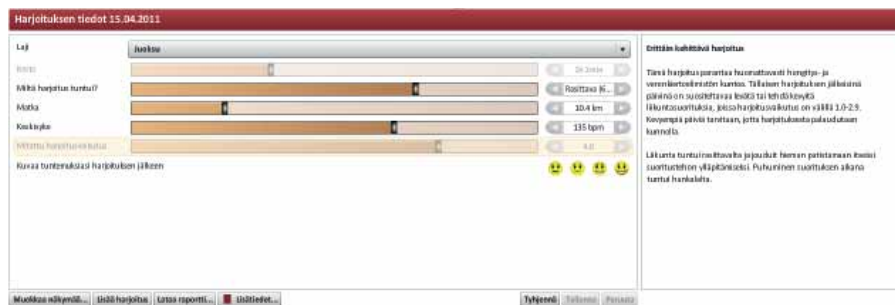
Kunta-alalla, valtiolla, kirkossa tai Kelassa työskentelevä: Palvelu on käytettävissäsi, kun olet saanut Kevan lähettämän työeläkeotteen.

Omat eläketietosi aina ajan tasalla
www.keva.fi/elaketietosi

Teksti Isto Turpeinen

Kuntovalmentajalla järkeä ja tehoa liikuntaharrastukseen

Internetissä on lukuisia erilaisia palveluja, joilla liikunnanharrastaja voi pitää liikuntapäiväkirjaa. On myös palveluja, joilla voi automaattisesti laatia erilaisia "valmennusohjelmia" päämääränä jokin tavoitesuoritus. (esim. maraton tai ½ -maraton). Osa niistä on maksuttomia ja muutama maksullinenkin palvelu löytyy. Yksi parhaimmista kokeilemistani on Firstbeatin Kuntovalmentaja.

Kuntovalmentaja on yksinkertainen internetissä selaimella käytettävä verkkopalvelu, joka laatii käyttäjälleen harjoitusohjelman. Palveluun voi tallentaa liikuntasuorituksen ja lisäksi siihen voi tallentaa myös muita oman terveyden ja hyvinvoinnin seurannassa tarpeellisia tietoja. Palvelun paras ominaisuus on sen kyky suunnitella hyvä harjoitusohjelma. Kun siihen on syötetty liikkujan perustiedot, tavoitteet ja hänen senhetkinen liikunta-aktiivisuutensa, niin palvelu laatii liikkujalle sopivan harjoitusohjelman automaattisesti. Palveluun tulee näkyviin päiväkohtaiset harjoituskerrat ja niissä tavoiteltava rasitustaso, jota kutsutaan ohjelmistossa harjoitusvaikutukseksi. Kuntovalmentajaan voi myös halutessaan määritellä itse ne päivät, jolloin ei pääse lenkille tai sitten haluaa harjoitella. Mikäli joku harjoitus jää väliin palvelu säätää harjoituskalenterin automaattisesti uudelleen.

Kuntovalmentaja määrittää automaattisesti jokaiselle harjoitukselle siltä vaadittavan rasitustason. Tämä harjoitusvaikutukseksi kutsuttu arvo on asteikolla 1–5. Harjoitusvaikutus 1–1.9 on tosi kevyt ja se kehittää terveyttä ja peruskestävyyttä. Kun mennään tasolle kolme (3), niin harjoitus ylläpitää jo kuntoa ja luo pohjaa kovemmalle harjoittelulle. Tuntemukseltaan tällaisessa harjoituksessa jo jonkin verran hengästyy. Tasolla 3–4 tehty harjoitus kehittää jo hengitys- ja verenkiertoelimiä ja hengästyy aika lailla. Kun ylitetään taso 4, niin silloin on jo kova harjoitus, joka kyllä tuntuu ja kunnolla! Tasolla viisi (5) onkin jo ylikuormitus ja sitä tulee välttää. Harjoitus-

vaikutus muodostuu siitä kuinka kovaa ja kuinka kauan kerrallaan liikutaan. Järjestelmä määrittää harjoitukselta vaadittavan harjoitusvaikutuksen edellisten harjoitusten toteutuneen rasituksen perusteella. Siihen vaikuttaa myös kuntoilijan aktiivisuusluokka. Aktiivisuusluokka täytyy alussa määritellä itse oman liikunta-aktiivisuuden mukaisesti. Sen jälkeen Kuntovalmentaja hoitaa sen päivittämisen itse toteutuneen liikunta-aktiivisuuden mukaisesti.

Harjoittelun edistyessä Kuntovalmentaja lisää harjoitusten rasitusta kunnon kehittämisen mukaan automaattisesti ja vähän kuin varkein. Alussa kun kunto on huono ja aktiivisuusluokka alhainen, saavuttaa esim. harjoitusvaikutuksen 4 paljon lyhyemmässä ajassa ja pienemmällä rasituksella kuin puolen vuoden harjoittelun jälkeen. Tästä systeemistä on se hyvä puoli, että alussa ei tule tehtyä liian kovia lenkkejä ja lepoa tulee riittävästi. Täytyy vaan noudattaa annettua ohjelmaa, vaikka kuinka haluttaisi tehdä kovempaa lenkkiä ja useammin. Sanoisin, että ennen kaikkea liikuntaharrastuksen alkuvaiheessa palvelusta saa parhaan hyödyn. Yleisin ja suurin virhe on nimittäin harjoitella alussa liian rankasti.

Suoritukset voi kirjata Kuntovalmentajaan monella eri tavalla. Ne voi syöttää tuntemuksen mukaan, muuta olisi hyödyllistä, että voisi käyttää sykemittaria. Ihan tavallinenkin riittää, mutta suurin hyöty tulee sellaisesta sykemittarista, jonka sykedatan voi tallentaa suoraan palveluun. Silloin Kuntovalmentaja määrittää saavutetun harjoitusvaikutuksen itse ja sieltä voi katsoa

myös harjoituksensa sykekäyrän. Toiseksi paras vaihtoehto on sykemittari, joka laskee harjoitusvaikutuksen itse. Sen voi sitten syöttää Kuntovalmentajaan itse. Perustason sykemittarista syötetään keskisyyke, aika ja liikuttu matka. Kuntovalmentaja sitten arvioi harjoitusvaikutuksen näiden tietojen perusteella.

Kaikista sykemittareista ei voi tallentaa Kuntovalmentajaan sykedataa. Eniten Kuntovalmentajan kanssa teknisesti yhteensopivia malleja on Suunnolla. Samoin joistakin Polarin ja Garminin malleista voi tallentaa sykedatan suoraan palveluun. Tiedot näistä löytyy Firstbeatin verkkosivuilta.

Mutta jos ei omista sykemittaria, niin se ei ole ongelma. Kuntovalmentajalle riittää, että sinne laittaa arvioidun matkan ja liikuntasuorituksen käytetyn ajan sekä itse arvioidun rasituksen. Tekniset vimpaimet antavat niistä pitävälle kuitenkin lisäarvoa ja mielenkiintoa harrastukseen.

Palveluun voi kirjata myös monia muita hyvinvointiin liittyviä tietoja, joita haluaa seurata pidemmällä aikavälillä. Näitä on esim. kuntotestien tulokset, paino, kolesterolit, verenpaineet, rasvaprosentit yms. Järjestelmän voi määrittää kysymään uusi arvo esimerkiksi kerran viikossa.

Kuntovalmentajassa on myös mahdollista koota ryhmiä, joilla on vetäjä. Vetäjä voi seurata ryhmänsä jäsenten suorituksia ja antaa tarvittaessa palautetta. Ryhmän jäsenet voivat myös jakaa tietoja keskenään halutessaan.

Firstbeatin Kuntovalmentaja on ollut Rajavartiolaitoksessa rajoitetussa käytössä muutaman vuoden. Sen käyttö aloitettiin Raja kuntoon projektissa ja sitä on lähinnä käytetty Raja- ja merivartiokoulun kurssilaisten liikuntaharrastuksen ohjaamiseen. Puolustusvoimat on hankkinut ohjelmiston käyttöoikeuden koko henkilöstölleen. Tiedossa ei ole, kuinka moni henkilöstöstä käyttää sitä aktiivisesti.

Itse olen käyttänyt muiden verkkopalvelujen lisäksi Kuntovalmentajaa vuodesta 2009. Sinne on kirjattu tällä hetkellä 607 harjoitusta, joista on kertynyt yhteensä 5255 kilometriä. Alussa ei tullut laitettua kilometrejä ylös, joten niitä puuttuu jonkin verran. Alun perin se tuli käyttöön Rajat kuntoon -projektin yhteydessä. Kun siihen liittyvä lisenssi päättyi, niin olen maksanut sen jälkeen uuden lisenssin itse. Kustannus on ollut muistaakseni puolelta vuodelta noin 35 €.

Mikäli jonain päivänä työnantajamme hankkii ohjelman käyttöoikeuden koko henkilöstölle, niin suosittelen ilman muuta kokeilemaan palvelua. Erityisesti liikuntaharrastuksen alkuvaiheessa siitä on selvää hyötyä. Noudattamalla sitä, ei tule tehtyä liian kovia harjoituksia liian usein. Näin paikat pysyvät kunnossa ja motivaatio säilyy paremmin.

Ikäisensä Jaakko

Jaakko sai harvoin kirjeitä. Mistäpä hän olisi niitä saanut, kun pojalla ei ollut sitä niin sanottua kirjeenvaihtoveria. Kyllä Jaakko kirjeitä lähetti, mutta ne hän osoitti ministereille, pääjohtajille ynnä muille silmää tekeville. He kun antoivat toimillaan siihen joskus aihetta. Jotkut heistä vastasivatkin. Muka "kiittäen kiinnostuksesta ja mielenkiinnosta tärkeään asiaan." Joskus Jaakko sai lähettämänsä kirjeen paluupostissa. Päätoimittajan tyyllä lisäyksellä: "Liian jyrkkä julkaistavaksi".

Jaakko oli ikäistensä joukossa toista maata. Jo kahdeksantoista ohitettuaan hän oli kylän ainoa poikamies, jonka kainalossa ei oltu nähty tyttölasta vielä yhtään kertaa. Ilman kyläläisten piikkejä asia olisi vaivanut häntä perin vähän, eikä sanottavasti niidenkään kanssa.

Niistä kirjeenvaihtovereista puheen ollen sokeri olisi sulanut Jaakonkin suussa, mutta minkäs hän ujoudelleen voi. Ja sitä mukaa, kun se vuosien myötä vähän hellitti, nousi muuriksi pahempi este. Jaakon nuoruudessa ei ollut veikkausvoitto syntyä lypsykarjaa pitävän talon pojaksi. Maamiehen kulta teki hyvää ohran kasvulle, mutta puseronkuiduissa sen haju piti fiinit neito-kaiset loitolla. Kun kotiolot muistuttivat vielä erehdyttävästi Niskavuorta - ei niinkään manttaalin - vaan ilmapiiirin osalta, saivat haaveet nuoresta emännästä siirtyä tuota tuonemmaksi.

Heti kansakoulusta päästyään Jaakko oli joutunut "karjapäiville", kun hänen vanhempamat alkoivat sairastella. Olisi kai Jaakko opintieläkin pärjännyt, kun vilkaisi koulun päättötodistusta. Siihen suuntaan kotonakin kuultiin joskus puhuttavan:

- Olisi se helpompaa ravatti kaulassa kuin paskalapion varressa, todisti äitikin viljelyn ihanuudesta.

Toiveet helposta elämästä katkesivat jo kunnanlääkärin antamaan lausuntoon, jossa tämä valehteli Jaakon käyneen vastaanotolla krapulan vuoksi. Lääkärissä Jaakko oli murrosiän päänsäryn vuoksi käynyt, mutta itse Korkein taivaassa tiesi, että tohtori antoi väärän todistuksen lähimmäisestään. Prosenttijuomia Jaakon kurkusta ei oltu lasketeltu edes korkillisen vertaa.

Jaakko piti työstään kotitilalla, mutta tyttömarkkinoilla siitakin tuli rasite. Ei hän tietenkään elämästään kylän ulkopuolella huudellut, mutta näyttivätppä nuo tietävän

muutenkin.

Kerran kirkonkylällä käydessään Jaakko näki kaksi samalla luokalla ollutta tyttöä. Juuri kun hän oli nostamaisillaan kätensä tervehdykseen, tytöt tarttuivat sormillaan nenänvarteen ja toisella kädellä huiskuttivat raikasta ilmaa keuhkoilleen. Näky raivostutti Jaakkoa. Joksikin aikaa se vaikutti itsetuntoon masentavasti. Mutta aseettomanako luulette hänen nielleen kalkkinsa?

Viikon perästä jyrisi pitäjälehdden yleisönosastossa kosto, joka uhkasi nirppanokkien joutuvan ilman viljelijöitä viettämään nälkäpäiviä vanhanpiian päivienkin koittaessa.

Matti Korhonen

Helmi ja Hevi

Lupamyynti uudistuu

Nyky aikaan kuuluu jatkuva muutos, joka on laajentunut koskemaan myös eräalaa. Siihen liittyvä lupa- ja ilmoitusmenettely muuttuu joiltakin osin lähes vuosittain, mikä tuottaa harmaita hiuksia myös metsästäjille ja kalastajille. Eikä loppua ole näkyvissä, sillä maan suurin erälupien myyjä on uudistamassa jälleen lupamyyntikäytäntöään.

Sen mukaan Metsähallituksen lupamyyn- ti siirtyy vuoden 2013 alusta toimintansa aloittavalle erälupa.fi -toimintayksikölle, jonka toiminnasta ei ole vielä yksilöityä tietoa saatavilla. Oletettavasti se seurailee päivitetystä muodosta entistä käytäntöä, kuitenkin niin, että perinteiset myyntipisteet vähenevät palvelun siirtyessä enenevässä määrin sähköiseen muotoon. Pianhan tuo selviää, joten siitä lisää myöhemmin.

Tätä merkittävämpi muutos on Metsä- hallituksen aikoinaan lanseeraaman Villi Pohjola toiminnan ja tuotemerkin myynti Lomarenkaalle. Tämä tarkoittaa yli sadan Metsähallituksen omistaman kämpän vuokraustoiminnan siirtymistä uudelle toi- mijalle. Tämä on merkittävä muutos aikai- sempaan, jossa luvat ja majoituksen pystyi hankkimaan samalta luukulta, olkoonkin, että tämä kirvoitti joissakin tapauksissa myös kielteisiä kommentteja.

Tämäkin uudistus astuu voimaan vuo- den vaihteessa, johon saakka kämpä- varaukset hoidetaan entisen käytännön mukaisesti. Metsähallituksen ilmoituksen mukaan vuokraushinnat säilyvät entisellä tasolla.

Uusi toimija erätarvikealalle

Eräalan jatkuva teknistyminen ja vaatimus- tason yleinen kohoaminen on tuonut yhden ison toimijan alan markkinoita jakamaan. Kysymyksessä on varsin näyttävän mai- noskampanjan avulla itseään tyko tuova Retkitukku.fi -nettikauppa, joka tarjoaa mel- ko laajan arsenaalin lähinnä metsätykseen ja sen oheistoimintoihin liittyviä tuotteita.

Tuotevalikoima voidaan jakaa karkeasti erävaatetukseen ja eräteknikkaan, lisät- tynä joillakin saaliin käsittelyyn liittyvillä tuotteilla. Toki valikoimaan kuuluu myös varsinaisia retkeilytuotteita, mutta niitä markkinoidaan vähemmän eräalan jul- kaisuissa.

Yrityksellä on silmiinpistävän runsas tarjonta erilaisia riistakameroita, joista on muodostunut viime aikoina tavallaan hittituote. Näin siksi, että se sopii erin- omaisesti myös erilaisiin valvontatehtäviin.

Niinpä niitä on ostettu runsain mitoin asuinkiinteistöjen ja vapaa-ajan asuntojen valvontatehtäviin, mihin ne säänkestävinä, pimeätoimintakykyisinä ja jopa reaaliai- kaisen halytyksen antavina soveltuvatkin erittäin hyvin..

Hintatasoltaan uusi toimija kilpailee varsin tasaveroisesti markkinajohtaja Erä- tukun kanssa, jotka kumpikin ovat hieman edullisempia kuin Suomen Metsästäjäliiton omistama Eräkontti.

Yrityksen nettikauppa löytyy osoitteesta www.retkitukku.fi ja puhelintilaukset hoitu- vat numerosta 040 838 1000. Tämä tieteni- kin edellyttää, että yrityksen tuoteluettelo tai mainos on tilaajan käytettävissä.

Talvisaappaan aika

Talvisaappaan valinnassa on syytä muis- taa vanhan talvikoulutusoppaan kenties legendaarisin lause: "Talvelle on ominaista kylmyys", mikä pitää paikkansa edelleen ja on otettava huomioon etenkin kumisaap- paan valinnassa.

Kumisaapas on erähenkilön eniten käyt- tämä jalkine, joka sopii kohtuullisesti moneen muuhunkin käyttötarkoitukseen. Toisaalta se sopii hyvin suomalaisiin olo- suhteisiin eikä sille kalastuskäytössä ole edelleenkaan varteenotettavaa kilpailijaa.

Nykyisin kumisaappaitakin on tarjolla mitä erilaisimpiin tarkoituksiin, mikä on omiaan lisäämään valinnan vaikeutta. Yleensä ottaen eräkäytössä korostuu pitävän pohjakuvioinnin ja talvikäytössä myös lämpimyyvaatimus. Muita huomi- oitavia seikkoja ovat pohjan jäykkyys ja kengän sopivuus jalkaan, jotka molemmat korostuvat runsaasti liikuntaa sisältävissä eränkäyntimuodoissa.

Talvikäytössä lämpimyyden lisäksi tarvittavia erityisvaatimuksia ovat var- ren kirstystymähdollisuus ja usein myös jalkineen sopivuus eräsiteeseen. Näistä etenkin viimeksimainittu rajaa valikoiman tätä nykyä kotimaisen Nokianin ja halpa- myyntimerkki Goodyeariin (Nomad). Pe- lastuksen tuo uusi Finngrip -eräsidemalli, johon voi kiinnittää useimman muistakin talvikumisaappaista.

Talvikumisaappaan valinnassakin alkaa olla jo runsaudenpula. Kuvassa Kamikin Icebreaker (vasemmalla) ja Nokian Naali -mallit.

Edellämainittujen ohella muita tunnettuja talvikumisaapasmerkkejä ovat Kamik, Muckboot, Tretorn ja Viking, joiden yhteisistä tuntomerkeistä mainittakoon kiinteä tai irroitettava lämpövuori. Toinen yhteinen ominaisuus on se, että ne ovat jäykkinä ja painavina hieman hankalia pitemmillä kävelymatkoilla.

Hintataso liikkuu sadan euron molemmin puolin, joskin jotkut erikoismallit voivat maksaa huomattavasti enemmänkin. Toinen huomioitava seikka on kumiseoksen kestävyys, josta etenkin kanadalainen Kamik on saanut kiitosta osakseen.

Erästäjän vuodenvaihe

Jakso kattaa joulun- ja uudenvuodenpyhät, jolloin on hyvä aloittaa myös riistan ja pihalintujen talviruokinta, mikä sopii hyvin koko perheen yhteiseksi harrastukseksi. Toinen ajankohtainen asia ovat kylmyys ja paikoin heikot jäät, jotka on otettava vesialueilla liikuttaessa aina huomioon. Myös Ahdin ja Tapion väelle tulisi antaa ansaittu joulurauha, sekä huolehtia heti vuodenvaihteen jälkeen vuotuisten erälupien uudistamisesta. Muita muistettavia asioita ovat:

- * kaikkien sorsa- ja merilintujen sekä haahkan, meri-, metsä- ja kanadanhanhen, nokikanan ja lehtokurpan metsästysaika päättyy koko maassa joulukuun loppuun,

- * Suomen riistakeskuksen myöntämällä ML 26 pykälän mukaisella hirvieläinten pyyntiluvalla tapahtuva hirvenmetsästys päättyy Enontekiön, Inarin, Muonion ja Utsjoen riistanhoitopiirin alueella marraskuun loppuun ja muualla maassa joulukuun loppuun,

- * metsäaurista saa metsästää koko maassa syyskuun 1. päivän alusta tammikuun loppuun,

- * valkohäntä-, kuusi- ja metsäpeuraa saa metsästää Suomen riistakeskuksen ML:n 26 §:n mukaisella hirvieläinten pyyntiluvalla syyskuun 29. päivän alusta tammikuun loppuun,

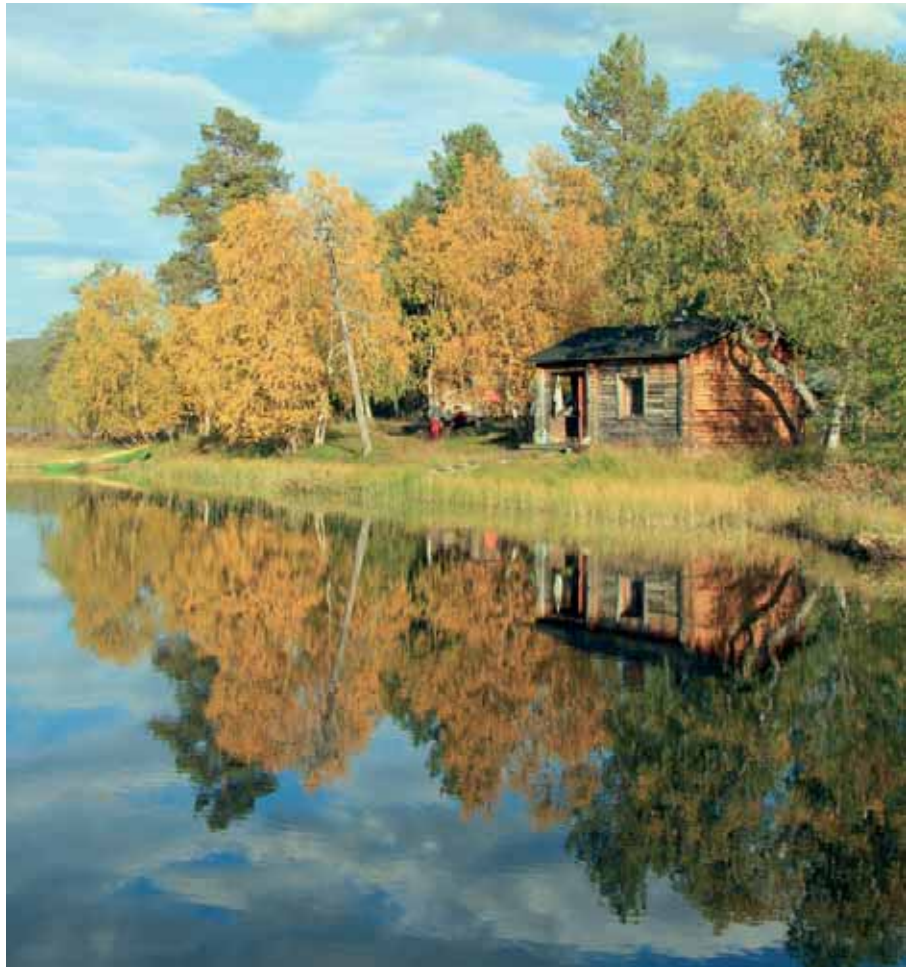
- * oravaa saa metsästää koko maassa joulukuun alusta tammikuun loppuun,

- * villisikaa saa metsästää koko maassa kesäkuun alusta helmikuun loppuun, ei kuitenkaan naarasta, jolla on porsaas,

- * fasaania, metsäjänistä ja rusakkoa saa metsästää koko maassa syyskuun alusta helmikuun loppuun,

- * villikania saa metsästää koko maassa syyskuun alusta maaliskuun loppuun,

- * saukkoa saa metsästää ML 41 §:n mukaisella Suomen riistakeskuksen myöntämällä poikkeusluvalla koko vuoden. ML 41 a pykälän kolmannessa momentissa mainittu poikkeuslupa (vahinkosaukot) saukon tappamiseksi voidaan myöntää marraskuun alusta huhtikuun loppuun.

Metsähallituksen käämpien markkinointi siirtyy vuoden 2013 alusta alkaen Lomarenkaalle. Kuvassa Kolmosjoen käämpä Inarissa.

- * ilvestä saa metsästää ML 41 §:n mukaisella Suomen riistakeskuksen myöntämällä poikkeusluvalla (vahinkoilvekset) koko vuoden. ML 41 a pykälän kolmannessa momentissa mainittu poikkeuslupa ilvesten pyydystämiseksi tai tappamiseksi voidaan myöntää joulukuun alusta helmikuun loppuun. Lupa ei koske pennullista naarasta,

- * riekkoa ja kiirunaa saa metsästää Enontekiön, Inarin ja Utsjoen riistanhoitoyhdistyksen alueella syyskuun 10. päivän alusta maaliskuun loppuun,

- * Suomen riistakeskuksen myöntämällä pyyntiluvalla tapahtuva hallin metsästysaika päättyy joulukuun loppuun,

- * näätä ja kärppää saa metsästää koko maassa marraskuun alusta maaliskuun loppuun,

- * karhua saa metsästää Suomen riistakeskuksen myöntämällä ML 41 pykälässä tarkoitettulla poikkeusluvalla (vahinkokarhut) koko maassa tammikuun alusta vuoden loppuun,

- * sutta (vahinkosudet) saa metsästää Suomen riistakeskuksen myöntämällä ML 41 §:n mukaisella poikkeusluvalla koko vuoden ajan. ML 41 a pykälän kolmannessa momentissa mainittu poikkeuslupa suden pyydystämiseksi tai tappamiseksi

voidaan myöntää poronhoitoalueelle lokakuun alusta maaliskuun loppuun sekä muualla maassa marraskuun alusta maaliskuun loppuun,

- * kanadanmajavaa saa metsästää koko maassa ja euroopanmajavaa Suomen riistakeskuksen ML:n 10. pykälän mukaisella poikkeusluvalla elokuun 20. päivän alusta huhtikuun loppuun,

- * piisamia saa metsästää koko maassa lokakuun alusta toukokuun 19. päivän loppuun,

- * koko jakson ajan saa metsästää ketua, tarhattua naalia, supikoiraa, minkkiä, hilleriä ja mäyrää,

- * Edellä mainittu metsästysajat eivät koske Ahvenanmaata, jossa on voimassa omat säädöksensä. Paikalliset riistanhoitopiirit ja -yhdistykset sekä metsästysseurat voivat lyhentää kyseisiä metsästysaikoja, asettaa saalisrajoituksia tai kieltää kokonaan jonkin riistalajin metsästyksen. Näistä on oltava selvillä ennen metsästyksen aloittamista.

Toivotan lopuksi kaikille palstani lukijoille Rauhaa Joulua ja saalisrikasta Uutta Vuotta.

Jousimies

Teksti ja kuvat Isto Turpeinen

Kaukopartiossa Rukajärven suunnalla

Viime sotien aikana vihollisen linjojen taakse suuntautuneella partioinnilla oli suuri merkitys tietojen hankkimisessa. Sitä harrastivat rintamajoukot linjojen lähialueilla, divisioonien kaukopartioyksiköt vähän kauempana ja Päämajan alaiset kaukopartiot jopa satojen kilometrien etäisyydellä rintamalinjoista. Ryhmä Pieninkä halusi saada vähän tuntumaa kaukopartioinnin olosuhteisiin tekemällä viime elokuussa partioretken Venäjällä Rukajärven suunnalle sota-aikaisten partioiden reittejä noudatellen.

Rukajärven suunnalla taistelleen 14. divisioonan kaukotiedustelu-osasto, eli kaukopartio-osasto kuului organisaatiossa Rajajääkäripataljoona 6:een, sen toisen komppanian neljäntenä joukkueena. Kaukopartio-osastoa johti miltei koko sodan ajan luutnantti Eino Penttilä. Partiokäsyt osasto sai suoraan divisioonan esikunnasta. Rajajääkäripataljoonan ja kaukopartio-osaston vaiheet kiinnostavat tietenkin rajamiehistä koostuvaa Ryhmä Pieninkää. Osasto teki partioita kymmenien kilometrien päähän etu- ja kenttävartioliinjasta eli Muurmannin radalle saakka. Valtaosa partioista suuntautui kuitenkin lähemmäksi linjoja eli noin 1020 kilometrin etäisyydelle.

Partioreissut kestivät yleensä muutamman vuorokauden. Reissuilla selvitettiin vihollisen ryhmityksiä, huoltokeskuksia, huoltoteiden kuntoa ja yritettiin siepata vankeja. 14. divisioonaa johtava kenraalimajuri Erkki Raappana vaati erityisen aktiivista tiedustelua etenkin vuoden 1943 jälkeen. Partiot väijyivät myös vihollisen

partio- ja huoltoreittien varrella ja pyrkivät silloin tällöin tuhoamaan vihollisen kolonnia ja jopa partioita.

Ryhmä Pieninkä on tutustunut Rukajärven suunnan sotahistoriaan kirjallisuutta lukemalla ja myös tekemällä useita tutkimusmatkoja taistelupaikoille. Reissuja on tehty niin kesällä kuin talvellakin. Merkittävien niistä lienee viime talvena tehty hiihtoretki Maj Guban asemalle Muurmannin radan varteen. Reissu tehtiin tasan 70 vuotta majuri Majewskin johtaman sissiretken jälkeen samoja reittejä ja aikatauluja noudattaen. Reissusta on Reijo Kortelainen kirjoittanut laajan kuvauksen Rajaviestin tämän vuoden aiempiin numeroihin.

Ryhmä Pieninkä ylitti rajan Vartiuksessa. Siellä Venäjän tulli päätti tarkastaa porukan varusteet perusteellisesti. Esimerkiksi lääkkeistä piti tehdä tarkka tili ja onneksi olivat reseptit mukana. Kun tullista oli selvitty, niin ajettiin Ontajärvelle, jossa kohteena oli tuttu talo. Siellä oli sauna lämpimänä ja ruoka pöydässä odottamassa.

Vaikka ilta oli jo pitkällä, niin ryhmä lähti saman tien maastoon saunomisen ja ruokailun jälkeen. Ontajärveltä siirryttiin Päljäjärvelle, jossa oli sodan aikana Rajajääkäripataljoona 6:n komentopaikka ja kaukopartio-osaston majapaikka. Retki alkoi komentopaikan alueen tutkimisella ja sen jälkeen suunnattiin kohti Ontajokivartta. Maasto oli pääosin suota tai vaikeakulkuista korpea. Ilta alkoi hämärtyä – olihan keskiyö jo jäänyt taakse. Muutaman kilometrin marssimisen jälkeen törmättiin puroon, jossa majavat olivat nostaneet vettä kauas puroon rannoista. Ylityspaikka ei alkanut heti löytyä ja kengätkin oli jo joka miehellä kastuneet, kun oli putoiltu pehmeikköihin. Niinpä laitettiin leiri pystyyn pienen suosaarekkeen reunaan. Nuotiolla istuessa oli mukava suunnitella retken jatkoa. Mainittakoon, että itikoita oli enemmän kuin riittävästi. Mutta se oli jo etukäteen tiedossa.

Seuraavana aamuna oli ensimmäiseksi edessä puron ylitys. Sopivan ylityspaikan löydyttyä mentiin puron yli perinteisellä

menetelmällä – eli puu nurin ja sitä pitkin taiteiltiin toiselle puolelle. Tämä operaatio tuli reissulla jatkossakin tutuksi. Matka jatkui suomaastossa, jota nämä Ontajoen ympäristön alueet pääosin ovat. Osa soista oli täällä Ontajoen länsirannalla ojitettu todella syvillä ojilla – voisi sanoa miltei kanavilla. Soita halkoo kapeat kangasjuotit. Ne kulkevat kaakko-luodesuunnassa, joten niistä ei ollut paljoakaan hyötyä, koska marssi suuntautui melko suoraan itää kohti.

Jo tässä vaiheessa alkoi selvitä, että retki ei tule olemaan mikään sunnuntaikävely. Soilla oli märän kesän vuoksi erittäin paljon vettä ja ne olivat muutoinkin tosi pehmeitä. Käytännössä koko ajan ryhmä joutui kahlamaan nilkkoihin tai jopa puolissääreenn yltävässä vedessä. Kun selässä on parinkymmenen kilon reppu ja kaulassa kamerat yms. niin eteneminen on varsin raskasta. Mutta sodanaikaisiin partioreissuihin nähden tämä ei tietenkään ollut mitään. Meillä ei painanut konepistoolin hihna niskassa, eivätkä lippaat hakanneet lantiolla. Ja ennen kaikkea meidän ei tarvinnut pelätä, että mistä suosaarekkeesta alkaa sataa silmille nikkeliä.

Löysimme pian sodanaikaisen huoltotien pohjan, joka oli suopaikoissa selvästi näkyvissä. Suokohdathan oli kenttävartioiden huoltoreiteillä sota-aikaan lavoitettu noin kolme metriä pitkillä tukeilla ja ropseilla. Sitä pitkin ajettiin pääasiassa hevosajoneuvoilla, mutta joskus myös keveillä kuorma-autoillakin. Huoltotie vei ensin rintamavastuussa olevan komppanian komentopaikkana olleeseen kenttävartioon ja haarautui sieltä pienempinä polkuina etummaisiiin kenttävartioihin.

Matka jatkui huoltotien reittiä noudatellen Ontajoen rantaan. Huoltotietä varten on ollut tällä paikalla sota-aikana silta.

Kartta marssitusta reitistä.

Nyt siitä ei ole jäljellä mitään. Rantaan oli jäänyt kallelleen yksi puhelinpylväs, josta voi päätellä tarkasti ylimenopaikan.

Meidän ei siis auttanut muu kuin ryhtyä tekemään kopukkaa (lautta), jolla mentäisiin joesta yli. Tällaista tarkoitusta varten kaukopartioilla oli aina mukanaan halkaistujen vöiden sisällä sahanteriä. Terä laitettiin katajakaareen tai sillä sahattiin laitamalla terän päihin rautanaulat. Meillä oli mukana kaarisaha, joka alkoi välittömästi suihkimaan. Rannassa oli vesistön säännöstelyn vuoksi valtavasti kuivia keloja, joista sahattiin muutama nurin. Paarmojen ja itikoiden pitäessä meille aktiivisesti seuraa, keloista kasattiin partionaruilla kopukka, jolla mentiin Ontajoesta yli aivan samalla tavalla kuin 70 vuotta sitten.

Joen ylityksen jälkeen matka suuntautui kohti legendaarista kenttävartio Puroa. Sinne saavuttiin iltahämärissä. Kenttävartio Puro sijaitsee aavojen soiden ympäröimässä matalassa suosaarekkeessa. Se on niin alavaa maastoa, että juoksuautojen sijasta sinne on rakennettu suojavallit, joiden takaa paikkaa on puolustettu. Juoksuhaudat ja korsut olisivat täyttyneet vedellä, joten niitä olisi ollut mahdotonta käyttää. Moni partio kulki sota-aikana naapurin puolelle tämän kenttävartion kautta. Niinpä meidänkin matka suuntautui seuraavana aamuna siitä pohjoiseen ”vihollisen” puolelle. Vettä satoi kuin saavista kaataen ja muuttohaukkaemo hätäili poikastensa puolesta ympärillä. Vesi loiskui suolla jaloissamme ja turskui märissä kengissä. Ainoat oikeat jalkineet näissä maastoissa ovat pitkävartiset kumikengät. Tunsimme todellakin olevamme erämaassa. Onneksi oli lämmin ilma, joten märät vaatteet eivät

juurikaan haitanneet.

Marssi suuntautui kirjallisuudessa usein mainittujen paikkojen kautta. Aavojen soiden ylitysten jälkeen tulimme etelä-pohjoissuuntaiselle kangasjuotille, jota pitkin kulki ikivanha polku. Tämä polku on merkitty sodanaikaisessa suomalaisessa kartassa Litskapoluksi. Sitä pitkin marsimme kohti Kahden kuusen kukkulaa – paikka joka esiintyy monessa kirjassa ja kertomuksessa. Tosin kukkula on kyllä vähän liian suurellinen nimitys noin puoli metriä suosta kohoavalle saarekkeelle. Sen korkeimmalla kohdalla on todellakin kaksi ikivanhaa kuusta. Oli mukava tunne olla paikalla, jossa niin monet rajamiehet ovat sota-aikaan väijyneet vihollista.

Ryhmä suuntasi Kahden kuusen kukkualta vähän matkaa kohti pohjoista ja sen jälkeen suunnattiin itään Ontajokivarresta tulevaa tieuraa kohti Tsakkaravaaraa. Siellä on ollut sota-aikana venäläisillä suuri kenttävartio. Vaara on alueen korkeimpia paikkoja. Marssi jatkui Tsakkaravaaran pohjoispuolelta kiertäen vanhaa metsäautotietä pitkin. Kuljimme varmasti kenttävartion tienoilta, mutta emme nähneet siitä merkkejä. Sen tarkkaa sijaintia ei ollut tiedossamme. Illan hämärtyessä emme alkaneet enää haravoimaan maastoa. Päivän marssi vesisateessa ja pehmeillä soilla alkoi jo tuntua jäsenissä. Yön pimetessä laitoinme leirin pystyyn tien varteen. Maasto on erittäin rehevää koivuvaltaista nuorta metsää. Kaikki nämä alueet on hakattu sotien jälkeen, joten aarnimetsiä täällä ei ollut.

Aamulla pääsimme marssimaan jälleen kaatosateessa. Marssi suuntautui kohden kaakkoa vajaat kymmenen kilometriä. Sitten käännymme lounaaseen kohti

Kalivokankaan kolmiomittaustorni.

... jatkuu seuraavalla sivulla...

Kalivokangasta (Kalliokangasta), jossa on niin ikään ollut venäläiset vahva kenttävar-
tio. Venäläisillä saattoi olla kenttävar-
tioista sataa miestä, eli komppania, kun taas
suomalaiset kenttävar-
tiossa oli yleensä miehi-
tetty joukkueella. Venäläisten kenttävar-
tiossa olivat myös huomattavasti harvemmassa
kuin suomalaisilla. Saavuimme Kalivokan-
kaalle iltapäivällä. Sieltä löytyi selvät merkit
kenttävar-
tiossa. Juoksuhautoja risteili ympä-
riinsä ja alueella oli useita korsuja. Maastoa
oli käytetty taitavasti hyväksi tukikohdan
rakentamisessa. Paikalla on myös kolmio-
mittaustorni, joka lahoamisesta päätellen oli
rakennettu noin 1970-luvulla. Samanlainen
torni on ollut siellä jo sota-aikana. Suomalai-
nen partio yritti kaataa tornin räjäyttämällä,
mutta se ei onnistunut täydellisesti. Tornista
on epäilemättä ollut hyvät näköalat ympä-
ristöön laajalle alueelle. Kalivokankaan
aluehan on ollut sota-aikana täysin aukeaa
paloaluetta. Lisäksi se rajautuu lännessä
kenttävar-
tiossa suuntaan aavoihin soihin.

Kun Kalivokangas oli tiedusteltu, niin
matka jatkui kaakkoon kohti Ontajärven
Kalivolahtea. Maasto oli tällä kertaa kovem-
pihjoista, mutta erittäin tiheää riukumän-
nikkää. Alueella oli runsaasti metsäpeuran
jälkiä ja polkuja. Vettä tuli edelleen runsaasti
kulkijoiden niskaan. Reitti noudatteli ikivan-
haa polkua, joka näkyi siellä täällä. Polku on
merkitty jo 1:100 000 venäläiseen 30-luvun
karttaan, joka meillä oli käytössämme. Ha-
katuilla alueilla polku luonnollisesti hävisi,
mutta ikimetsissä se oli vielä yllättävän hyvin
näkyvissä. Illan hämärtyessä laitettiin leiri
jälleen pystyyn. Emme päässeet Ontajärven
rantaan, vaikka alun perin niin suunnittelim-
me. Alue oli nuorta männikköä eikä siellä
ollut läheskään joka paikassa polttopuuta.
Niinpä päätimme laittaa leirin pystyyn ennen
pimeää ja sellaiseen paikkaan mistä puuta
löytyi varmuudella. Olivathan vaatteet ja
kengät likomärät ja ne oli syytä saada
kuiviksi aamuun mennessä.

Viimeisen partiopäivän aamuna sadekin
alkoi jo heikettä. Kun pääsimme Ontajär-
ven rantaan, niin sade oli jo loppunut ja
sää alkoi kirkastua. Ontajärvellä meillä

Nuoresta männiköstä on vaikeaa löytää polttopuuta, miettivät Ari Komulainen ja Reijo Kortelainen.

oli tarkoitus tutkia Punkkeriniemen (tämä
Punkkeriniemen kenttävar-
tio on Ontajär-
ven itärannalla, ei tässä niemessä, johon
pyrimme) venäläinen kenttävar-
tio, jonka tu-
hosi talvella 1942 luutnantti Niilo Korhosen
johtama iskuryhmä. Iskun yhteydessä saa-
tiin myös 19 vankia, jotka antautuivat sen
jälkeen, kun korsuun oli heitetty kasapanos
antautumiskehotuksen vahvistukseksi.
Valitettavasti emme päässeet niemeen,
sillä veden säännöstelystä johtuen niemi
oli muuttunut saareksi.

Kalivolahdesta matka jatkui länteen
kohti Halosenniemeä, josta meidät oli
sovittu noudettavaksi veneellä Ontajärven
kylään. Välitavoitteena oli Kohtapuro, josta
piti päästä yli. Siinäkin oli ongelmana
veden säännöstely ja majavien puronvar-
sirämeelle nostama vesi. Suunnitellusta
ylityskohdasta ei ollut mahdollista päästä
lähellekään itse puronuomaa. Ryhmä joutui
marssimaan puronvartta pohjoiseen pari
kilometriä ennen kuin ylityspaikka löytyi.
Ylitys tapahtui jälleen sodanaikaisella me-
netelmällä, eli kaatamalla puu puron ylitse.

Matka jatkui kohti Ontajärven rantaan.
Maasto oli hankalaa. Valtaosa siitä oli
pehmeää suota tai korpikuheikkua, jos-
sa melko pehmeäpohjaisessa korvessa

kasvoi metrin korkuinen suopursu. Vielä
ennen Ontajärveä ryhmä joutui rämpi-
mään kilometrin matkan erittäin märkää
vehkarämettä pitkin. Jokainen jalansija piti
tunnustella kepillä etukäteen, että ei olisi
pudonnut haarojaan myöten silmäkkeisiin.
Vettä oli luonnollisesti koko ajan puoli-
sääreä. No, vihdoin ja viimein saavuttiin
Ontajärven rantaan ja laitettiin merkki-
vaate hakijaa varten. Reissu oli heitetty.
Ryhmä oli marssinut soita ja korpia pitkin
yhteensä yli 70 kilometriä. Se oli kestoltaan
varsin tyypillisen pituinen 14. divisioona
kaukopartio-osaston tekemä partioretki.

Vaikka partio tehtiin rauhan aikana, niin
siinä alkoi selvitä millaisissa olosuhteissa
partiomiehet joutuivat sota-aikana retken-
sä tekemään. Jo nyt räppiminen suolla ja
melkein jatkuvassa vesisateessa tuntui
melko rankalta. Puhumattakaan siitä, että
retki jouduttaisiin tekemään syyskylmillä
eikä nuotiota voitaisi sytyttää paljastumis-
riskin vuoksi. Partiomiehiltä ja erityisesti
partiodien johtajilta on kyllä vaadittu lähes
yli-inhimillistä fyysistä ja henkistä kuntoa,
että he ovat pystyneet suorittamaan heille
annetut tehtävät. Tämä reissun jälkeen
kunnioitus veteraanien suorituksia kohtaan
vahvistui entisestään.

Osallistu RTU:n purjehdusmatkalle!

Rajaturvallisuusunioni järjestää jäsenistölleen tarkoitetun
elämyksellisen purjehdusmatkan Kreikkaan 17.-25.05.2013.
(8vrk, perjantai-lauantai). Matka Välimerellä toteutetaan kah-
della tai kolmella n. 44 jalkaisella purjeverneellä.

Et tarvitse aikaisempaa veneily / purjehduskokemusta ja voit
lähteä mukaan olet sitten saanut maa- tai meripuolen koulu-
tuksen. Reissulla on tarkoitus tutustua perjantaina Ateenaan
ja la-la tutustua veneillä Kreikan Kyklaadien merialueeseen
Välimerellä. Lisäksi palautellaan mieliin mahdollisia veneily-
taitoja ja opiskellaan uusia.

Mukaan otetaan 18-27 ensiksi ilmoittautunutta jäsentä.

Unioni maksaa osan veneistä tulevista vuokratuluista. Muut
kulut (lennot, vuokratulot, venekassa ja ruuat) osallistujat
maksavat tasapuolisesti itse. Tapahtumalla on liiton vakuutus.

Menolennot on tarkoitus ostaa perjantai-
aamulle 17.05. ja paluut lauantai-illalle 25.05. Ilmoittaudu mukaan tammikuun
loppuun mennessä.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset sähköpostilla: pekka.salo-
nen@rtu.fi tai puhelimitse 040 581 3022. Tarkemmat tiedot
varustuksesta, aikataulusta ja matkustamisesta toimitetaan
lähtijöille lähempänä reissua.

JHL JULKISTEN JA
HYVINVOINTIALOJEN LIITTO

Ammattiliitto JHL

ja sen yhteisöjäsenliitot Aliupseeriliitto, Tulliliitto,
Rajaturvallisuusunioni ja Vankilavirkailijoiden liitto
huolehtivat keskeisesti suomalaisen
turvallisuusalan edunvalvonnasta.

JHL:n turvallisuusalat löytyvät myös Facebookista:

<https://www.facebook.com/JHLTurvallisuusalat>

Varmista oma edunvalvontasi

– liity!

www.jhl.fi/liity

AT-Marine Oy

Täyden palvelun talo
merenkulkijoille ja telakoille

Navigointilaitteet

Konehuonelaitteet

Kommunikointilaitteet

Säiliömittauslaitteet
teollisuudelle

www.atmarine.fi

VANTAA p. (09) 5494 2600 • TURKU p. 0208 353400

*Etelä-Karjalan
Jätehuolto Oy*

YHTEYSTIEDOT

Asiakaspalvelu (ma-pe klo 8-16)

puh. 010 841 1818

vastanotto puh. 010 841 1813

asiakaspalvelu@ekjh.fi

www.ekjh.fi

**Kohti päihteetöntä elämää
vuodesta 1997**

Hyvää Joulua!

KostamoKoti Oy

Pitkälammentie 12

83430 Käsämä

puh: 013-312 790

www.kostamokoti.fi

KUORTTISEN LUOMUKANALA

Soskuantie 91, Lappeenranta
p. 040-553 8499

VANKKAPUU OY

Puutie 24, Simpele
www.vankkapuu.fi

Oy Lunden & Co Ab

Pansiontie 45, 20210 Turku,
puh. (02) 260 9911

Ski-Doo Renegade.

Teksti ja kuvat Heikki Heiskari

Lynx ja Ski-Doo 2013

Vuosi toisensa perään on aina vaikeampaa ja vaikeampaa kuvitella mitä uutta kelkkavalmistajilla on tarjota edellisen ison jytyn jälkeen. Tämä vuosi ei BRP:n puolesta ole suurta tykitystä uusien moottoreiden tai runkojen osalta, mutta melkoisia innovaatioita on taas tuotantopeleihin lykätty.

Vai mitä sanotte neljä astetta nivelen avulla kallistuvasta alustasta tai 1200-kuutoisesta tosimiesten työkelkasta alppijarrulla?

Lynxin urheilukelkkamallisto

Lynx ei tuleville lumille tarjoa urheilukelkkapuoletta varsinaisesti mitään uutta, vaan entisestään parannettuja malleja entistä laajemmalle käyttäjäkunnalle. Mallisto kuuluvat Ravet kantavat tunnuksia 550, Ace 600, RE E-tec 600 ja 800 sekä GLS3300. Ravet 550 ja RE 600 E-tec ovat säilyneet kosmeettisia muutoksia luukuun ottamatta ennallaan. Uutta on 600-kuutoinen Ace -nelitahti, joka nähdään ensimmäistä kertaa urheilukelkan rungossa. Uutuus sarakkeeseen maininnan ansaitsee myös "uusi" blade-suksi, joka tuntui toimivan erinomaisesti kaikissa malleissa joissa se oli alla. RE 800 E-tec on uudistunut 6 millillä, eli sen verran maton harjakorkeus on kasvanut viimevuodesta. Lisäksi se on saanut rinnalleen vain mallistoon 2013 30-vuotisjuhlamallin GLS3300:n, josta löytyvät mm nastoitettu 35mm harjainen telamatto ja todella laadukkaat Öhlins -iskunvaimentimet.

Ski-Doon urheilumallit

Mallistossa päivänvalon näkee, kuten Lynxillä, uusi 600 kuutoinen pikkunelari.

Tavallaan uutuuksia ovat myös MXZ X 600- ja 800 E-Tec mallit, jotka ovat tekniikaltaan kuten vuoden 2012 MXZ:t, mutta katteet ovat uudenmalliset ja hintaa on saatu hieman maltillisemmaksi aavistuksen edullisemmilla iskunvaimentimilla. Mallistossa jatkaa patikkojen syömähampaana MXZ X-RS 600 E-Tec, joka kaipaa vain kovan käskytäjän kuskina paikalle.

Lynx Deep Snow Sport

Eli Lynxin crossovermallisto, joka pitää sisällään 3 varsin erilaista versiota samasta Boondocker -hylsystä. Miedoin versio on BD 3700 600 E-Tec, siitä löytyy 600 kuutoinen E-Tec kone, 370cm pitkä tela 59 mm harjalla. Iskunvaimenninosasto on aavistuksen miedompi kuin sisarmalleissa tai täysiverisissä urheilukelkoissa. Malli jolla voi harrastaa kelkkailua lähes kaikissa sen muodoissa.

BD 3700 800 E-Tec on täsmäohjus rajuimpaan freeride-tykitykseen. Jousitus sietää isoimmatkin tällit, tehoa ja vääntöä on vähintään riittävästi, mutta telan mitalla 406x3705x59 on haettu tarvittavaa herkkyyttä ja notkeutta kaikkein vaativimpiin paikkoihin.

BD3900 800 E-Tec taas on ensimmäinen todellinen vuorikelkka lynxiltä. Muun muassa iskunvaimentimet ovat miedommat

kuin 3700 sisarmallissa, välitykset ovat pari pykälää lyhyemmät ja ohjaus-akseli on eri kulmassa. Kaikki on tehty maksimaalisen etenemiskyvyn saavuttamiseksi. Samaa linjaa jatkaa nelimetrisen 40 senttiä leveä matto 64 millin harjalla, joka takaa etenemisen paikkaan kuin paikkaan, jos kuskina paikalla on suittimiehentapainen. Luonnollisesti koko kolmikosta löytyy myös uudet blade-sukset.

Ski-doo Freeride ja Summit

Käsitlemme Freeride ja Summit mallistot samassa, vaikka niille Ski-Doon esitteissä onkin varattu omat osionsa. Lyhyesti mallit ovat Freeride 146" 800R E-tec, sekä Summit SP 146" 600 E-tec ja X 154"/163" 800R E-tec. Kaikki mallit on suunnattu umpilumelle, mutta pieniä eroja niissä on. Freeride on enemmän takametsien kikkailuun ja hypäyttelyyn suunnattu Summit jämäkämmillä iskareilla ja asianmukaisilla vahvikkeilla.

Summit SP 146 edustaa perinteistä kauraa oikeastaan kaikelta osin ja onkin malliston niin sanottu "järkevä". Todellinen jymypaukku sen sijaan ovat isoveljet X 154 ja 163. Tekniikka on periaatteessa tuttua, paitsi villakoiran ydin tai siis tässä tapauksessa takatassut. Eli malleista löytyy TMOtion-alusta, joka on nivelletty kallistumaan 4 asteen verran sivusuunnassa. Lisäksi alta

löytyy powder max 2 flex edge nimihirviön telamatto, joka on reunoistaan notkea kuin purukumi. Yhdessä nämä kaksi asiaa tekevät kelkasta hämmästyttävän notkean. Jopa niin notkean, että fiilis oli samanlainen kuin autolla ajaminen tyhjällä renkaalla. Uutta näissä isoissa summiteissa on myös katteiden muotoilu.

Lynx Crossover

Tässä ovat lynxin aseet "yleiskelkaksi", eli reitille ja retkeilyyn, yksin tai kaksin ja jopa reen vetoon. Ja mallit ovat Xtrim 550, 600Ace, SC 600 E-tec ja Commander 600 E-tec. Commanderin saa myös limited-versiona, jossa lisävarustelista löytyy muun muassa tuplapenkki, selviytymispaketti ja tavarankuljetusboxi.

Ski-doo Renegade

Ja nämä ovat Ski-doon yleiskoneet. Renegadet Sport 600Ace, Adrenaline 600 E-tec, X 1200 4-Tec ja Backcountry X 600/800 E-tec. Näillä pitäisi siis hoitua kaikki kelkkailun muodot, ehkä kuitenkin lukuun ottamatta työkäyttöä. Backcountryt ovat saaneet päällensä myös uudet katteet, kuten summit-veljensä.

Lynx touring

Nimensä mukaisesti mallit ovat retkeilyyn suunnattuja. Matkustajalle on mukavat tilat, polttoainetalous on kaikissa malleissa hyvällä tasolla ja käyntiäänet ovat hiljaisia. Mallit ovat Adventure LX 600Ace, Grand tourer 600 E-tec ja Grand Tourer 1200 4-Tec.

Ski-Doo Grand Touring ja Expedition

Ski-Doon retkiversiot joihin voi käyttää täysin samoja saatesanoja kuin Lynxin vastaaviin. Lisänä mallistossa on hinnat alkaen mallina 550-kuutioinen ilmajäähdytteinen versio. Kaikkiaan mallisto on seuraava: Grand Touring Sport 550 ja 600Ace, LE 600 E-tec sekä SE 1200 4-Tec. Expedition -mallit on taas retkeilyyn lisäksi tarkoitettu työtehtäviin ja ne ovat LE 600 E-Tec sekä 1200 4-Tec.

Lynx Utility

Hyötykelkoistahan Lynx tunnetaan? Tulvanakin talvena tarjolla on työjuhta joka tarpeeseen. 49 Ranger on saatavilla 600 ACE ja E-tec koneilla ja mallit on suunnattu hyötykäytön kevyimpään päähän. 59Yeti, eli GLX5900-kelkan seuraaja on tarjolla 550 koetulla ilmajäähdytteisellä koneella tai

Lynx Alpine.

Ski-Doo 600 MXZ Ace.

Lynx 69 Yeti Army.

sitten uudella nelitahtitekniikalla 600ACEn muodossa. 69Yeti 600ACE on kaikkein ras-kaimpaan työkäyttöön suunniteltu 60 senttiä leveine teloineen. Mallistosta löytyy vielä kaksi aikamoista erikoisuutta. 69Yeti Army on alun perin suunnattu sotilaskäyttöön. Sitä liikuttelee 600 E-tec moottori, akku on tavallista riskimpi käynnistymisen varmistamiseksi, telamatto on mitoiltaan 600x3968x32, lisäksi siinä on nastat pidon varmistamiseksi joka alustalla. 69 Ranger Alpine on sitten ilmeisesti kaikkien työkelkkojen esikuva? Se on suunnattu erikoisimpiin töihin, kuten laskettelukeskuksen rinteiden huoltoon.

Ski-Doo Tundra ja Scandic

Ski-Doon pumppukeulaiset hyötymallit Tundra LT 600 ACE ja Extreme 600 E-tec sekä Scandik WT 550 ja 600ACE, joista Scandikeissa on 50 cm leveä telamatto ja Tundrissa vastaavasti kapeampi 40senttinen. Malleista erikoisin on Extreme versio Tundrasta, joka on käytännössä "pumppukeulainen Summit". Kuulopuheiden mukaan se on kelkka, joka kasvattaa myös iäkkäämmille herrasmiehille pirunsarvet...

Opiskelu-elämää Taiwanissa

Vaimoni valittiin Microsurgery Fellowship-ohjelmaan Chang Gung Memorial Hospitaliin Taiwanissa. Aluksi suunnitelimme, että jään Suomeen asumaan ja vierailen Taiwanissa vain lomieni puitteissa. Meillä oli jo kokemusta ”etäsuhteesta” yhden vuoden ajalta, kun työskentelin Suomen Punaiselle Ristille Thaimaassa, Aasian tsunamin jälkimainingeissa.

Näin ollen tiesimme sen haasteellisuuden. Vaimoni työnkuva, sekä työn määrä alkoi selkiytyä jo ensimmäisillä viikoilla. Käytännössä se tarkoitti töitä kuutena päivänä viikossa, joiden pituus oli parhaimmillaan 12 - 15 tuntia. Pienten neuvottelujen jälkeen oli selvää, että tulen hakemaan vuorotteluvapaata ja muutan itsekin Taiwaniin vajaan vuodeksi. Sain järjestettyä vuorotteluvapaan oman hallintoyksikköni eli Suomenlahden merivartioston kanssa hienosti, nopeasta aikataulusta huolimatta. Samoin sain hyviä neuvoja vuorotteluvapaaseen liittyvän byrokratian suhteen. Kaiken kaikkiaan koko prosessi oli suhteellisen ”kivuton”, vaikka luulin paperisotaa olevan enemmänkin.

”Alku aina hankalaa”

Asuntomme Taiwanissa ei ollut koolla pilattu. Käytännössä yksi huone, joka oli jaettu väliseinällä olo- ja makuuhuoneisiin, ja tämän lisäksi pieni keittiösyvennys ja pesuhuone. Siinä mielessä kävi hyvä tuuri, että ”keittiössä” oli pesuallas ja liesi. Harvinaista herkkua ko. kokoluokan asunnoissa. Joulukuun puolen välin jälkeen ilmat alkoivat kylmetä ja vettä satoi enemmän kuin tarpeeksi. Koska ulkovaatteet päällä ei enää viitsinyt nukkua, investoimme lämpöpuhaltimeen, jonka johdosta sisällä alkoi jo tarjeta. Minulla ei ole tietoa, miten paikallinen rakennustyyli poikkeaa kotimaisesta, mutta lämmittimen käytön seurauksena

Yleisnäkymä Taipeista.

alkoi seinien ulkopuolinen kosteus kondensoitua asuntomme sisäseinille. Tapetit helmeilivät vettä ja esimerkiksi sängyn takana oleva seinä oli jo alaosaan ho-meessa. Vuokraisäntämme järjesti meille toisen asunnon siksi aikaa, kunnes oma kämppämme oli kunnossa. Mainittakoon, että paikalle tuotu kuivuri loihti vajaassa puolessa vuorokaudessa 3 litraa vettä, lähes päivittäin. Asuntomme kärsi myös hieman kosmeettisia vaurioita lukuisten maanjäristysten takia. Pesuhuoneen kaakelointi oli melkein jokaisesta saumasta halki, huoneen jakava poikittaispalkki irtosi seinästä noin 1 cm verran, mutta pysyi onneksi vielä kiinni betoniraudoituksen johdosta. Oman värinsä elämiseen toivat myös taifuunit. Onneksemme asuimme sen verran merenpintaa korkeammalla, etteivät taifuunin aiheuttamat tulvat juurikaan haitanneet. Vaakatasossa lentävät kattopellit toivat tosin pikatilanteita kauppareissuille.

Kun asuntoasiat alkoivat olla kunnossa, oli seuraavana rastina opiskelupaikan löytäminen. Tarjontaa mandariinikiinan opiskeluun olisi luullut olevan enemmänkin, mutta varteenotettavat paikat pystyi laske-maan yhden käden sormin. Sopiva opinahjo löytyi lopulta Taipein keskustasta, noin 45 minuutin matkan päästä. Kurssimaksu ei silloisille tuloillemme ollut mitenkään edullinen, mutta vuosi ilman mitään jär-kevää tekemistä ei olisi onnistunut. Päivät

olivat suhteellisen lyhyitä, mutta opetus sitäkin intensiivisempää. Ensimmäisenä päivänä aloitettiin suoraan ääntämisharjoituksilla, turhat esittelyt jne. jätettiin pois. Sanakokeita oli lähes päivittäin, isompia tenttejä tarpeen mukaan, eli niillä kartoitettiin, voiko jo siirtyä seuraavalle tasolle. Viikot vierivät nopeasti opiskelu merkeis-sä, ensimmäinen pitkä loma oli vasta kevätlukukauden lopussa, kesäkuussa. Lomien jälkeen jatkoin opiskeluja melkein viimeiseen ”Taiwan-viikkoon” saakka. Nyt mandariinikiina sujuu kohtalaisesti, eli ymmärrän ja toisaalta tulen ymmärretyksi. Luonnollisesti myös englanninkieli karttui, koska opetus käytiin osittain myös sillä.

Vuoden aikana ehdimme myös hieman matkustelemaan. Tarokon luonnonpuisto teki melkoisen vaikutuksen vuorineen ja kanjoneineen. Myös hiljaisuus ja vehreys olivat tervetulleita, ajatellen jatkuvaa liikenteen melua ja valtavia kivitallonrakennuksia Taipeissa.

Lopuksi voin todeta, että pienistä ja vähän isommistakin haasteista huolimatta, en päivääkään vaihtaisi pois, kuten jossain laulussakin todetaan. Elämäkokemuksia tuli paljon, tutustuimme uusiin ihmisiin ja kyllähän tuollainen kokemus menee vaikka parisuhdeterapiasta. Nyt ovat meidän perheen veneen köydet tiukasti kiinni kotimaassa ja uskoisin tulevaisuuden haasteita löytyvän jo työelämästä.

Kiitokset Rajaturvallisuusunionille opin-totuesta ja ennen kaikkea vaimolleni kuluneesta vuodesta!

Vuokra-asuntomme, joka sijaitsi vain kävely-matkan päässä vaimoni työpaikasta.

Metsä

Helsinki Airport Congress on monipuolinen kokous- ja kongressikeskus Helsinki-Vantaan lentoasemalla.

Fast Security-turvatarkastus

on kokouspalveluihimme liitettävä nopea, yksityinen turvatarkastus, joka antaa kokoukselle lisää aikaa ja tekee kokouspäivän ajankäytöstä tehokkaampaa ja sujuvampaa.

Kokoustiloistamme on upeat näkymät kiitotielle, ja lähtöselvitysalueet, turvatarkastus, bussilaiturit, taksiasema sekä pysäköintihallit sijaitsevat kokoustilojemme vieressä.

Varaukset ja tiedustelut:
Myyntipalvelu puh. 0207 629 732
sales@sspfinland.fi, www.sspfinland.fi

Senaatti-kiinteistöt on valtion työympäristö- ja toimitila-asiantuntija. Toimitilojen vuokraus, palveluiden ja kiinteistövarallisuuden kehittäminen sekä investoinnit muodostavat liiketoiminnan perustan. Toimintamme perustuu yhteiskuntavastuulliseen liiketoimintaan, hyvään palveluun, pitkäaikaisiin asiakkuuksiin ja kumppanuuteen.

Tuomme tilalle ratkaisut

www.senaatti.fi

Rauhallista Joulua

Kiitokset rajamiehille
kuluneesta vuodesta

kennel EVERGREY'S
www.evergreys.com

MX 10 on nykyaikainen sotilaskello.
- GTLS -valaisutekniikka
- Safiirilasi

Import
www.nitekellot.fi
myynti@nitekellot.fi
+358 41 4350 881

nite

Tarkista oma jäsenetusi!
NATO APPROVAL stock nr.
(6645-99-133-5227)

Pekka Kunnas Värtsilästä

Erämies rajan varresta

- On erittäin vaikea pukea sanoiksi, miksi olen eränkävijä. Tähän liittyy paljon vahvoja kirjoittamattomia lakeja, jotka ovat usein vahvempia kuin kirjoitettu laki. Kunnioittakaaamme luontoa. Ellei tätä tunnetta ole, ei tätä hommaa pidä yrittääkään.

Näin ajattelee Kunnaksen tilaa Värtsilän Sääperin rannalla isännöivä ja vuosisatojen perinteitä vaalien tämän päivän erämies Pekka Kunnas. Vuodesta 1721 lähtien suku on hallinnut paikkaa kirkon kirjojen mukaan, ehkä jo aiemminkin. Tästä ei kuitenkaan ole dokumentoitua tietoa. Isäntä itsekkään ei tiedä monesko sukupolvi hän paikalla on. Tänä päivänä taloa asuttaa kolme sukupolvea.

Rajan kirot

- Raja vedettiin sodan jälkeen niin, että tilan raja jäi 50 metriä valtakunnanrajan lännen puolelle. Tästä on matkaa Kollaanoelle 280 km. Suurin osa sotien jälkeisestä ajasta on eletty rajavyöhykkeellä, mutta tällä hetkellä se kulkee kivijalasta 20 m itäpuolelta, pistää isäntä tilansa maailmankartalle.

- Kyllä ennen puhuttiin rajan kiroista, mutta meille raja on aina ollut ehdoton. Muistan sellaisen tiedon, että koskaan ei Suomen itärajalla ole törmätty tilanteeseen, jossa lapsi olisi ylittänyt rajan luvatta. Tästä on rajalle matkaa noin 200 m, mutta kyllä meille se on ollut aina itsestäänselvyys ja voidaan perustellusti puhua käsitteestä rajan kansa. Tähän luen mukaan Rajavartiolaitoksen ja rajan lähellä asuvat ihmiset. Vaikka puhtaita siviilejä ollaan, niin raja suhtautumisesta on tullut sellainen elämäntapa. Tähän

kulttuuriin on vuosikymmeniä kuulunut, että liikuttaessa pidetään silmät auki ja tehdään erilaisia havaintoja ja niistä ilmoitetaan tarvittaessa vartiolle, sanoo Pekka Kunnas.

Kunnaksen talo on ollut koko sotien jälkeisen ajan luottotalo. Lähivartio Sääperi lakkautettiin jo vuonna 1968.

- Kun raja on tässä lähellä, niin vartiointia tulee olla. Ei meitä rajan varren asukkaita varten, mutta kenties muita liikkuja varten. Täytyy muistaa, että olemme EU:n ulkoraja ja varsin lähellä Virmajärveä. Ajassa on myös pysyttävä. Kun Sääperi vielä oli 60-luvulla käytössä, sinne menolla oli ehdoton kielto kun portilla oli kyltti: "Sotilasalue, pääsy kielletty". Paljonhan sitä kaikkea pikku koiruutta tehtiin, mutta ikinä se ei kohdistunut millään tavalla rajaa tai partiota kohtaan. Käsittääkseni myös omat lapset ovat imeneet tämän rajan kansan ajattelutavan itselleen ja noudattavat määräyksiä. Luottamus on tässä varmasti molemminpuolista, vaikka vartiolla isäntä on vaihtunut tiheämpään kuin tässä talossa, vakuuttaa Pekka, jolle hyvästä yhteistoiminnasta on myönnetty mm. Rajavartiolaitoksen ansiomitali. Raja on antanut perheelle myös työtä, sillä Pekan ja Annelin tytär Kaisa palvelee rajavartijana Vaalimaan rajatarkastusasemalla.

Syksyllä 2012 Pekka Kunnas vieraili onnistuneesti Virossa villisikajahdissa (Pekka Kunnaksen albumi).

Suurriista virka-apumiehet tunnistaa liivistä.

Metsästys ja suurpedot

- Kyllä tämä tuli veren perintönä, vaikka se ei ollut itsestäänselvyys. Muistan läpikäyneeni aika tiukan eräkoulun, joka alkoi 7-vuotiaana. Tästä vastasivat naapurista kotoisin oleva Erkki Kejonen, setäni Väinö Kunnas ja isäni Mauno. Kun aamulla lähdettiin pihasta, niin reppu painoi kyllä harteita. Tästä täytyi aina lähteä, kun asuttiin vyöhykkeellä. Näihin ensimmäisiin erämuistoihin kuuluu myös kohtaaminen karhun kanssa, Hernevaaran päällä vuonna 1962. Piti tulla jänis, mutta isän ja minun eteen tulikin karhu jäniskoiran edellä. Tällä on aina ollut suurpetoja ja niiden kanssa on totuttu elämään ja siitä varmaan myös kiinnostukseni niitä kohtaan heräsi.

- Yksityiskohtana voisi mainita, että kun sain 15-vuotiaana ensimmäisen haulikon, niin patruunavyö ei tahtonut riittää viikonlopuksi, kun nyt se riittää kahdeksi syksyksi.

- Suurempi mielenkiinto syntyi 1970-luvun lopulla, jolloin suurpedot alkoivat yleistyä. Siihen aikaan pidettiin karjaa ja yksi pikkuinen nallukka tuli navetan nurkalle ja sen johdosta yksi lehmä teloi jalkansa ja se jouduttiin lopettamaan. Ensin epäiltiin sutta, mutta sitten karhut alkoivat käydä parin vuoden kuluttua ihan pihassa. Sain karhun kaatoon vallesmannilta poikkeusluvan ja 13 vuorokautta piti kytätä, ennen kuin onnisti. Tiesin kyllä joka ilta, että se on tässä lähellä, mutta vasta sitten satuttiin kohtaamaan. Peruste poikkeusluvalle oli

Kaisa-tyttären päiväunien turvaaminen. Nimismies Silvennoinen antoi luvan ja silloin lausuntoja ei tarvinnut kysellä muualta kuin rajalta.

Safarit Siperiasta Afrikkaan

- 1990 luvun alussa kun raja Venäjälle aukesi, niin safareihin pääsin mukaan lähes valmiille. Yhteydet Karjalaan oli jo luotu ja kaikella tavalla ne olivat antoisia myös kulttuuria myöten. Nyt siitä on aikaa jo parikymmentä vuotta, on uutuudenviehätys jo mennyt. Tämähän ei ollut pelkästään suurpetoja varten, vaan esim. Uhtualla käytiin peurajahdissa. Täytyy nostaa hattua sellaiselle metsämiehelle, joka metsäpeuran hiihtää kiinni. Karjalan puolella on erilainen kulttuuri karhunmetsästyksessä. Siellä pitää petoa ruokkia, että saat sille kaatoluvan kun se täällä EU-alueella on ehdottomasti kielletty.

- Harvakseltaan nykyisin käyn metsällä Venäjän puolella. Tein tässä välillä 12 vuotta teiden kunnossapitoa Karjalan metsäautoteille. Nykyisin puhun eränkäynnistä yleisesti ja se sisältää myös kalastuksen ja näissä merkeissä olen Karjalan lisäksi liikkunut Kuolaan asti.

- Kuusi vuotta sitten kävin Etelä-Afrikassa Botswanan rajalla metsällä. Pisin reissu oli viisi viikkoa Siperiaan kansainvälisen tutkimusretkikunnan voimin. Tällöin heinä-elokuussa mm. tutkittiin jääkarhujen käyttäytymistä. Saaliina ei kuitenkaan ollut jääkarhun lihaa vaan 500 kg kraaterikiviä, joista osa meni Oulun Yliopistolle.

- Mieleenpainuvuin matka, mitä olen tehnyt, oli reissu Saksaan ja Itävaltaan vuonna 2006, jolloin siellä pelattiin jalkapallon MM-kisoja. Tästä voisi kirjoittaa joskus vaikka novellin, mutta toistaiseksi siitä ei ole juuri kirjoitettu. Me kisattiin silloin Bruno-karhun kanssa kaksi viikkoa ja jos ilmaisen asian niin, että ongelma poistui alueelta, kertoo Pekka Kunnas erilaisista erämatkoistaan.

Tietoa suurpedoista kokemuksen kautta

- Tarpeesta lähti myös se, että alettiin pitää koulutusta suurpetojen käyttäytymisestä. Asiaa pohdittiin mm. Reijo Sauvulan (evp rajavartija Ilomantsista) ja Yrjö Erosen (rajavartija Lieksasta) kanssa. Kun Itä-Suomi on vahvinta suurpetoaluetta ja olimme herkillä korvalla kuunnelleet myös edellistä sukupolvea (Heimo Rautava Ilomantsista), pystyimme hoitamaan muutamia ongelmatilanteita. Ennen pitkää mukaan kuvioihin tuli myös Riistanhoitopiiri, jonka kanssa aloimme laatia ensimmäisiä ohjeita. Myös Jouni Peltolan (evp rajamies Ilomantsista) kirjoittama opas susien pyynnistä on tänä-

kin päivänä täyttä asiaa. Näitä kokemuksia yhdisteltiin ja tiimin kaikkien jäsenten käytännön kokemuksia hyödyntäen koottiin tiedot. Kaikki nämä tarinat tästä eteenpäin on käytännön tekemisen kautta tullut kokemus. Täytyy kuitenkin muistaa, kun suurpetojen kanssa ollaan tekemisissä, että jokainen päivä on erilainen ja koskaan ei saa sanoa mitä tuo karhu tai susilauma tekee seuraavaksi. Kerran totesin näin ja silloin tuli pummi, karhu kaatui kuuden metrin päähän, mutta ei minun ampumana, kuvailee Pekka.

- Luentotilaisuuksia olen pitänyt noin 18 000 henkilölle ja tilaisuuksia on reilusti yli sata Suomessa ja kuudessa muussa maassa. Kohderyhminä ovat olleet mm. poliisit, metsästäjät tai muuten vain asioista kiinnostuneet. Helsingin poliisilaitoksella oivallettiin jo hyvissä ajoin, että näitä tilanteita tulee eteen. Tosi tyytyväinen olen, että siellä oltiin ajan tasalla ja pohdittiin tilannetta monelta kantilta (hirvet, peurat ja suurpedot). Rajavartiolaituksen puolella tämä on itsestään selvyyttä, kun rajasta tai poliisilta tulee ilmoitus, niin silloin ei tarinoida turhasta, silloin on tosi kysymyksessä. Toivoisin myös suuren yleisön ymmärtävän niitä, jotka omalla nimellään kommentoivat suurpetotilanteita. Heiltä tulee se oikeampi tieto, mitä nettimaailman massassa nimeillä ja mutu-tuntumalla asioita ilmaistaan, niillä ei ole totuuden kanssa mitään tekemistä, muistuttaa Pekka Kunnas.

SRVA

Suurriistavirka-apu on toiminut koko valtakunnassa noin viisi vuotta ja Pohjois-Karjalassa sillä on jo yli 20 vuoden perinteet. Tällä järjestelmällä on kaikki toiminta järjestetty saman lipun alle samalla sap-luunalla. Toki valtakunnassa on hyvinkin paljon alueellisia eroja ja toiminta kattaa sorkkaeläimet ja suurpedot.

- Tämä on aina poliisitoimi, sillä ei ole mitään tekemistä metsästyslainsäädännön kanssa, vaikka samat henkilöt sitä hoitavat. Poikkeuspykälä ei ole koirakaluston suhteen, eli mennään prikulleen eräkoirien koulutuksen suhteen, mutta niillä pitää olla tietty taso kuten miehistölläkin. Tärkeintä tässä on kuitenkin henkilöiden oma motivaatio, jos tämä puuttuu, silloin ei pidä lähteä näihin hommiin. Vertaisin hommaa VPK:n toimintaperiaatteeseen, 24/7 läpi vuoden.

Pohjois-Karjalassa ringiin kuuluu kymmeniä henkilöitä ja sitä organisoivat Riistakeskus. Paikallistoimistossa on järjestysohjaaja ja Riistanhoitoyhdistykset hoitavat sitä pitäjittäin. SRVA-keikan jälkeen raportoidaan sorkkaeläimistä riistakeskukseen ja petojen osalta aina poliisille. Suurpetoihin kohdistuneista toiminnoista tiedottaa vain

poliisi. Virka-apua antavat metsästäjät haaluavat tähän suurelta yleisöltä työrauhan.

- Pohjois-Karjalassa oli viime vuonna noin 150 lähtöä, jotka aiheuttivat toimenpiteitä. Ilmoituksia oli satoja ja silloin poistettiin seitsemän karhua, jotka menivät yli lupakiintiön. Tässä mukana olevat haluaisivat hoitaa tämän aina metsästyslain puitteissa, eli voimassa olevan riistanhoitosuunnitelman mukaisesti ja niitä pitäisi päivittää riittävän usein ja olla herkemmillä korvalla. Tästä esimerkkinä se, että täälläpäin ilveksiä on ehdottomasti liikaa ja Länsi-Suomessa ollaan samassa tilanteessa susien osalta. Lupamäärät eivät kulje mukana. Sen sijaan karhujen suhteen Pohjois-Karjalassa tehtiin oikean suuntainen päätös kun lupia tälle syksyille vähennettiin. Tätä puoltaa myös poliisitehtävien selvä vähennys, sillä vain yksi karhu jäi auton tönäisemäksi, jota jäljitettiin.

Nettimaailma vääristää suurpetotilastoja

Länsi-Suomen susitilanne huolestuttaa tällä hetkellä riista-alan toimijoita. Jo viisi vuotta kenttäväki on tiennyt asian oikean laidan ja on odotettu, että jotain suurempia vahinkoja sattuisi.

- Kenttäväen mielestä tässä asiassa pitää ehdottomasti ryhtyä toimenpiteisiin. Enää se ei yllätä ja kyllä tässä asiassa pitää ehdottomasti ryhtyä toimenpiteisiin susikannan harventamiseksi. Sanon suoraan, että RKTL:n pitää jalkautua toimistojen ja kansainvälisten yhteyksien takaa ja mennä paikan päälle kumisaappaat jalassa, ennen kuin tapahtuu suuria vahinkoja. Olen tutustunut siellä tilanteeseen jo viiden vuoden ajan ja olen tosissaan huolissani tilanteesta. Nyt on panostettava luottamuksen palauttamiseen ja uskottava käytännön kokemuksia, joita näiltä paikallisilta ihmisiltä löytyy. Täällä suurpetoalueella asuvat eivät luota yhtään teorialla etenevään laitokseen, jonka resursseja pitäisi kohdentaa enemmän kotimaan alueelle, jyrähtää Pekka Kunnas.

- Vuosia sitten esitin RKTL:lle, että meillä toimii sellainen kuin Rajavartiolaitos, joka soittaa monella tavalla ensiviulua. Teknisen valvontalaitteiston tuottamaa materiaalia pitäisi pystyä hyödyntämään tutkimuksessa. Tällöin saataisiin tarkempaa tietoa nettimaailmaa vastaan, joka jatkuvasti vatuloi suurpetojen kappalemääriä, jotka eivät perustu todelliseen tilanteeseen.

- Tuntuu että tässä soudetaan sellaisella veneellä, missä ei ole tappi paikallaan, murahtelee suurpeto-asiantuntija Kunnas Värsilästä.

Hyvää Joulua toivottavat:

KULJETUS ERKKI PASANEN

Kyhäläntie 9 Kuusamo
p. 0400 443 666

KONETYÖ SAARINEN

Perä-Aholantie 142, 55100 IMATRA
Gsm 040 510 4640

ERÄHOTELLI NELLIM

Nellimintie 4230, 99860 Nellim
p. 0400 415 989 | jouko.lappalainen@nellim.fi

OTANMÄEN APTEEKKI

Vuorimiehentie 6, Otanmäki
p. 08-6886 160
Vuolijoen sivuapteekki: 08-6886 165

KULJETUSLIKE MUHLI KY

Sahalahdenkuja 1, 55800 IMATRA
p. 0500 254 549

LIEKSAN AUTOFIX JA HUOLTO TMI JAAKKO KIISKINEN

Leinikintie 13, 81700 LIEKSA
p. 013 526 921

ELLAPPI OY

Sairaalanatie 3a, 99800 Ivalo
p. 016-661 999

INARIN SEURAKUNTA

Sairaalanatie 5, Ivalo
p. 010 778 5200

INSINÖÖRITOIMISTO SUKELLUS-KOTKA OY

Mäkelänkankaantie 10, Neuvoton
p. 040 505 8388 | www.sukellus-kotka.com

ENON ERÄ JA URHEILU

Liikekeskus, 81200 ENO
puh. 013-761 771

RAKENNUSTAITO KUIVALAHTI OY

Tulimäentie 55, 14770 eteläinen
Puh. 040-508 2359

KONE-VIRTA KY

98800 Savukoski
Puh. (016) 841 241
kone-virta@co.inet.fi

KUUSAMON SUURPETOKESKUS OY

Keronrannantie 31, Kuusamo
Puh. 08 861 713

KUHMON EKO-KALA OY

Järveläntie 135, Kuhmo
p. 08 656 565

LVI-KUUSAMO OY

Airotie 4 G, Kuusamo
p. 08 851 4056

SUOMEN MERIMIES-UNIONI SMU RY

John Stenbergin rantaa 6, Helsinki
p. 09-615 2020

RAJASOTILASKOTIYHDISTYS RY:N VIHREÄT SISARET

LIEKSAN I PIETARI-APTEEKKI

Pielisentie 30, Lieksa
Puh. (013) 521 003

KUHMON SEURAKUNTA

“Rauha maassa ja ihmisillä hyvä tahto”

KUUSAMON SEURAKUNTA

Hyvää Joulua

KAJAANIN SEURAKUNTA

Suunnattua Joulun aikaa

SUOMUSSALMEN SEURAKUNTA

Joulurauhaa

PELTOLAN MARJATILA

Jouni Mutanen
Halla-ahontie 13, 80510 Onttola
www.peltolanmarjatila.fi

PORIN PUUTUOTE OY

Puh. 0400-597 529, Pori
www.porinpuutuote.fi

AVAINPAIKKASI IMATRALLA:

Imatran
YH-RAKENNUTTAJA OY
Yli 60 vuotta koteja Imatralla

- * Vuokra-asunnot
- * Osaomistusasunnot
- * Liikehuoneistot
- * Omistusasunnot
- * Opiskelija-asunnot
- * Yritystilat

www.imatran-yh.fi

Puh. 05-235 2800

Esterinkatu 10

Nurminen Logistics ▶▶▶

Teksti Ari Komulainen

Paavo Rantanen:

Suomi kaltevalla pinnalla

Atena kustannus 336s, 32€

Talvisodan ja jatkosodan välistä aikaa kutsutaan välirauhaksi. Miksi Suomi ajautui mukaan Saksan ja Neuvostoliiton väliseen sotaan, eli aloitti jatkosodan Saksan aseveljenä? Tätä kysymystä pohtii Paavo Rantanen uusimmassa teoksessaan *Suomi kaltevalla pinnalla*. Vartuneempi lukija voi muistaa Paavo Rantasen suurlähettiläänä Washingtonissa ja Esko Ahon hallituksen ulkoministerinä 1995.

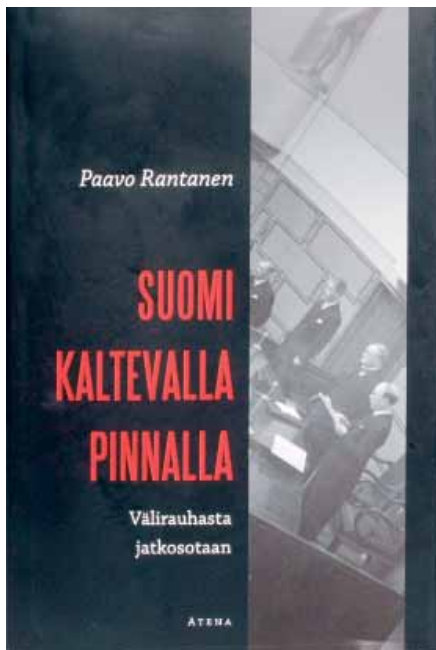
Rantanen kuvaa uudessa teoksessaan poliittisia ja sotilaallisia tapahtumia alkaen talvisodan rauhasta 13.3.1940 jatkosodan alkuun kesäkuuhun 1941. Tapahtumat etenevät kuukausittain ja tärkeimpinä toimijoina Suomen poliittinen johto ja puolustusvoimain ylipäällikkö Mannerheim. Tärkeimmät päätökset tehtiin todella pienessä piirissä - sotakabinetissa, johon kuuluvat Mannerheim, presidentiksi noussut Ryti, Rydin jälkeinen pääministeri Rangell, ulkoasianministeri Witting ja puolustusministeri Valden.

Lisäksi Rantanen valottaa ulkovaltojen toimenpiteitä kyseisenä aikana, jotka ratkaisevasti vaikuttavat poliittisen johdon päätöksiin ja toimenpiteisiin. Etenkin N-liiton ja Saksan, mutta myös Ruotsin, Ranskan ja Englannin toimilla oli vaikutusta.

Tämä muutti pohjolan voimatasapainon kertarysäyksellä. Samaan aikaan, kesäkuussa 1940, Neuvostoliitto miehitti Baltian maat ja kaappasi Romanian Bessarabian. Suomi oli todella kovassa puristuksessa Neuvostoliiton taholta. NL katsoi syksyn 1939 Molotov-Ribbentrop-sopimuksen mukaisesti Suomen kuuluvan sen etupiiriin ja painosti kaikella tavoin. Suurlähettiläs Paasikivi oli helisemässä Moskovassa. Itärajaa linnoitettiin kiireellä, rakennettiin ns. Salpa-asemaa ja aseita pyrittiin haalimaan mistä suinkin voitiin. Saksa seurasi Suomen tilannetta aluksi vaitonaisena, vaikka jo 5. elokuuta 1940 tehtiin Hitlerin toimeksiannosta Saksan maavoimien pääesikunnassa ensimmäiset suunnitelmat hyökkäyksestä itään.

Käänte Saksan puolella tapahtui samoihin aikoihin. Saksa lupasi Suomelle Norjan satamiin jääneet aselaivat ja muustakin asekaupoista sovittiin. Myös Saksan sotilaiden kauttakulusta Pohjois-Norjaan pyrittiin pääsemään sopimukseen.

Suomen olemassaolo oli uhattuna seuraavan kerran marraskuussa 1940, kun ulkoministeri Molotov vieraili Berliinissä. Neuvostoliitto halusi Suomelle saman ratkaisun kuin Baltian maille ja Bessarabialle, mutta Hitler asettui poikkiteloin. Saksa

tarvitsi Suomen puuta ja nikkeliä.

Tästä eteenpäin tapahtumat vyöryvät kiihtyvällä vauhdilla. Keväällä 1941 Neuvostoliiton politiikan suunta Suomea kohden muuttui aiemmasta ankarasta painostuksesta huomattavasti lievemmäksi, mutta nyt jo liian myöhään, että sillä oli vaikutusta tuleviin tapahtumiin. Saksan divisioonat olivat jo liikkeellä marssisuunnitelman mukaisesti kohden itärajaa. Suomi oli pakon edessä puolensa valinnut ja jatkosota odotti parin kuukauden päässä.

Rantasen kirja valottaa oivasti tätä tapahtumaketjua, miten asiat etenivät kohden kahden suurta kamppailua, jossa piskuisella Suomella oli oma osansa. Suomi taiteili kaltevalla pinnalla, mutta ei luisunut reunan yli. Paavo Rantasen kirja on suositeltavaa luettavaa historiasta kiinnostuneelle lukijalle.

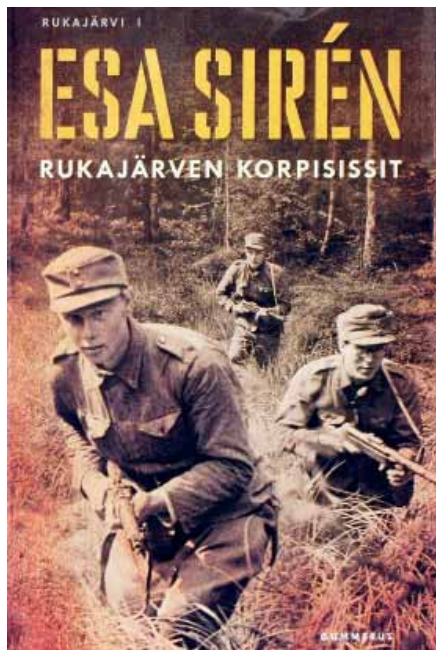
Esa Sirén:

Rukajärven korpisissit

Gummerus 356s, 25€

Rukajärven suunnalta on kirjoitettu kasaan kirjoja, joku on laskenut, että yli 300 teosta, niin faktaa kuin fiktiota. Rukajärven suunta poikkesi muista rintamaosuuksista monella tapaa. Suunnalla taistellut, kenraalimajuri Erkki Raappanan komentama 14.Divisioona oli suoraan päämajan, eli ylipäällikkö Mannerheimin alaisuudessa. Divisioonan vastuualue, laajuudeltaan yli 200 kilometriä, oli harvatiestöistä erämaata, jossa kiinteitä puolustusasemia oli vain Rukajärveltä Kotskomaan menevän päätien molemmin puolin noin kahdeksan kilometrin matkalla. Muu osa vastuualueesta valvottiin etulinjan kenttävartioiden järjestelmällä. Samoin olivat järjestäytyneet vastustajan, eli Puna-armeijan 27.Divisioonan joukot.

Tähän viitekehykseen sijoittuu Esa Sirénin uusi sotaromaani *Rukajärven korpisissit*. Järjestyksessään se on Sirénin seitsemäs sotaromaani. Jo näillä teoksilla on

Sirén vakiinnuttanut paikkansa uuden polven sotakirjailijoiden eturintamassa ja mitä *Rukajärven korpisissit* myös oivasti lujittaa.

Korpisissit sijoittuu kesään 1942, jossa 14. Divisioonan kaukotiedusteluosaston - eli kaukopartion - partionjohtaja, vänrikki Lauri Horppu saa divisioonan tiedusteluupseerilta majuri Wehaselta, partiotekävän hakea vanki vihollisen selustasta. Vauhtia ja vaarallisia tilanteita riittää kertomuksessa yllin kyllin. Vänrikki Horppu on jämerä partionjohtaja, joka selvittää partioineen reitille osuvat vaikeatkin paikat ja vanki tuodaan omalle kenttävartioliinjalle.

Miltei välittömästi vaativalta partioirekeltä palattuaan Horppu sisseeineen komennetaan kolonniin kimppeun käyneiden partisaanien kintereille, jotka ovat runnelleet lomakuljetusta vastaan tehdyssä väijytyksessä kaatuneita suomalaisia sotilaita barbaarisesti, myös yhden lotan. Alkaa armoton takaa-ajo Vienan loputtomassa erämassa, jossa partisaaneja ahdistellaan monen partion voimin.

Esa Sirén yhdistää kertomukseen taitavasti faktaa ja fiktiota. Tarinassa vilahtelee Rukajärven suunnan paikkoja ja 14. Divisioonassa taistelleita todellisia sotureita ja tapahtumia, joten Sirén on tehnyt tarinan kotiläksyt huolellisesti. Sissipäällikkö Horppu on 14. Divisioonan kaukotiedusteluosaston päällikön, luutnantti Eino Penttilän ja Rajajääkäripataljoona 6. jääkärijoukkueen johtajan, luutnantti Pentti Perttulin alter ego.

Rukajärven korpisissit on ehdottomasti lukemisen arvoinen romaani. Se on sujuvaa ja todentuntuista kerrontaa. Näin olisi Rukajärven korvessa jatkosodan vuonna 1942 voinut tapahtua.

Monia sotaromaaneja vaivaa se, että niiden päähenkilöt ovat jotain yli-ihmisiä, jotka teilaavat ryssiä laumoittain, mutta tähän ansaan ei Sirén *Rukajärven korpisissit* sorru. Tosiasiassa Puna-armeijan sotilaat olivat tasapäisiä vastuksia suomalaisille korpisotilaille. Se on hyvän sotakirjailijan ja kirjan merkki. Kannattaa lukea!

Ledare

Ärade läsare!

Året 2012 börjar närma sig sitt slut och det är på sin plats att se tillbaka på året som gått och det som vi som fackförbund fått till stånd. Gränsbevakningsförbundet och Sjöbevakningsförbundet sammanslogs 8.-10.5.2012 då bägge förbunden höll sina respektive högsta beslutande organs möten och Gränssäkerhetsunionen rf grundades.

Unionens arbete har börjat bra. För att ytterligare effektivisera verksamheten avlönades byråsekreterare Anneli Hangaslammi i september. Anneli jobbar på byrån som är belägen på Banmästargatan.

På hösten köptes semesterstugan Saimaja i Taipalsaari. Behovet bland medlemmarna tycks vara stort eftersom stugan har haft stor efterfrågan. Unionen har fyra semesterstugor som medlemmarna använder

flitigt.

Under våren genomfördes tjänstekollektivförhandlingarna som tyvärr erbjöd resultat som föga tangerade våra medlemmars intressen. Förhandlingsresultatet kunde alltså inte godkännas vilket medförde en procentuell höjning av samtliga tjänstemäns tabellöner.

Kollektivavtalsförhandlingarna angående ändringen av arbetstidsavtalet gick av stapeln på hösten. Gränsbevakningsväsendet har behov att införa mera flexibel arbetstid för att kompensera personalunderskottet som är svårast i Sydöstra- Södra Finlands gränskontrollsuppgifter. Samtliga fackförbund inom GBV har givetvis sina egna mål angående förhandlingarna som under skrivande stund hotar att sluta resultatlösa. Dock hoppas vi på ett förhandlingsresultat som tillfredställer alla förhandlingsparter.

GVS:s verksamhets- och ekonomiplan för åren 2014-17 kommer inte att bli klart före årsskiftet. Vi är alltså tvungna att vänta och se fram till januari. Under det gångna året har vi tillsammans med arbetsgivarsidan sökt eventuella sparobjekt. Nedskärningarna på 29 miljoner i verksamhetsanlagen bör verkligen tas

på allvar. Gränsbevakningen tvingas minska personalarbetsårsramen med ca 300 personarbetsår på samma gång som gränsövergångstrafiken ständigt ökar och mera personal skulle behövas. Tack vare ett extra anslag för 2013 kan man rekrytera 40 nya personer för gränskontrollen.

Ett projekt för utvecklandet av gränskontrollprocessen har påbörjats. Vi tycker att det är hög tid att personalen tas med i projektet. Modellerna som tillämpas i andra Schengen-länder fungerar nödvändigtvis inte då det gäller trafiken mellan Finland och Ryssland. Den egna personalen med åratals erfarenhet av arbetet under pressen av ständigt ökande gränsövergångstrafik, är de facto de bästa experterna. Personalen är medvetna om behovet av förändringar för att kunna behärska den ökande trafiken och beredda att utveckla funktionerna för att tillmötesgå de kommande kraven.

Tillönskar alla läsare Fridfull Jul och Gott Nytt År 2013!

Erkki Hirvonsalo

Text Olli Ranua

DEN STORA FOTOTÄVLINGEN II

“Berör någonting innerst inne!”

Rajaviesti anordnade den i ordning andra fototävlingen för Gränssäkerhetsunionens medlemmar. Den förra gick av stapeln för två år sedan. Denna gång deltog drygt 50 fotografier. Med tanke på att det är fråga om en tävling för amatörfotografer var nivån, liksom förra gången, relativt hög.

Tävlingens domare, naturfotografins “Grand Old Man” Hannu Hautala från Kuusamo beskrev den goda fotografien med de fyra orden som bildar rubriken. En del bilder är bra – andra dåliga. Huvudredaktör Pasi Määttä från Kuusamo fungerade som andra domare. Han liksom Määttä har varit yrkesfotografer i hela sitt liv.

– Nuförtiden söker man för mycket det spektakulära. Bilden i sig själv räcker inte mera, säger Hannu Hautala.

– Denna gång gick man oftast tillräckligt nära, men man bör akta sig för det hårda ljuset mitt på dagen, berättar domarna.

Pasi Määttä påminner om att desto usligare väder, desto bättre fotograferingsväder.

– Dåligt väder resulterar i färre tävlande fotografier. Kanske vi nästa gång får se en fin bild tagen i snöyra, hoppas Hannu

Hautala.

Hautala rekommenderar att oftare ta med kameran med på patrullen. Under gynnsamma förhållanden kan man även med mobiltelefonens kamera ta bra bilder.

– Alltid behövs inte toppendyr utrustning utan ofta är det själva situationen som avgör. Gällande dagens gatuvmiljö är många fotografier blinda för sina egna bilder. Kom modigt fram med dem, konstaterar Hautala.

Hautala och Määttä anser att vissa bilder som deltagit i Rajaviesti-tidningens Stora fototävling kunde tävla om poängplaceringar i till exempel Kamera-tidningens fototävling.

Bild: Vesa Seppänen

Text Juha Masalin

Avtalsförhandlingarna angående flexibel arbetstid

Arbetsgivarens anbud om flexibel arbetstid kom i medlet av november. Förhandlingar har genomförts i uppbyggnaden av resultatet har ännu inte nåtts. Anbudet innehöll ändringar i skolningens arbetstid som kunde minska de nuvarande tabellunderskotten. Anbudet innehöll även ett kollektivt system för utjämningsledigheten samt den s.k. 6-veckors arbetstidsplaneringen.

Avtalet skulle dessutom ha innefattat ett system som bygger på frivillig utbytande av arbetstidsersättningar till ledig tid samt diverse enskilda arbetstidssystem närmast gällande expertuppgifter. Dessutom precenterades en ny beredskapsform där tjänstemannen inte är förpliktade att anlända till arbetsplatsen.

Gränssäkerhetsunionen kunde inte godkänna ett dylikt avtal eftersom anbudet innehöll sådana av arbetsgivarsidan framförda temablock som ej som sådana kunde antas. Den största stötestenen är den i utjämningsledigheten tillhörande förhöjningsdelens utbytande till ledig tid. Vi anser att detta bör grunda sig på frivillighet

och inte på arbetsgivarens ensidiga beslut. Avtalstexterna som syftar till utbytande av arbetstidsersättningar till ledig tid kunde som sådana inte heller godkännas. Problemet ligger närmast i vad som händer med dessa ersättningar då tjänstemannen insjuknar under ledigheten. Det återstår att se hur förhandlingsprocessen fortsätter.

Arbetsgruppen för uppföljandet och utvecklandet av avtalsverksamheten har erhållit unionens förslag om kontinuerlig utveckling gällande bland annat arbetstiden under tjänsteresa, tvånget att jobba in tabellunderskott samt sjukfrånvarons inverkan på arbetstiden.

Tvisteärenden

Tvistenärendena har granskat och när det gäller en del av dem har vi beslutat att inte sätta dem i process hos arbetsdomstolen. På unionens hemsida hittas mera ingående information om de aktuella tvisteärendena.

De lokala förhandlingsanhållan skickas till gränsstaben under loppet av december. Två stora tvistefrågor gäller efterdynningarna av kollektivavtalet 2011. Unionens styrelse kommer att under det kommande mötet i medlet av december ta ställning till den fortsatta förhållningssättet gällande dessa ärenden.

Övriga ärenden

Medlemmarna påminns om att göra sina reseräkningar till egen sektion senast två månader efter genomförd resa. Ifall så inte har skett är arbetsgivaren nödvändigtvis inte skyldig att ersätta reseutgifterna. Sektionschefen kan dock på särskilt motiverade skäl bevilja undantag gällande de ovan nämnda.

Inom vissa sektioner råder osäkerhet om reseersättningarna. Resedagersättningen är man alltså berättigad till ifall man beordrats att resa på en sådan lördag, söndag eller på sådan sockenhelg eller annan dag som omnämnts i statens tjänste- och arbetskollektivavtalets 5§ 1 och 2 mom. Resedagersättningen för inrikesresor är 55 euro och för utlandsresor 150 euro. Resetiden räknas inte till arbetstid. Ledande tjänstemän är inte berättigade till resedagersättning. Ersättning fås ej heller då resedygnet innefattar arbetstid.

Militärpensionen

Militärpensionerna uträknas enligt den så kallade dagstekniken. Den dagliga införtjäningen möjliggör, att pensionsskyddet som hänför sig till diverse lönefria avbrott kan uppföljas och särskiljas från den egentliga militärpensionen. Militärpensionen kräver en medial årslön på minst 15492 euro (enligt 2012 nivån).

Militärpensionen räknas på basis av de tio sista tjänsteåren. Ifall du avgår med pension 2012 tas alltså åren 2002-2011 med i räkningen av pensionslönen. Inkomsterna räknas ihop och divideras med antalet dagar som berättigar till militärpension och summan multipliceras med 30.

Militärpensioner som beviljats enligt

2005 års bestämmelser jämkas ej samman. Pensionens maximiprocent (60-66) ändras inte. Eventuella ersättningar för trafikolyckor och olyckor avdras från militärpensionen.

Lönekoeficienten är som för övriga pensionärer. Årsinkomsten som ligger som grund för pensionen höjs med en index

som motsvarar lönekoeficienten gällande tiden också före 1.1.2005. Arbetstagarens pensionsavgift är samma för militär- och civilpersoner. Före du ska avgå med pensioner bör du i god tid ansöka om en pensionsuträkning från KEVA. Mera information hittas via www.keva.fi.

Bra inom GBV!

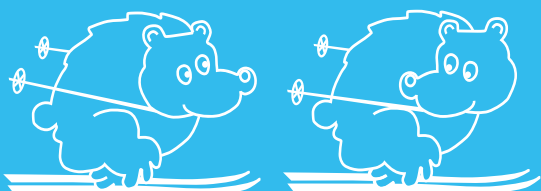
Att ge positiv respons kan vara ganska svårt för många av oss. Positiv respons är ju ändå det bästa priset för välgjort jobb. God respons, och respons i allmän bemärkelse, kan ges av både förman och kollega. Man bör även vid behov kunna ge sin förman bra respons.

Tidningen Rajaviesti vill nu vidarebefodra Gränssäkerhetsunionens medlemmars positiva respons till Gränsbevakningsväsendet. En enkät anordnades där medlemmarna ombads framföra endast positiva saker om väsendet. Vad har GBV lyckats med eller skött bra om.

Enligt svaren tycks det allmänt sätt gå riktigt bra inom GBV. Under rådande ekonomiskt sätt osäkra tider lyfter man fram stadigvarande jobb, minst sagt skälig lön, intressant arbete samt goda arbetsförhållanden. Man poängterar grundläggande saker och grundbehov.

Många anser att det bästa är arbetskamraterna. Arbetsgivar sidan bör därför med jämna mellanrum påminna sig själv om att personalen är fortfarande den viktigaste resursen.

FINLANDIA-HIIHTO

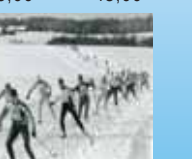
Lahti - Hollola - Lahti

40. FINLANDIA-HIIHTO

23.-24.2.2013

Hintaportaati	50km	32km	20km
16.10.2012 - 15.12.2012	80,00	55,00	35,00
16.12.2012 - 08.02.2013	90,00	65,00	40,00
09.02.2013 - 24.02.2013	100,00	75,00	45,00

Ilmoittautuminen ja lisätietoja
www.finlandiahiihto.fi

promler.fi

A HEF Group website

KANGASMERKIT PINSSIT

Kaulanauhat Muoviset jäsenkortit

- Ilmainen suunnittelupalvelu
- Ilmainen vedos
- 12 päivää toimitusaika
- Merkeille ei aloituskustannusta
- 100% tyytyväisyystakuu

15% Alennuskuponki

Alennus vain Rajaviesti-lehden lukijoille.
Käytä alennuskoodia: **Rajaviesti** alennus voimassa 15.2.2013 asti.

RAJAVARTIOLAITOS
Gränsbevakningsväsendet

www.promler.fi

Promler.fi/HEF Group Oy - Eteläranta 8, 00130 Helsinki - info@promler.fi

Puh: 09/4242 5812 - Info@promler.fi

Uuden sukupolven ulkovartiolaiva

STX Finlandin Rauman telakka rakentaa parhaillaan uuden sukupolven ulkovartiolaivaa. Aluksessa hyödynnetään uusinta teknologiaa sekä ympäristöystävällisiä innovaatioita. Suunnittelussa on kiinnitetty erityistä huomiota energiatehokkuuteen ja turvallisuuteen.

stx Finland

www.stxfinaland.com

Victorinox SwissTool
3.0323.3CN on Suomen
Puolustusvoimien käyttämä
monitoimityökalu.

VICTORINOX

VOITTAMATON

VICTORINOX SWISS TOOL MILITARY

3.0323.3CN SwissTool/
Suomen Puolustusvoimat

PARTIOVARUSTE

RETKIAITTA

SCANDINAVIAN
OUTDOOR
STORE.COM

TREKKI
Ulkomaan kassan kassat

PARTIOAITTA

MAKERS OF THE ORIGINAL SWISS ARMY KNIFE

MAAHANTUOJA: Mastermark Brands Oy, Ravurinkatu 11, 20380 TURKU, (02) 2760 250, www.mastermarkbrands.fi

LUJA JA LUOTETTAVA LEGENDA.

TOYOTA

ALWAYS A
BETTER WAY

www.toyota.fi

TOYOTA HILUX.

Ammattilaiset tuntevat Hiluxin lujuuden ja luotettavuuden – siksi se on Suomen ylivoimaisesti eniten myyty pick-up. Yli 40 vuodessa maine on kasvanut legendaksi: jatkuva tuotekehitys varmistaa, että käytössäsi ovat parhaat maastoajo-ominaisuudet pienimmillä päästöillä ja erittäin korkeatasoisella varustelulla.

Vakiona Hilux SR -tasossa mm. suuri Toyota Touch -multimedianaäyttö, joka sisältää peruutuskameran, Bluetooth handsfreeen sekä kuuden kaiuttimen audiojärjestelmän aux-in/USB-liitännällä. **Tervetuloa testaamaan.**

Hilux Extra Cab 2.5 D-4D -mallisto alkaen:

autoveroton suositushinta 28 310 €, arvioitu autovero 6 297,50 €, arvioitu kokonaishinta 34 607,50 €.

Hilux Double Cab 2.5 D-4D -mallisto alkaen:

autoveroton suositushinta 31 650 €, arvioitu autovero 15 210,89 €, arvioitu kokonaishinta 46 860,89 €.

Hilux Double Cab 3.0 D-4D automaatti -mallisto alkaen:

autoveroton suositushinta 36 800 €, arvioitu autovero 22 447,59 €, arvioitu kokonaishinta 59 247,59 €

EU-yhdistetty kulutus 7,3-8,6 l/100 km, CO₂-päästöt 193-227 g/km. Takuu 3 vuotta/100.000 km.

Pick Up -luokan kulutus ja CO₂-päästövertailu

Hilux Extra Cab 2,5	7,3	l/100 km	CO ₂	193	g/km
VW Amarok Trendline 2,0 TDI	7,9	l/100 km	CO ₂	208	g/km
Isuzu D-Max Space Cab 2,5	7,4	l/100 km	CO ₂	194	g/km
Nissan Navara King Cab 2,5	8,4	l/100 km	CO ₂	222	g/km
Ford Ranger Super Cab XL 2,2	8,3	l/100 km	CO ₂	219	g/km

Tiedot tarkistettu maahantuojien internetsivuilta 6.9.2012.